

Borut Marter

TRI BABICE

2014

Begunje na Gorenjskem

© Borut Marter

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

OSEBE

KEFAL

SAFED - Kefalov vnuk

MIŠO - bolnik v bolnici in Kefalov prijatelj

JOŽE - bolnik v bolnici

SESTRA DRAGANA - bolnišnična sestra

FELIX - režiser v študentskem gledališču

SARA - študentka

PETER - študent

JOHAN - študent

ALENKA - mlada Korošica

MARIČKA - Alenkina sestra

SPREHAJALKA

ALEKSANDER - lastnik nočnega bara

DANA - barska plesalka

HENDRIK - študent in Kefalov prijatelj

IVAN - surovež

PJOTR - malopridnež

NATAKAR

ZDRAVNIK

PRVO DEJANJE

PRVI PRIZOR

Bolnišnična soba - pusta, turobna in brez življenja, taka kot te sobe okrevanja vedno so. V njej so štiri postelje, po dve na vsaki strani sobe. V treh izmed njih ležijo betežni starci. V prvi postelji desno pri vhodu leži Kefal. Po sobi se razlegajo glasovi iz radija.

KEFAL: Ta druga je prava.

MIŠO: Kaj ? Katera druga ?

KEFAL: Ta druga škatla z zdravili, saj vendar iščeš svoja zdravila in ne teme za svojo doktorsko dizertacijo.

MIŠO: Aha, pa res. Le kje se je skrivala ?

KEFAL: Že ves čas je tu, samo ti nosiš že cel teden moja očala in zato nič ne vidiš. Pa saj bi še zastopil, da slepo kljuse kot si ti ne najde vedno svojih očal, toda potem ko zagradiš prva, ki so v bližini in se stvari v katere usmeriš svoj topi pogled nič ne izostrijo, bi pa mislim da že moral ugotoviti, da očala verjetno niso tvoja.

MIŠO: Veš kaj ti pametnjakar, če bi ti to svojo izredno deduktivno logiko uporabil kdaj ko igrava šah verjetno ne bi vedno izgubil.

KEFAL: Če pa ne vidim figur, ko pa ti nosiš moja očala.

JOŽE: A bosta že vendar enkrat tiho vola stara, saj vidita da poslušam poročila.

MIŠO: Tale tvoj radio bomo pa jutri stestirali na vodoodpornost. Saj je tu v sobi bolj glasno kot na gradbišču zaradi teh tvojih poročil. Če ne daš hudiča bolj na tiho, ti vržem bergle skozi okno, pa me zanima kako se boš potem primajal do stranišča.

JOŽE: Saj te ni zadosti v hlačah za kaj takega.

MIŠO: Kaj, da me ni zadosti...boš že videl ti radioamater! *(počasi in okorno vstane, se primaje do bergel, ki so naslonjene ob steno in jih vrže skozi okno)*

KEFAL *(ki je medtem vzel v roke časopis pogleda preko roba časopisa tik preden bergle zletijo skozi okno)* : Neeeeeeee !!!

MIŠO: Kdo si ne upa, kaj ? Še tebe bi zabrisal tule skozi, če sestra Dragana ne bi imela potem toliko dela s čiščenjem pločnika. Kaj boš pa sedaj rekel ti radijostezist ?

JOŽE: Da od včeraj uporabljam voziček in da so bergle Kefalove.

KEFAL: Tele neumno.

MIŠO: Uj, oprosti Kefal. Zakaj pa nisi nič rekel ?

KEFAL: Pa vaju bi morali premestiti na otroški oddelek, saj vaju človek ne more pustiti za tri minute same ne da bi kako neumnost zgruntala. Komaj čakam, da o tejle vajini pogruntavščini povem naši sestrici Dragani. To bosta za nagrado sigurno dobila kak zdravilni klistir.

(V sobo vstopi Safed.)

KEFAL: Safeeed *(Kefal izreče s posebno nežnostjo in radostjo)*. Da si ti prišel. Kar tu poleg se usedi.

SAFED: Kaj se pa tu dogaja dedek, saj se vas sliši vse do recepcije, in ne boš verjel, nekdo mi je skorajda vrgel bergle na glavo, ko sem bil ravno na pragu bolnice ? *(Safed si primakne stol in se usede)*

KEFAL: Ah, nič posebnega. Penzionistična košta. Ena kila pametovanja, krepek odmerek prepira in ščepec žlehtnobe. Aja, še dobro, da si me spomnil. Bodi tako dober in prinesi tiste bergle kar sem k meni. Ampak ni potrebno takoj, ko boš odšel.

SAFED: Bom. Kako si pa kaj ti, kako se počutiš ?

KEFAL: Hja, le pet dni je zgleda potrebno, da se človek spremeni iz popolnoma srečnega in zdravega plačevalca davkov in drugih obveznih dajatev v povsem nemočnega in strtega starca.

SAFED: Saj si bil pet dni nazaj skoraj ravno toliko star kot danes dedek.

KEFAL: Samo takrat nisem bil zaprt v tem antikvarijatu z drugimi dragocenostmi (*se ozre po sobi*), ki bi me na to spominjale. Veš Safed, očitno je že tako, da te šele odsev v ogledalu spomni na to kdo si in kako se imaš za počutiti. Človek bi drugače v svoji nevednosti nenehno mislil, da so mu vse poti odprte in mladostniške moči vedno na razpolago. Hvala Alahu nam nekdo vedno pomoli ogledalo pred nos, tako, da ne odletimo previsoko. Visoko letati je v naših logih namreč dovoljeno le pesnikom in pisateljem. Če imajo sprva toliko olike da se stegnejo, se razume.

SAFED: Kako to misliš ?

KEFAL: Tistim, ki ostanejo na tleh zakrijejo malo sonca, poleg tega jih spomnijo na lasten strah pred letenjem. Ah, ne jemlji preveč resno starega vrabca, ki si je že prevečkrat ožgal krila in je sedaj jezen na svojo usodo in cel svet, da ga vse boli in vleče k tlom, ko si pa le želi ponovno leteti. Sam poskusi zajadrati, saj si že zadosti star. Za popotnico ti povem le tole, višje ko boš meril, daljši in bolj razburljiv bo polet.

SAFED: Naše učiteljice nimajo prav rade da kaj dosti letamo, že če se le na stolu preveč presedamo je vse narobe. Jaz pa sem jim tako ali tako vedno v napoto z mojo neposlušnostjo in klepetanjem.

KEFAL: Vsak si mora izboriti svoj košček svobode sam. V šoli ali pa kje drugje. Učiteljem pa so svobodoželjni učenci tako vedno najbolj v nadlego, saj si tak učenec izbira svoje učitelje sam in ne priznava takega reda kot so si ga zamislili oni, temveč takega kot sam čuti, da je zanj pravi. Tudi avtoriteto si je potrebno prislužiti, če si jo vzameš na silo boš stežka koga prav dosti naučil. Za motiviranje veslačev na galeji, bi bila pa kaka tvoja učiteljica očitno povsem primerena.

SESTRA DRAGANA: Dobro jutro! Kako se počutimo kaj danes gospodje ? Prišla sem izprazniti nočne posode, da vam ne bodo smrdele pod nos. (*začne zbirati nočne posode*) No, dajte mi že svojo g. Kefal, nimam vas čas ves dan čakati.

KEFAL: Vi tudi prav gotovo prihajate iz učiteljskih vrst sestra Dragana, kajne?

SESTRA DRAGANA: Kako prosim?

KEFAL: Ah, nič, nič. Galejski humor, ga razumemo le veslači in učenci.

SESTRA DRAGANA: Občutek imam, da se delate norca iz mene g. Kefal, če je tako, si lahko sami začnete hoditi v kuhinjo po vsa tista jabolka.

KEFAL: Saj veste, da si ne bi drznil delati norca iz angela našega antikvarijata. Sestra Dragana, ali ste mi torej prinesli jabolko?

SESTRA DRAGANA: Sem, srce. Na, tu imaš eno veliko in sočno, tako kot ga imaš rad. (*izvleče jabolko iz žepa z eno roko, v drugi pa drži nočne posode*)

KEFAL: V eni roki jabolko v drugi pa...Kdo ne bi ljubil naših deklet? Le dovolj moraš biti pameten, da zagradiš za pravo roko. Veš Safed, mislim, da je v jabolku vsaj 185 različnih vitaminov in zanimivo je, da prav nobeden od njih ne vpliva pozitivno na mojo pljučnico, poleg tega pa imam zaradi njih še prebavne motnje.

SAFED: Zakaj jih pa potem toliko poješ dedek ?

KEFAL: Ko pa je poštarica tako sočna. Včeraj sem jih pojedel vsaj dve kili. Jabolk, ne poštaric se razume. Kajne sestra Dragana!?

SESTRA DRAGANA: Tako je srce in vsakič ko sem ti prinesla novega si me vščipnil za rit.

KEFAL: Sem le hotel prijeto za pecelj, pa žal že tako slabo vidim. Čeprav opažam, da stvari, ki so mi pogodu še vedno prav dobro in razločno prepoznam.

SESTRA DRAGANA: Amen !

KEFAL : (*se zasmeji*) Draga sestrice Dragana, imate srečo, da le stežka vstanem iz postelje in se zato stegujem le za peclji.

SAFED: Dedek, pusti sestro že pri miru, saj vidiš, da ima polne roke dela.

KEFAL: In polne žepe jabolk. Veš Safed, vedno sem poskušal seči po stvareh, ki sem si jih želel, pa mi je takšno ravnanje očitno prešlo v kri. Sedaj ima pa naša ljuba sestra Dragana modrice po zadnjici zaradi te moje življenske filozofije (*se zamisli, nastane daljša tišina*). Ko je bila tvoja babica še živa seveda nisem jedel jabolk, no, pa saj jih tudi nisem upal. Znala me je ošiniti s tako ostrim pogledom že če sem samo pomislil na katero drugo deklico, da me je tako zmrazilo, da sem bil naslednji dan sigurno prehlajen, če že nisem staknil gripe.

SAFED: Babica je bila imenitna, vedno ko me je mama pripeljala k vama na obisk je zame imela pripravljeno kako sladkarijo. Najraje sem jedel njene orehove piškote z mlekom.

KEFAL: Čudovita ženska je bila, polna miline in sočutja. Ljudje v njeni bližini so se kar našli njene dobre volje. Kako mi jo je uspelo zapeljati mi še do danes ni jasno. Verjetno se je zmotila, ko je prvič prišla na zmenek in je pričakovala koga drugega, potem, ko pa sem se prikazal jaz pa iz gole vljudnosti ni pobegnila domov.

SESTRA DRAGANA: Nasvidenje gospodje. Pa ne kličite me, če res niste tik pred odhodom na drugi svet, danes sem namreč sama na oddelku in ne morem letati sem in tja za vsako neumnost.

KEFAL, MIŠO, JOŽE: Jawohl !

MIŠO: Smrt fašizmu !

SESTRA DRAGANA: Vam bom že dala jawohl ! (*odide*)

KEFAL: Kje sva ostala, ja seveda, pri tvoji babici. (*Kefal zavzdihne in obmolči*) Ko bi le lahko bila tu z nama. Kako čudovit karakter je imela. Pa je morala kar precej potrpeti, ko sva skupaj hodila po svetu, saj moje službene obveznosti niso vedno dopuščale, da bi ji posvetil toliko časa kot bi si želel. Toda ona se ni nikdar pritoževala in je neverjetno potrpežljivo prenašala vse tiste urice, ko sem bil zdoma. Rada je hodila po trgovinah in zato so bile vse omare doma do vrha napolnjene z vso najnovejšo modo, toda nikdar ni pozabila kaj kupiti tudi za tebe in tvojega brata, ki vaju je imela vedno zelo rada. Boš kako jabolko ? Tule jih imam še cel kup.

SAFED: Ne hvala. Sem ravno jedel.

KEFAL: Potem pa poizkusi tole žemljo in sok, sta mi ostala še od zajtrka, pa ju ne morem pojesti.

SAFED: Ne hvala, ne morem, sem sit.

KEFAL: Ti si pa poceni gost. No, pa s seboj vzemi, boš morda kasneje postal lačen in ti bo prav prišlo (*mu potisne žemljo in sok v roko; Safed nejevoljno vzame*).

SAFED: Kako sta se pa vidva z babico spoznala. Ne spomnim se, da bi mi kdaj pravil to zgodbo. Zanimivo, vse ostale tvoje zgodbe sem slišal že velikokrat, hote ali nehote.

KEFAL: (*Se zasmeji*) Je že tako, da starejši pripovedujemo, vi ta mladi pa morate poslušati. Saj boš tudi ti prišel nekoč na vrsto za pripovedovanje, ne skrbi. To je pa res čudno, da ti te zgodbe nisem nikoli pravil. Z veseljem ti jo povem. Kdo ve koliko takihle pljučnic bom še uspel prestati in ker stari ljudje raje vdihujemo zrak preteklih dni in oživljamo stare dogodivščine, kot pa da bi začeli nove, bo pripovedovanje tudi zame gotovo pravi užitek. Toda, da ti povem celo zgodbo bom moral bolj na široko zajeti in da bo vsa stvar bolj zanimiva jo lahko začiniva na sledeč način. Jaz ti povem zgodbe o treh deklicah, ki so zaznamovale poti moje mladosti, ti pa poskušaj ugotoviti katera deklica iz teh zgodb je kasneje postala tvoja babica. Če ugameš, sem jaz tebi dolžen sladoled, če pa ne ugameš, ga greš pa ti meni iskati.

SAFED: Pa saj veš da je sestra rekla da ne smeš jesti sladoleda.

KEFAL: Ravno zato. Saj se ti nikamor ne mudi vnuk moj, kajne da ? Veš, za lepe stvari si je treba v življenju vzeti čas, šele tako se nam lahko zares vsidrajo v srce in spomin.

SAFED: Nikamor se mi ne mudi dedek. Ti kar pripoveduj po mili voji, jaz pa te bom poslušal.

KEFAL: Odlično ! Udobno se namesti. Prva zgodba se je odvila v Munchnu na Bavarskem, ko sem bil še mlad zagnan študent medicine in sem si med drugim domišljal, da bom nekoč postal slaven gledališki igralec...

DRUGI PRIZOR

Gledališče. Pred odrom nemirno hodi sem ter tja majhen čokat možic. Na odru pa se z dvema študentoma živahno pogovarja čedna študentka . Kefal sedi na robu odra in zamišljeno pogleduje zdaj k možicu, zdaj k skupinici študentov.

FELIX: Miiiiiiiiiiiiir prosim ! Dajmo se že zresniti. (*študentje se umirijo in obrnejo proti režiserju, Kefal še vedno pogleduje proti študentom*) Prosim, da prihodnjič vsi točno pridete na vaje krucifix, saj to ja ne more biti tako težko. Takihle igralcev kot ste vi najdem na vsakem vogalu univerze cel kup in kaj hitro se lahko zgodi, da vas bo kak nadomeščal. Za vedno ! Tistega princa iz medicinske fakultete Svena, ali kako mu je že ime, danes tako ne bo na vaje. Danes bomo malo skakali sem in tja po tekstu. Želim, da ponovimo tiste dele, ki so prejšnjič šepali. Sara začni na drugi strani, pa do prihoda Arkasa prosim.

SARA: (*pobrska po listih se zbere in začne*)

Kako so ženam ozki krogi sreče !
Že možu trdnem se pokoriti dolžnost je in uteha; kaj šele,
če zla usoda vrže jo na tuje !
Tako me Toas tu, mož plemeniti,
je v resne, svete, sužne spone vklenil.
O, sram me je priznati, boginja,
da s tiho ti nevoljo služim, tebi,
rešiteljici svoji! Prostovoljno
bi morala se vsa ti posvetiti !
Saj vedno upala sem vate, upam
vate še zdaj, Diana, ki se me,

(*se zmede; po krajšem premoru nadaljuje*)

najsilnejšega kralja hčer pregnano,
sprejela v sveti, blagi svoj objem.
Da, Zevsa hči, ki - hčer zahtevajoč -
si velmoža nekoč navdala z grozo,
če Agamemnona božanskega,
ki žrtvoval ti je najdražje bitje,
izpred porušenih zidov trojanskih
si slavno v domovino pospremila,
soprogo mu, Elektro in sinu,
zaklade lepe vse očuvala:
še mene slednjič vrni mojim dragim
in reši, ki si smrti me otela,
me i življenja tukaj, druge smrti !

A, je bilo tako bolje ?

FELIX: Ja, ja, samo raje se tule sem postavi, da se bo bolje slišalo.

SARA: Kaj pa intonacija je bila prava ? Ne vem kaj čuti Ifigenija pri tem prizoru.

FELIX: Ja, ja, ne skrbi, ti se drugič lepo tu sem postavi pa bo vse v redu.

KEFAL: Pa rdeče nogavice obleci, da se te bo bolje videlo.

FELIX: Kako prosim, kakšne nogavice ?

KEFAL: Rdeče seveda. Da bodo odvrnile pozornost od govorenja, se razume.

FELIX: Bodi tiho Kefal, ko boš ti na vrsti ti bom že povedal, do takrat pa molči.

KEFAL: Bom. Ni problema. Moja usta so zapečateni. (*Felix ga grdo pogleda*)

FELIX: No dobro, gremo naprej. Stran 58, Peter tu sem se postavi in začni na vrhu strani. Ti Sara pa tja le poleg njega.

KEFAL: Kaj pa jaz ?

FELIX: Kaj je s tabo ?

KEFAL: Kam naj se pa jaz postavim ?

FELIX: A ti nisem že enkrat rekel da bodi tiho. Peter začni prosim.

PETER: Samo trenutek, da se spomnim. Takole sredi teksta ni lahko začeti.

FELIX: To imaš prav. Kar lepo si čas vzemi, se lepo zberi in začni ko boš pripravljen.

PETER:

Tako prišel sem danes v to svetišče,
kot večkrat sem prihajal prosit zmage
in se zahvalit zanjo. V svojem srcu
pa nosim davno, tudi tebi znano
in ne presenetljivo željo: upam,
da v blagor ljudstvu svojemu in sebi
te kot nevesto na svoj dom popeljem.

SARA:

Preveč, o kralj, ponujaš mi neznanki
Osramočena pred teboj stoji
begunka, željna na tem bregu le
miru in varstva, ki si ji ga dal.

PETER:

Da vsevdilj v tajnost svojega prihoda
odevaš se pred mano kot pred vsakim,
bi ne bilo nikjer na svetu prav.

Čakajte, kako že gre naprej, aja

Ta breg je tujcem v strah: tako velita
postava in potreba. A od tebe,
ki si deležna vseh pravic pobožnih,
ti, gost, ki smo tak blago te sprejeli
in ki živiš pri nas kot ti je drago -
sem nadjal se zaupanja, ki sme
ga vendar upati pošten gostitelj.

FELIX: Odlično, odlično Peter. Tole je bilo imenitno.

PETER: Sem precej vabil zadnje dni, da bo na vaji ja dobro teklo.

FELIX: Se opazi. Res odlično. (*izza kolisja se zasliši klic „Feeeeeelix”*) Kaj bo ? A ne vidiš da vadimo? (*„Pridi si pogledati nove kostume.” zakliče glas*) Dobro, dobro, pridem. Vi pa lepo tu počakajte in ponovite malo tekst. Takoj se vrnem. (*Peter gre k Sari, Johan in Kefal pa vsak zase*)

PETER: Kako lepo ti danes teče beseda ljubica. Kot bi pred menoj stala sama Ifigenija sem se počutil. (*jo poljubi*)

SARA: Oh, pretiravaš. Še vedno nisem povsem sigurna pri mojih dolgih monologih. Kar nekako imam občutek, da moja izvedba nima tiste prave melodije, ki jo narekuje tekst. Režiser me pa tudi nič ne popravi.

PETER: To je zato ker ni kaj za popraviti. Ne skrbi, odlična si. (*jo poljubi; Kefal začne strmeti vanju, Sara to opazi*)

SARA: Tale Kefal je pa hecen fant. Kar naprej se nekaj prereka z režiserjem. Igra nič kaj prida, ima pa nekaj zanimivega, skrivnostnega na sebi.

PETER: Ah, pusti tega. Čuden je. Sem slišal, da so ga vrgli ven že iz dveh študenskih domov. Enega od svojih sostanovalcev naj bi sredi noči s posteljo vred postavil na hodnik samo zato ker mu je šla na živce barva njegovih copat. Sedaj stanuje nekje v Schwabingu, povsem sam.

SARA: Kakšne barve pa so bili copati ?

PETER: Kaj pa vem. Kot da je to pomembno.

SARA: Hja, če so bili kaki roza z oranžnimi pikami bi ga človek še zastopil...ali pa zeleni z rumenimi kvadrati.

PETER: Saj se hecaš ?

SARA: Kdo ve, le glej kake copate obuješ naslednjič ko me povabiš k sebi. *(se nasmehe)*

PETER: Nehaj že s temi neumnostmi. Fant je čuden v tem ni dvoma. V bistvu sva ga z Felixom vzela samo zato, ker letos ni bilo prav dosti zanimanja za našo gledališko skupino.

SARA: A ni režiser ravno prejle dejal, da najde v trenutku zamenjavo za vsakega izmed nas če hoče.

PETER: S tem vas poskuša le prestrašiti. Ne sekiraj se. Raje mi povej ali imaš kaj časa danes po vajah. Greva skupaj na čaj in potem k Molzu na zabavo. Tam bo sigurno dobra družba.

SARA: Joj, ne vem. Jutri imamo kolokvij iz sociologije in ne bi rada zamočila.

PETER: Saj ne boš ljubica, kot da si že kdaj padla kak izpit. Enostavno prebrihtna si za to. Pojdi no zmenoj, zabavala se bova, boš videla.

SARA: Naj bo. Ampak ne smeva ostati pozno.

FELIX: No, dobro ! Gremo naprej, kje smo že ostali.

KEFAL: Tam ko hoče tisti maloumni Peter, pardon Toas, lepo Ifigenijo za ženo. *(se obrne k Sari in ji pomižikne)* Ona pa mu pravi naj si vse skupaj nekam...

FELIX: Dobro, dobro, sem se že spomnil.

KEFAL: vtakne !

FELIX: A bo že mir ! Gremo dalje. Stran 64, Sara ti začneš pri: „Ne govorim in tako dalje“.

Tišina, gremo !

SARA:

Ne govorim, da bi te le slepila;
srca globine sem ti razodela.
In si ne praviš sam, kako se mora
mi po očetu, materi, po sestri
in bratu s čustvi plahimi tožiti ?

FELIX: Stopi sem Sara, od tu se te bolje vidi.

KEFAL: Ena njenih kvalitét nedvomno.

FELIX: Tišina ! Pa nagni glavo bolj v levo ko govoriš. Zaradi osvetljave. Dalje prosim.

SARA:

Da v starih bi sobanah, kjer otožnost
še kdaj si moje ime šepeče,
veselje kakor ob novorojenki
s stebra k stebrom najlepši venec spletlo.
Oj, pošlji me na svojih ladjah tja !
Dal meni boš in vsem življenje novo.

PETER:

Tak vrni se ! Daj, stori, kar srce
ti pravi, ne poslušaj pameti
in dobrih svetov ! Bodi čisto ženska
in sli predaj se, da te nebrzdano
objela bo, pehala sem in tja !

Kako gre že naprej ?

FELIX: Če strast...

PETER: Aha,

Če strast se v nedrih vžge jim, jih nobena
vez sveta ne vzdrži pred izdajalcem,
ki zmami jih očetu ali možu
iz skušenega, zvestega objema;
in če molči jim v prsih žar begotni,
zaman se trudiš zvesto in mogočno,
da bi z jezikom zlatim jih preveril.

(izza odra „ Felix pridi malo sem, me zanima tvoje mnenje o tehle hlačah!“)

FELIX: Krucifix, ta ženska bo moj konec. Ja ! Ja ! Že grem. Vi pa počakajte tule, se takoj
vrnem. Peter ti pa stopi z mano, da se še nekaj zmeniva. *(Felix in Peter odideta; Kefal
stopi do Sare ; Johan potihoma nerazumljivo ponavlja tekst)*

KEFAL: Danes pa nisi tako razpoložena za igro kot zadnjikrat.

SARA: Res je. Kako to da si to opazil ?

KEFAL: Zato ker imam oči in ušesa in jih za razliko od našega režiserja tudi uporabljam.

SARA: *(se nasmehne)* Kako to misliš ?

KEFAL: Stopi sem, stopi tja, glavo v levo, on bi bil bolj primeren za plesnega učitelja. Ima
pa seveda to prednost, da bi lahko režiral tudi v kitajščini, saj razumevanje vsebine zanj
očitno ni pogoj za režijo.

SARA: A ti jo pa razumeš ?

KEFAL: Ravno toliko kot jo ljubim. Samo stvari, ki so mi pri srcu se trudim razumeti. Jaz
sem tu zaradi Goetheja in ne zaradi škrate Felixa.

SARA: Pa saj ni tako majhen.

KEFAL: V širino res ne. Kaj zaboga si pa ti zagrešila, da si si mogla vzeti tegale Petra za
fanta. A so se vajini starši dogovorili za poroko ?

SARA: Se te prav nič ne tiče. Saj te komaj poznam in ne vem zakaj bi ti razlagala takele
stvari.

KEFAL: Ker te poskušam razumeti.

SARA: Ne trudi se. Peter je čisto vredu fant. Če nimaš nič dobrega za povedati o ljudeh,
raje sploh ne govori.

KEFAL: Ti se mi zdiš prav imenitna.

SARA: Ne bodi sarkastičen.

KEFAL: Grajo slišiš, pohvale pa ne. Pojdi danes z mano po vaji na čaj.

SARA: Oh, to pa je prijazno povabilo...pojdi z mano !

KEFAL: Ne bo ti žal.

SARA: Ne hvala. Imam fanta, poleg tega pa, kot sem že rekla, te komaj poznam.

KEFAL: Ime mi je Kefal. Sem študent medicine v tretjem letniku, amaterski igralec, rad
nosim zelene nogavice in uporabljam rdečo zobno ščetko, čisto točno zakaj je temu tako
ne vem, verjetno me je mama imela v otroštvu premalo ali pa preveč rada, aja, poleg
vsega tega pa sem tudi zaljubljen vate.

SARA: Ne delaj se norca.

KEFAL: Govorim iz srca, drugače ne znam.

SARA: *(nekaj trenutkov molči)* A si res vrgel iz sobe svojega sostanovalca le zato, ker ti
niso bili všeč njegovi copati ?

KEFAL: Sem.

SARA: *(se nasmehne)* Kakšni so pa bili ?

KEFAL: Problem je bil v tem, da jih sploh ni bilo. Nog si pa tudi ni umival.

SARA: Jaz sem pa mislila, da ti barva ni bila všeč.

KEFAL: Pojdi na čaj z mano Sara.

SARA: Ne morem Kefal. Imam fanta. Poleg tega tudi jaz rada hodim bosa po sobi. (*se mu nasmehne*)

FELIX: No gremo dalje ! Kje smo že ostali ?

KEFAL: Sara je stala tu, jaz tam, Peter tu poleg, Johan pa se je prestopal tu. Igrali pa smo Ifigenijo na Tavridi od Goetheja. Samo on je pa že pobegnil domov, ni več zdržal torture.

FELIX: Bodi že enkrat tiho za božjo voljo ! No dobro, gremo na stran 74, Johan ti začni z „Ne posmehuj se in tako naprej“, potem si pa ti na vrsti Kefal, da vidimo če boš znal kaj povedati ko bo čas za to.

JOHAN: A stran 74 ? Čakajte le trenutek, da najdem. Aha, kako gre že to, čakajte da se spomnim.

FELIX: No, daj, daj. Nimamo cel dan čas.

JOHAN: Dobro, dobro, že vem.

Ne posmehuj se.
Vsak si izbere svojega junaka,
po čigar vzgledu pot v Olimp si krči.
Naj ti priznam: res, zdi se mi, da zvitost
in bister um v sramoto nista možu,
ki se posvetil je dejanjem drznim.

KEFAL:

Meni je dražji hraber in odkrit.

FELIX: Dobro, zadosti bo. Ti Kefal pa malo bolj na glas govori, da se te bo slišalo.

KEFAL: Kako zadosti, saj še začela nisva dobro. Komaj en stavek sem povedal za božjo voljo.

FELIX: Pa še ta ti ni uspel tako kot je treba. Ne sekiraj se. Igralski talent ni vsakemu položen v zibelko.

KEFAL: Za režiserskega verjetno velja enako.

FELIX: Kako prosim smrkavec. Še eno tako in greš lahko domov. Porka madona, da se moram ukvarjati s takimi neotesanci. Kje smo že ostali, aha, no gremo naprej, na stran 75. Sara in Johan, to je vajin del. Sara ti začneš z „Povej, kako se ta zločin je zgodil ?“

SARA:

Povej, kako se ta zločin je zgodil ?

JOHAN:

Ko je na dan prihoda svojega
vstal iz kopeli kralj, svež in pokojen
proseč soprogo, naj mu da obleko,
je vrgla sprijenka nagubano,
umetno vozljajočo se tkanino
na rame mu krog plemenite glave;
in ko se on je brezuspešno trudil,
da bi se izmotal kot iz mreže, vdaril
ga je Egist, izdajnik, in zagrnjen
je šel knez veliki v kraljestvo mrtvih.

SARA:

In kaj v plačilo je dobil zarotnik ?

JOHAN:

Vlado in postelj, kar je že imel.

SARA:

Torej je v gnusni čin vodila strast ?

JOHAN:

In pa globoka stara maščevalnost.

FELIX: Tako ja. Johan obrni se prosim bolj proti publiki. Sara ti pa ne hodi ves čas sem in tja kot da čakaš na vlak.

KEFAL: Poskušaj odigrati bolj čustveno. Vedi, da si ravnokar zvedela, da ti je umrl oče in to na zelo krut in zahrbtnen način. Taka novica je morala Ifigenijo povsem dotolči, saj je nadvse ljubila svojega očeta.

SARA: Imaš prav.

FELIX: Peter ti si direktor tega gledališča. Povej prosim temu paglavcu, da to ni občinska skupščina, kjer lahko vsakdo pristavi svojo skodelico neumnosti k debati. Jaz se z njim ne mislim ukvarjati več.

PETER: Prosim Kefal. Ne moti več režiserja. To vajo ne bomo uspeli nikdar zaključiti, če se boš neprestano oglašal.

KEFAL: Jaz ne razglabljam, jaz samo občutim...in povem. *(Sara se nasmehne)*

PETER: Kako prosim ?

FELIX: Sara nadaljuj prosim na strani 83 z „Kot onega, teži te bratomor;“ in tako dalje.

Peter ti pa povej temu pobalinu, da če ne misli sodelovati, da bo šel po hitrem postopku domov. Gremo Sara, začni !

SARA:

Kot onega, teži te bratomor;
to mi je že tvoj mlajši brat zaupal.

KEFAL: *(stopi povsem blizu Sare)*

Ne maram tega, ti, velika duša,
da bi te kdo z besedo krivo varal.
Mreže laži napletaj tujec tujcu,
prebrisano in mojstrsko v zvijačah,
kot past k nogam; med nama bodi pa
resnica le !

(si z desno roko privije Saro k sebi)

FELIX: Kaj pa naj bi bilo zdaj to. Ljubezenska scena. Saj to ni res. Kdo ti je pa rekel da jo moraš objeti za božjo voljo ? *(jo spusti)*

KEFAL: Nisem mogel drugače. Pa vi poskušajte stati tu zraven nje, ne da bi jo objeli. Meni to ne uspe.

FELIX: Zgini ! Da te ne vidim več. Saj to je ja nezaslišano. *(Kefal se obrne in odkoraka proti izhodu)*

SARA: Poskusimo še enkrat. Se bom postavila tu malo dalj stran od Kefala, pa bo problem rešen. Kefal ne odhajaj.

FELIX: Kar pusti ga Sara naj gre. Tega pametnjakarja imam zadosti.

TRETJI PRIZOR

Ista scena. Iste osebe.

FELIX: Tako ja, luč usmeri malo bolj nanjo. Ne, ne tisto desno, to ta levo. Ja, bolje. Sara tu sem se postavi, da boš v luči. No, gremo zdaj dalje, da dokončamo vajo. Sara, kar nadaljuj.

SARA:

Ta skrb je plemenita, ki svari me,
naj kralja, ki mi bil je drugi oče,
zahrbtno ne izdam in ne oropam.

JOHAN:

Ta, ki vbežiš mu, brata ti zakolje.

SARA:

Prav tisti je, ki bil je dober z mano.

JOHAN:

Ni nehvaležnost to, kar sila terja.

SARA:

Je nehvaležnost; sila le oprošča.

JOHAN:

Pred bogom in ljudmi te prav gotovo.

(v zadregi ker je pozabila tekst)

FELIX: A srce...

SARA:

A srce lastno ni mi zadovoljno.

JOHAN:

Prikrit ponos je, če prestrog sem s sabo.

SARA:

Jaz ne razglabljam, jaz samo občutim.

KEFAL: Amen !

FELIX: Tišina !

JOHAN:

Če, če...

Če prav se čutiš, moraš čislati se.

SARA:

Le brezmadežno srce se vživa.

JOHAN:

Tako si pač se ohranila v templju;
življenje pa uči, da manj smo strogi
s seboj in z drugimi; i ti izučiš se.
Tak prečudno je ta rod ustvarjen,
tak ves prepleten in ves zamotan,
da nihče v sebi niti z drugimi
ne more čist ostati in brez blodenj.
Tudi ni posel naš - soditi se:
hoditi in na svojo pot paziti,
to prva, zadnja je dolžnost človeku;

ker redko ceni prav to, kar je storil,
in kar stori, skoraj ne zna ceniti.

FELIX: Dobro bo. Zadosti je za danes. Naslednja vaja je v ponedeljek ob osmih.

PETER: Ne, ob sedmih. Smo morali prestaviti, ker ima potem naš pevski zbor nastop.

FELIX: No potem pač ob sedmih. Da mi ne bo nihče manjkal. Peter probaj govoriti s tistim Svenom. Danes je spet manjkal na vajah. Tako se ne da delati, porkamadona.

PETER: Ja, bom. Saj sem ga že včeraj poskušal dobiti, pa ga ni bilo nikjer, kot da bi ga zemlja požrla.

FELIX: Peter, pridi malo sem, nekaj bi te rad vprašal (*pogleduje k Kefalu; Peter se mu približa, Johan, Kefal in Sara se začnejo sredi odra nerazumljivo pogovarjati*) A ti je uspelo najti koga, ki bi zamenjal tega Kefala. Jaz ga komaj še prenašam. Če me ne bi ti prepričal, da naj ga vzamem nazaj, ga že danes ne bi bilo več tu.

PETER: Ko pa je težko najti koga, ki bi tako na hitro vskočil. Poleg tega nimamo več dolgo do premiere in kdorkoli bi ga menjal bi imel težavo se naučiti vso vlogo do takrat. Potrpi še malo z njim. Saj meni tudi ni ravno simpatičen, ampak kaj češ.

FELIX: Dobro, dobro, naj bo zaenkrat. Sem imel opravka s še hujšimi domišljavci, pa sem tudi njih vzgojil kot je treba. Ampak Peter, takole čisto med nama, jaz mu tele tvoje Sare ne bi spuščal preblizu.

PETER: Ah, pa kaj še. Sara ga ne obraja kaj prida. Le malo vljudna je z njim, tako kot z vsakim.

FELIX: Ha, ha...ti le pazi, da ne bo postala kmalu do tebe vljudna. Ifigenijino srce bije za Oresta, ne pozabi (*se glasno zasmeji*).

PETER: Daj nehaj že, to so čiste neumnosti.

FELIX: Kakor veš. Jaz sem svoje povedal, no, sedaj pa moram iti. Me čaka moja Ifigenija doma in jih bom poslušal če zamudim. Se vidimo v ponedeljek.

PETER: Pozdravljen. (*Felix odide; Peter se pridruži ostalim trem*)

JOHAN: A tistega poznata, ko Thomasu v šoli učitelj reče naj dokaže, da je zemlja okrogla. Thomas pa odgovori :” Gospod učitelj tega jaz nikdar nisem trdil.” (*Johan se smeji, ostali pa ga le nemo gledajo*)

KEFAL: Bog se nas usmili. Saj so tvoji vici še slabši kot tvoja igra.

JOHAN: Ha, ha, ko bi le sebe videl. Vedno stojiš sredi odra kot drevo... v brezveterju.

PETER: Danes so vaje dobro tekle. Boste videli s tole predstavo bomo še daleč prišli. Za tri predstave sem se že dogovoril. Sedaj ko sem jaz direktor gledališča, bodo stvari tekle bolj gladko. Finance sem že spravil v red. Takle teater rabi trdo in odločno roko, da teče kot je treba in jaz sem tu že zadosti dolgo, da vem kako se tej reči streže. Brez mene bi tudi letos bili tako izgubljeni kot lani, ko nismo vedeli ali bomo uspeli spraviti skozi vsaj eno predstavo. Jaz sem stvari končno začel postvaljati na pravo mesto.

KEFAL: Peter ? Ali je to tu zadaj tvoje perje.

PETER: Kako misliš, kako perje ?

KEFAL: Ko si se začel šopiriti ga je nekaj odpadlo. Raje ga poberi, da te ne bo pozimi zeblo.

PETER: Ti pa kar pazi kaj govoriš. Naš režiser te ima že poln kufer in če ne bi bilo mene, bi te že postavil na cesto.

KEFAL: Vaš ponižno vdani in večni dolžnik. (*se pred Petrom prikloni*)

PETER: Kar norca se delaj. Po tanki vrvi hodiš, da veš. No, pustimo sedaj to. Sara jaz moram iti ker sem dogovorjen s Kristjanom da se dogovoriva glede generalke. A se dobiva kasneje v najini kavarni ?

SARA: Joj, danes ne bo šlo, sem tudi jaz že zmenjena z Suzano. Te pokličem, ko bom gotova.

PETER: Škoda. No, sedaj pa res moram iti. (*poljubi Saro in odide*)

KEFAL: Johan, kaka škoda da moraš tudi ti že na pot.

JOHAN: Pa saj meni se prav nič ne mudi.

KEFAL: O ja, pa se ti. Si pozabil na to, da moraš biti danes prej doma zaradi tega ker pride vodovodar.

JOHAN: Vodovodar ? Saj nam nič ne pušč...

KEFAL: Ja vodovodar. Tu imaš pa denar za popravilo (*mu z glavo namiguje naj zgine*). 20 mark bo verjetno zadosti.

JOHAN: Če prav pomislim bo stalo verjetno okoli 30. Kar fino teče veš. (*se pobalinsko nasmeji*)

KEFAL: 30 ! Oderuh vodovodarski. Na, tu imaš in lep pozdrav.

JOHAN: Živela revolucija ! (*odide*)

KEFAL: Kako lepo si danes odigrala. Prav užitek te je bilo gledati.

SARA: Hvala. Danes mi je res kar teklo. Najbolje mi gre ko ne razmišljam preveč o stvari in se enostavno prepustim situaciji in vzdušju na odru....in ko začutim vlogo.

KEFAL: Šele ko ti kaj čutiš, lahko tudi gledalci kaj začutijo. Je verjetno že potrebno dati del sebe, če hočeš drugim s tem narediti neko veselje ali pa korist. Jih potegniti v zgodbo, da pozabijo vso odrsko maškerado.

SARA: Deli in vladaj.

KEFAL: Haha. Vaša eksclenca.

SARA: Eksclenca mora na pot, zmenjena sem s kolegico.

KEFAL: Ne pojdi še Sara, jaz, jaz....

SARA: Saj vem Kefal. Ampak ne bo šlo, s Petrom sem že dve leti skupaj in rada ga imam.

KEFAL: (*nekaj trenutkov razmišlja*) Takole se zmeniva, skupaj popijeva en kozarec vode in jaz ti povem eno zgodbo, potem ti dam pa mir, če boš tako želela. Ko popiješ vodo lahko vstaneš in greš. Brez opravičil in brez izgovorov.

SARA: Eno zgodbo.

KEFAL: Le eno, kot Šeherezada. Obljubim.

SARA: Dobro, naj bo.

KEFAL: Počakaj trenutek tu, samo po kozarca vode stopim.

SARA: Čakam. (*odide; Sara hodi po odru in zamišljeno gleda v tla*)

KEFAL: (*se vrne*) Izvoli.

SARA: Hvala.

KEFAL: (*za nekaj trenutkov molči*) Nekoč, nekje, že dolgo je tega je živel mlad fant.

Mehmet mu je bilo ime, če me spomin ne vara. Mehmet je bil povsem običajen fant, rad se je družil s prijatelji, igral z njimi nogomet, hodil v šolo in pomagal staršem pri vsakodnevnih opravilih, ko je dolžnost to zahtevala. Nič, prav nič nenavadnega ni bilo na njem. Bil je vesele narave in milega duha. Zelo redko se je razjezil ali pa s svojim vedenjem prizadel prijatelje ali starše. Pravzaprav se nihče od njegovih prijateljev ne bi znal spomniti, da je Mehmet kdaj izrekel kako žal besedo na račun drugega. In tako so minevali dnevi, meseci in leta in Mehmet je odrasel v postavnega mladeniča. Nekega dne pa je njegov dedek zbolel za čudno in nenavadno boleznijo. Dedek je namreč iz dneva v dan postajal vse bolj mladosten in naposled že povsem otročji. Kot bi se pri njem čas začel vrteti v obratni smeri. Mehmet je z njim obiskal vse zdravnike v bližnji in daljni okolici in nihče ni znal najti bolezni pravega vzroka ali pa zdravila. Sčasoma je dedek pričel pozabljati imena svojih prijateljev in znancev, ki jih je spoznal kot odrasel človek in se spominjal le še tistih iz mladosti. Od tistega dne, ko pa je pozabil tudi ime svoje žene in svojih sinov, pa se je dedek začel ogniti vsem ljudem, prenehal govoriti ter je cele dneve preživel le še doma v postelji. Mehmetova babica je bila zaradi tega, ker je mož ni več prepoznal tako žalostna, da se ga je začela izogibati ter je navadno prosila Mehmeta, da naj mu nese hrano in poskrbi za to, da dedku ne bo nič manjkalo. Mehmetu ni bilo težko skrbeti za dedka in mu pomagati. Tudi njegova vdana ljubezen do njega se ni nič spremenila. Še vedno ga je imel neizmerno rad in je kljub temu, da dedek z njim ni spregovoril niti besede, pogosto mnoge ure presedel ob njegovi postelji v popolni tišini ali pa mu je prebiral svoje najljubše knjige.

Tako so tekli dnevi in meseci in Mehmet je ravno tako kot poprej, ko mu je čas dopuščal, dneve rad preživel skupaj s prijatelji. Če bi vprašali katerega od njegovih prijateljev, pa bi ta verjetno rekel, da je Mehmet po začetku dedkove bolezni postal malce bolj zamišljen in redkobeseden. Nekega dne pa je njegova mati opazila, da je Mehmet po zajtrku prišel nepremično strmeti v kuhinjsko steno. Če ga je mati kaj vprašala ali pa če je v kuhinjo vstopil kak gost se ni niti zdrznil. Sedel je na mestu kot začaran, dokler ga ni čez kako uro kar izstrelilo iz stola. Ko ga je mati spraševala zakaj tako nepremično strmi v steno, ji nikoli ni znal dati zadovoljivega odgovora. Nekega dne pa, ko je Mehmet nesel dedku zajtrk, je z začudenjem opazil, da dedka ni bilo v postelji. Babica, Mehmet in njegovi bratje so ga tri dni zamanj iskali. Izginil je, kot da bi se pogreznil v zemljo. Ko je minilo že teden dni, je Mehmet izmučen od skrbi in žalosti, šel na sprehod ob bližnjem jezeru. Ko se je usedel na obrežje in začel razmišljati, kam bi dedek lahko tako nenadno izginil, je opazil ob vodi očetov klobuk. Ko je pobližje pogledal, je videl, da se v njem nahaja dedkova ura in majhen listič papirja. Mehmet ga je razganil in na njem je pisalo: „Ne vem več kdo sem, vsi ljudje okoli mene so postali tujci in ne spomnim se več koga sem nekoč imel rad in kdo je imel rad mene. Kdor najde to sporočilo, naj prosim poišče tistega, ki me je imel v življenju najraje in mu izroči to uro v spomin name. Zbogom.“ Mehmet je ob prebiranju sporočila bridko zajokal in šel potem brž domov, da sporoči babici in bratom kaj je našel. Še enkrat so prebrali sporočilo in sklenili, da naj dedkovo uro dobi Mehmet, saj je v času njegove bolezni najbolj vdano in vestno od vseh skrbel zanj. Preden je Mehmet tisto noč legel k počitku je babica prišla v njegovo sobo in ga vprašala: „Povej mi prosim vnuk moj. Kako to, da si dedka lahko še naprej tako silno ljubil, čeprav te ni več poznal in se do tebe obnašal povsem brezbrizno? Saj te je to vendar moralo prizadeti?“

Mehmet pa je odgovoril: *(Kefalu se začne tresti glas)* „Me je, toda potem sem spoznal, da moja ljubezen do njega nikoli ni bila v njegovih rokah, temveč vedno v mojih. Jaz pa sem jo želel obdržati.“

SARA: *(Kefal nekaj trenutkov ne reče nič)* Lepa ura Kefal. A je od dedka?

KEFAL: *(pogleda v tla)* Ja. *(Sari priteče solza na oči; Kefal jo poljubi)*

SARA: Zakaj pa je Mehmet vsak dan tako dolgo strmel v steno?

KEFAL: Saj res. Na to sem pa pozabil. No, nekega dne ko se je Mehmet zopet zastrmel v steno in se ni zganil precej dalj časa kot mu je bilo to v navadi, je mati začelo skrbeti in ga je poskušala predramiti. Nikakor ji ni uspelo. Poklicala je na pomoč tudi njegove brate in na vse načine so poizkušali Mehmeta spraviti k zavesti. Tako so se trudili cel dan, toda ni jim uspelo. Naslednje jutro, ko pa so bratje in mati stopili v kuhinjo, Mehmeta ni bilo več na stolu. Začeli so ga iskati v bližnji in daljši okolici in nikakor ga niso mogli najti. Izginil je brez sledu, kot nekaj dni poprej njegov dedek. V Mehmetovi sobi je eden od bratov na vzglavniku naši list papirja. Na njem je pisalo....

Malo sem že utrujen. Veš kaj, to, kaj je pisalo na listku papirja in kam je izginil Mehmet ti povem jutri ob čaju, če prideš. *(Kefal se zasmeji)*

SARA: Kot Šeherezada praviš.

KEFAL: Podari mi še en dan življenja. Pridi Sara. Ob treh. Čakal te bom.

SARA: Pridem.

ČETRTO PRIZOR

Ista scena. Iste osebe. Pred odrom se zaupno pogovarjata Peter in Felix, na odru pa so v živahen pogovor zapleteni ostali nastopajoči. Kefal pogosto Saro objame okoli pasu ali pa jo poljubi.

FELIX: Ali je ta Sven sploh še živ za božjo voljo. Že na tretjih vajah manjka. Vrag naj ga vzame. Če se ne prikaže naslednjič, mu lepo povej, da mu ne bom potrdil gledališkega kurikulumu in si lahko najde kakega drugega s katerega se misli delati norca.

PETER: Mu bom rekel. Saj sem ga videl še pred nekaj dnevi in mu dejal, da se že bližamo premieri in da se ni več za hecat. Obljubil je, da pride.

FELIX: Navaden luftar je ta fant in nič drugega. Tale naš Kefal, ki ga že obadva komaj prenašava, pa pride na čisto vsake vaje. Kdo bi zastopil ta svet.

PETER: Njega imam pa res že poln kufer. Neprestano se nekaj oglašja, ko bi bilo to še najmanj potrebno in deli nasvete kot da bi le njemu bog podelil pamet.

FELIX: Pa s tvojo Saro se drži za roke, če me pogled ne vara, kar ti gre verjetno še bolj v nos *(se zasmeji)*.

PETER: Ja, ravno včeraj mi je rekla, da se želi raziti z menoj in da ljubi to zgubo.

FELIX: Sem ti lepo povedal, da jo čuvaj, ker se okoli nje vrti drugi mačkon, pa me nisi poslušal. Sedaj pa imaš. *(Peter v zadregi pogleduje v tla)* No, ne bodi žalosten, saj je takihle srnic še kar nekaj tu okoli na fakulteti, te bo že katera znala potolažiti.

PETER: Kako mi je lahko to naredila. Po dveh letih in ravno sedaj ko sem postal direktor študentskega gledališča, kot da nimam zadosti že drugih skrbi. Me prav zanima kaj ji je tale vzhodnjak natrosil, da jo je tako prevzelo. Bo že videla smrklja, tudi jaz se znam zabavati.

FELIX: To je beseda.

JOHAN: Da bi ti videla kako je puščala cev zadnjič. Je bila skoraj cela soba pod vodo. Zjutraj sem moral plavati hrbtno, da sem sploh uspel priti do stranišča. Hvala bogu je potem prišel tisti vodovodar in stvar popravil, drugače bi si za prenočevanje moral narediti splav.

KEFAL: Humorist. Ti je vodovodar pobral vseh 30 mark ali ti je še kaj ostalo.

JOHAN: Prav vseh 30 mi je pobral.

KEFAL: Le kako sem vedel da bo tako.

SARA: Pustita že tega vodovodarja enkrat. Johan, povej mi raje ali si bil na včerajšnjih demonstracijah na Odeonsplatzu.

JOHAN: Se razume. Takele zabave jaz nikoli ne zamudim. Vse te sloke in dolgolase študentke, popolnoma razgrete zaradi visokih šolnin, ki jih uvaja nova vlada, še danes mi je toplo pri srcu, ko se jih spominjam.

SARA: Tebi pa res ne gre nič drugega po glavi kot to.

JOHAN: A šolnine ?

SARA: Študentke.

KEFAL: Ne jezi se nanj. Tam zgoraj ni prostora za dve misli na enkrat. Saj si fant ni sam kriv.

JOHAN: Sem vedel, da lahko vedno računam nate za podporo Kefal. Hvala.

KEFAL: Veš da ti vedno rad pomagam. Saj ni omembe vredno.

JOHAN: Točno tako.

KEFAL: Johan bodi dober, pa naju pusti za trenutek sama. Rad bi se pogovoril s Saro. Pojdi si popraviti frizuro ali kaj podobnega.

JOHAN: Z mojo frizuro se pa res ne mislim ukvarjati.

KEFAL: Pa bi ti bila hvaležna.

SARA: Vidva sta kot dva stara zakonca.

JOHAN: Le glejta da ne bosta postala vidva. Ko smo že pri zakoncih Sara. Kaj se je pa zgodilo s tvojim bivšjim. Kot vidim se tamle pogovarja z režiserjem in ti namerava s pogledom izžgati luknjo v hrbet.

SARA: Se te nič ne tiče Johan.

FELIX: Gremo raja ! Čas bo da poženemo današnje vaje v tek. Premiera se bliža nam pa nekateri deli še vedno šepajo. Sara in Peter na oder, vsi ostali pa dol. Sara ti začni na strani 110 z: „Če ste resnični...” in tako naprej. No gremo, gremo !

PETER: Zdravo.

SARA: Zdravo.

FELIX: Sta pripravljena. Gremo !

SARA:

Če ste resnični, kakor vas slave,
s podporo svojo dokažite to
in v meni poveljajte resnico !
Čuj, kralj, ukano skrivno smo skovali,
zaman vprašuješ po ujetnikih;
iskat odšla tovariše sta svoje,
ki z ladjo čakajo ju na obali.

FELIX: Dobro. No tu se bo pa sedaj spustila zavesa do polovice, da ponazori oženje Ifigenijinih možnosti pobega in pa skorajšnji razplet zgodbe. Poleg tega bodo začele utripati luči, ki so usmerjene nanju, da v ljudeh sprovcira tisti sublimni občutek pričakovanja novega, ki ga imajo tudi, ko jih z utripanjem luči spomnimo, da se predstava začneja. O tem sva zadnjič govorila s Petrom in mislim, da je ideja imenitna in bo vžgala.

KEFAL: Saj se prav gotovo šalite. Kaj je danes prvi april ali kaj ? V enem najbolj napetih trenutkov zgodbe, ko se Ifigenija opogumi povedati resnico in čaka na sodbo za njeno ukano, najverjetneje smrt, mislite vi telovaditi z zaveso in lučmi.

FELIX: *(se naredi kot da ga ne sliši)* Gremo dalje ! Zavesa dol, luči prosim. Sara nadaljuj.

SARA:

Starejši, ki ga tu je zlo napadlo
in zdaj ostavilo - on je Orest,
moj brat, tovariš pa, njegov zaupnik,
mladostni drug mu, Pilades z imenom.
Apolon ju poslal je sem iz Delfov,
naj vgrabita po božjem nalogu
podobo Dianino in sestro mu
prineseta; za to obljubil zdravje
je temu, ki preganjajo ga Furije,
ker je prelil kri rodne matere.
Zdaj dala v roke sem oba ti naju,
potomca Tantalovega rodu:
poogubi naju - ako smeš.

PETER:

Pa misliš,
da bo surovi Skit, barbar, čul glas
resnice in človečnosti, ki ni ga čul Grk Atrej ?

SARA: *(zdrdra naslednji stavek)*

Vsakdo čuje ga,
pod vsakim nebom rojen, komur se
pretaka v prsih čist in neoviran

življenja vrelec.

KEFAL: Sara, Sara....počasneje, z več občutka, to je ja najlepši del ! Vsakdo čuje glas resnice, bel, črn, rumen, zelen, dokler se mu le pretaka v prsih čist življenja vrelec. Kaka čudovita misel ? To je lepota, to je gledališče, zato smo vendar tu.

FELIX: Še enkrat prekini vajo, pa greš lahko domov. Tu govorim jaz. Si me razumel ?!

(Kefal ne reče nič in se naredi kot da ga ni slišal) Naprej za božjo voljo !

SARA: *(pogleda Kefala in nadaljuje počasneje in z veliko več občutka)*

Vsakdo čuje ga,
pod vsakim nebom rojen, komur se
pretaka v prsih čist in neoviran
življenja vrelec.

(pogleda Kefala, on ji prikima)

Kaj v globinah duše
si zasnoval zdaj zame, kralj? - Pogubo?
O, daj, naj jaz potem umrjem prva !
Ker zdaj, ko ni je več za nas rešitve,
čutim nevarnost gadno, kamor sem
prenagljeno pahnila svoja draga
namenoma. Gorje ! Pred sabo ju
bom zrla zvezana! S kakšnim pogledom
naj poslovim od svojega se brata,
ki ga vsmrtim? Nikdar ne bom več mogla
pogledati v oči mu ljubljene !

PETER:

Tako sleparja sta spravljila
in ji, zaprti dolgo vase, svojim
željam lahko in voljno verujoči,
natvezila puhle bajke !

FELIX: Dobro, dobro! Na stran 112 prosim. Peter, ti začneš z : „Srdito, kot ogenj..” in tako naprej.

PETER: Samo malo, da najdem *(brska po papirjih)*. Dobro, dobro, že vem.

FELIX: Ifigenija ! Si pripravljena ?

SARA: Ja, kar gremo.

PETER: *(obrnjen z obrazom nekoliko stran od Sare)*

Srdito, kot se ogenj brani vode
in z njo bori se in bi rad sikaje
zatrl nesprotnico; tako mi srd
upira v duši tvojim se besedam.

SARA:

O daj, naj milost kakor sveta luč
darilnega plamena tihega
vžžari mi v spevih, v radosti, v zahvali

FELIX: Peter, obrni se vendar k Sari. Saj se pogovarjaš z njo in ne s steno.

PETER: Saj sem.

FELIX: Ne nisi. Obrni se proti njej in nadaljuj.

PETER: *(se obrne k njej)*

Kak često me je že ta glas pomiril !

SARA: *(ga prime za roko)*

O, daj roko mi v znak miru in sprave !

PETER:

Mnogo zahtevaš v taki kratki dobi.

SARA:

Za dobro delo ni prevdarka treba.

PETER:

Je. Ker za dobrim pride včasih zlo.

SARA:

Dvom je, ki dobro delo v zlo spreminja.
Ne premišluj, dovoli, kakor čutiš.

PETER: *(ji iztrga roko)* Kako za boga si mi lahko to storila Sara ?! Zaradi njega !

SARA: Oprosti Peter. Saj nisi ti kriv. Nisem mogla drugače. Saj sem ti vse takoj povedala, še preden se je kaj zgodilo.

PETER: Zgodilo ! Kaj za boga pa naj bi se že zgodilo, saj ga komaj poznaš.

SARA: Saj veš, da te nisem hotela namerno prizadeti. Zaljubila sem se, saj jaz tudi nisem tega pričakovala.

FELIX: Kaj pa je zdaj to ? Ali smo na vajah za Ifigenijo na Tavridi ali na Romeu in Juliji, porkamadona. A bosta že nehala.

KEFAL:

Napnite sile ! Zadržujte jih !
Samo še malo zdaj ! Ne umaknite
se množici in krije k ladji pot
meni in Sari !

Oh, pardon, sem mislil reči meni in sestri, se razume.

FELIX: A boš že utihnil enkrat Kefal. A sem ti morda dal besedo ? Ti bom že povedal kdaj nadaljevati. Nadaljuj !

KEFAL: A zdaj ?

FELIX: Ja !! Za božjo voljo, nadaljuj !

KEFAL: Kje pa ?

FELIX: Še eno neumno vprašanje pa ti eno prisolim ! Ne prestopi meje Kefal, opozarjam te.

KEFAL:

Napnite sile ! Zadržujte jih !

PETER: Jaz tega ne zdržim več ! Po vsem tem času ko sva bila skupaj, me ti takole čez noč postaviš na hladno. Ti si brez srca Sara !

FELIX: Kristus Jezus že spet! Saj tej komediji ni konca. Vaje prekinjamo za 10 minut !

Vidva se medtem zmenita kar vaju tišči in ko mi prideta nazaj, da ne slišim ene besede več o tej stvari. *(Felix začne brskati po svojih papirjih, Kefal se usede na rob odra tako, da mu noge bingljajo čez; Johan se mu pridruži; Sara in Peter ostaneta sama sredi odra)*

PETER: *(govori umirjeno, proseče)* Zakaj Sara ? Zakaj ? Ne razumem kako je lahko prišlo do tega, saj sva se še nekaj dni nazaj tako lepo imela. Prenaglila si se Sara. Premisli še enkrat dobro in boš videla, da je to napaka.

SARA: Jaz, jaz...nisem...*(obmolkne)*

PETER: Vse je lahko spet tako, kot je bilo prej. Le povej temu Kefalu, da si naredila napako. A se še spomniš kako lepo sva se imela. Jaz si ne morem predstavljati svojega življenja brez tebe in tudi ti boš spoznala, da nama je usojeno ostati skupaj. Le odpri oči Sara, prosim te. To vse skupaj je le en nesporazum. Preveč utrujena si bila od priprav na tvoj izpit in to je on izkoristil in ti natvezil kaj jaz vem kaj.

SARA: Njegov oče...ura...brez copatov...na hodnik...ne razmišljaj, le občuti in povej...

PETER: Kaj pa govoriš Sara ? Se ne počutiš dobro ? Pojdi z mano domov da se odpočiješ, utrujena si.

SARA: Ne, Peter. Po dolgem času sem zopet živa. Ljubim ga. Ne vem zakaj, ampak nekaj se je spremenilo v meni in ni več poti nazaj. Saj te imam še vedno rada, toda med nama je konec. Nikoli ti nisem lagala ali kaj skrivala, tudi to sem ti povedala kakor hitro sem si bila na jasnem kaj čutim.

PETER: Konec, kaj ! Nič ni konec. Tako hitro pa to ne bo šlo. Tvoj ljubimec bo moral kar lepo počakati. Dobro veš, da imava tudi določene skupne obveznosti. Študentski kredit za začetek. Tega morava skupaj odplačevati še kar nekaj let. Pa stanovanje katerega so nama kupili starši. Kaj misliš, da se da to kar tako čez noč prežagati na pol. O ne, moja draga.

SARA: Ne bodi tak Peter. V življenju se ne da vsega načrtovati.

PETER: Poslušaj me. Ti kar lepo daj tegale tvojega Don Juana na stranski tir, dokler se midva ne dogovoriva kaj in kako, do takrat te bo pa vsa ta neumnost že tako ali tako minila. Nisi več stara štirinajst let in si lahko čez noč izmisliš kar ti paše. S Felixom se bom dogovoril, da za danes zaključi z vajami, ti pa greš lepo z menoj domov, da se v miru pogovoriva.

SARA: Ne Peter, ne grem. Konec je. Vem, da se je vse skupaj zgodilo preveč na hitro, toda sprijazniti se boš moral.

PETER: Ne govori neumnosti. Z mano domov greš in pika ! *(jo zagrabi za roko in začne vleči proti izhodu)*

SARA: Spusti me Peter ! Ne grem s tabo ! Spusti me !!! *(Kefal vstane in priteče do njiju)*

KEFAL: Peter, ne počni neumnosti. Saj vidiš, da noče s tabo. Spusti jo !

SARA: Peter, boli me ! Spusti me ! *(Kefal mu jo iztrga iz roke; Peter ga udari)*

KEFAL: Pretep ne bo tu nič rešil Peter. Pojdi domov in se ohladi. Sara usedi se prosim tja in počakaj, da se pogovorim s Petrom.

PETER: Pogovoril bi se z mano ! Ti bom raje kar jaz povedal kako bo. Jaz sem direktor tega gledališča in dokler je temu tako, ne boš ti niti prestopil več praga našega gledališča. Je to jasno !

KEFAL: Ne govori neumnosti, kako pa mislite uprizoriti igro brez mene. Do premiere sta le še dva tedna.

PETER: Je to jasno !!! Da te tu nikoli več ne vidim !!

KEFAL: Saj nisi resen. Felix ! Tale tu pravi, da naj poberem svoja šila in kopita in grem domov. Kaj pravite na to ?

FELIX: Zate sem g. Režiser in ne Felix ! Peter, kaj pa govoriš, saj veš da nimamo več dolgo do premiere. Poleg tega o takih stvareh odločam jaz za božjo voljo.

PETER: Saj samo neprestano moti vaje. Sam najbolje veš Felix.

KEFAL: G. Režiser...

PETER: Utihni. Poleg tega moraš vedeti, da tale Kefal daje igralcem napotke kako je potrebno igrati tudi po vajah, kadarkoli ima priložnost nas muči s svojimi idejami kako je potrebno to dramo odigrati.

FELIX: Je to res Kefal. Res daješ napotke igralcem po vajah ?

KEFAL: Samo tiste, ki jih vi slučajno pozabite g. Režiser. Nobenih drugih.

PETER: Vidiš. Tale je zahrbtn kot kača.

FELIX: Napotke za mojim hrbtom ! Ti bom že pokazal. Zgini iz tega gledališča in to takoj. Bom jaz igral Oresta, če bo to potrebno, za božjo voljo. Take predrznosti pa še ne. Takle zelenec in si domišlja, da kaj ve o gledališču. Veeeee !!!!!

KEFAL: G. Režiser, želel sem si le, da bi bila naša igra kar se da dobra. To je vse. Nikomur nisem namerno hodil po nogah.

FELIX: Veeen !!! Takoj !!! *(Kefal obstane kot vkopan in nekaj trenutkov ne reče nič)*

KEFAL: Lep dan gospodje. *(se obrne in gre)*

SARA: Kefal, počakaj. Ostani tu.

FELIX: Pusti ga Sara.

SARA: Počakaj. Grem s tabo. (*steče za njim*)

DRUGO DEJANJE

PRVI PRIZOR

Bolnišnična soba; po njej se razlegajo glasovi iz radija.

KEFAL: In tako se je končala moja obetajoča gledališka pot.

SAFED: Kaj si pa povedal Sari na tistem zmenku, da je tako na vrat na nos pustila svojega fanta ?

KEFAL: Kar mi je pač padlo na pamet. Saj ni prav važno kaj poveš, bolj pomembno je kaj ob tem čutiš in jaz sem bil noro zaljubljen vanjo. Ona je to začutila in ni mogla več stran od mene, jaz pa ne od nje.

SAFED: Samo babici ni bilo ime Sara, torej ta prva že ne more biti prava.

KEFAL: Ha, tako lahko ti pa cele stvari ne mislim narediti. Imena deklic si bom seveda izmislil, kar malo se potruji in razmisli katera bi lahko bila. *(v sobo vstopi sestra Dragana)*

SESTRA DRAGANA: Zdravo fantje, kako ste ? Ste me kaj pogrešali ? Saj vem da ste me. Kosilo sem vam prinesla. Izvoli Mišo.

MIŠO: Kristus jesus, kaj naj bi pa to bilo? Saj še zapornikom dajo boljšo košto. A rabite posteljo za koga drugega in bi me radi pokončali. Saj tole, karkoli že je, še moj pes ne bi pojedel.

SESTRA DRAGANA: Mišo, kar ne kompliciraj. Tole je presna hrana, ki jo je predpisal zdravnik posebaj zate.

MIŠO: Perja pa že ne mislim jesti. Kje pa je ta moj zdravnik študiral medicino ? V Bangladešu ?

SESTRA DRAGANA: Presna hrana, ne peresna. To pomeni, da ni skuhana.

MIŠO: Ni skuhana ?! Kaj je kuhar zbolel? Se ga napil? A štrajka ker mu niso izplačali božičnice ali zakaj ne more skuhati mojega kosila ? Zakaj pa potem ni naredil vsaj sendvičev, če se mu že ne da kuhati ?

SESTRA DRAGANA: Ne kompliciraj Mišo. Tole tu boš pojedel, pa mirna Bosna.

JOŽE: Hehe...tole na tvojem krožniku pa res ni ničemer podobno. Izgleda kot da bi bilo že enkrat prebavljeno. Dober tek prijatelj.

MIŠO: No, no, vidite !!! Še tale znanstvenik tu poleg mene, ki ne loči riti od glave, je ugotovil, da tole kar ste mi servirali ni hrana za ljudi.

SESTRA DRAGANA: Jože, brez nepotrebnih komentarjev prosim. Tu imaš svoj krožnik in lepo pridno pojej.

JOŽE: Mmmmm, telečji medaljončki v gobovi omakci. Mišo a bi poskusil ? Oh, pardon, sem pozabil da ne smeš. No, pa vsaj povohaj, ti ne bom nič zaračunal. Sestra Dragana, saj Mišo lahko povoha moje medaljončke brez zlih posledic za svoje zdravje ?

MIŠO: Sestra Dragana, prosim vas ! Usmilite se bolnega starca. Bolan sem, tegale radiostezista moram poslušati cele dneve, potem mi pa še za jest ne date. Kako ste lahko tako kruti ? Kaj pa če vam stisnem tegale desetaka v roko in mi skočite čez cesto po en lep topel sirov burek, preostanek denarja pa obdržite zase ? A bi to šlo ?

SESTRA DRAGANA: Ne govorite neumnosti.

MIŠO: Saj vsi vemo kako malo vas plačajo za to vaše garaško delo. Poglejte, saj desetaka sploh nimam, kar tegale dvajsetaka vzemite.

SESTRA DRAGANA: Bom poklicala zdravnika, če boste zganjali galamo.

MIŠO: Ne zdravnika, raje pokličite kuharja, da mu pokažem kako se prižge štedilnik.

SESTRA DRAGANA: To tu pojej, pa mir. Kam bi pa prišli, če bi vsak takole kolovratil okoli enega kosila. Kefal izvoli, tudi ti imaš predpisano presno hrano.

MIŠO: Bog nam pomagaj. Vse nas hočejo zastrupiti.

KEFAL: Hvala sestra Dragana, kar tu poleg odložite, se bom lotil takoj ko bo moj vnuk odšel.

MIŠO: Kar čas si vzemi Kefal. Saj se ti kosilo tako ali tako ne more ohladiti.

SESTRA DRAGANA: Fantje, sedaj pa pridno na delo in ko pridem nazaj, da ne bo na krožnikih niti drobtinice več.

KEFAL, MIŠO, JOŽE: Jawohl !!

MIŠO: Smrt fašizmu !

SESTRA DRAGANA: Nehvaležneži. *(odide)*

KEFAL: Jože !

JOŽE: Kaj bo dobrega ?

KEFAL: Škatla cigaret in moje kosilo v zameno za tvoje.

JOŽE: Ne pride v poštev. Tole čudo ki ga imata na krožniku kar sama pojeja. Dober tek.

KEFAL: Sem se ravno spomnil, da imam dobrega prijatelja, ki zna zvariti zares enkratno žganje. Tako, ki te kar boža ko ti teče po grlu, ko pa pride do želodca te pa pogreje hitreje kot dotik sonca v Portorožu. Ti povem take kapljice še nisi poskusil. In ne boš verjel, ravno tu v predalu poleg mene imam eno celo flašo tega ustekleničenega raja.

JOŽE: Kaj, kaj si rekel ? Žganje imaš tu v sobi ? Pa saj veš da je to prepovedano.

KEFAL: Hitreje kot dotik sonca Jože, zapomni si to.

JOŽE: Ne verjamem. Daj da vidim, če je res. *(Kefal odpre predal in izvleče flaško žganja)*

KEFAL: Zvarjen pod Karavankami, tam kjer je narava še nedotaknjena. Bi ga poskusil požirek.

JOŽE: Ne vem če smem. No, naj bo, le požirek, da vidim če je res.

KEFAL: Safed bodi dober in odnesi tole flaško do Jožeta.

JOŽE: Krščen matiček je dober. *(naredi še en požirek)*

KEFAL: Počasi, počasi...le prvi je bil brezplačen. Kaj zdaj, a si za kupčijo ali ne ?

JOŽE: Dobro, dobro, kar vzami to kosilo. Tale flaška me bo dosti hitreje postavila na noge kot vse tablete v bolnici.

KEFAL: Safed bodi dober in mi prinesi Jožetovo kosilo. Pa še Mišotu daj spotoma polovico porcije, da mi ga ne bo potrebno poslušati ves čas ko bom jedel.

MIŠO: Ti si zlat človek Kefal. Naslednja partija šaha je tvoja, obljubim. Se bom potrudil, čeprav verjetno ne bo lahko.

SAFED: *(se usede ponovno poleg Kefala)* Pa saj tu je kot na tržnici, neprestano neko barantanje. Že tvoj sosed je prejle poskusil podkupiti sestro.

KEFAL: Pa ni uspel, ker ne pozna njene Ahilove tetive.

SAFED: A ti jo pa poznaš ?

KEFAL: Čokolada in razglednice ?

SAFED: Razglednice ?

KEFAL: Da, kdo bi si mislil ampak naša sestra Dragana je čisto obsedena z njimi. Zbrala jih je že nekaj čez tristo. Kdo ve zakaj so ji tako všeč. Morda nima sama možnosti potovati, morda je bila nekdanj zaljubljena v poštarja. Kdo bi vedel, le kdo bi vedel...

SAFED: Kako si pa vedel, da ima tvoj sosed rad žganje ?

KEFAL: Tega rdečega nosa verjetno ni dobil v boksarskih dvobojih, kaj misliš ? Vsak od nas ima šibko točko. Ni bil Ahil prvi in ne zadnji, ki jo je imel.

SAFED: Da, naše slabosti so nam vsem le v napoto in posmeh.

KEFAL: Oh, ni nujno. Najbolje jim je nadeti uzde in iz njih narediti nekaj lepega in ustvarjalnega. Vsakdo ima neko strast v življenju, če ji zna prisluhniti in vdahniti življenje na način, da z njo koristiti tudi drugim, potem temu rečemo talent ali poslanstvo. Na njenih krilih lahko poletimo v neslutene višave, če pa jo sebično obdržimo zase, potem nam obvisi priklenjena na nogo kot kakem ujetniku in nam ne pusti svobodno živeti.

SAFED: Kaj je bila pa tvoja strast v življenju dedek ?

KEFAL: Ljubezen do tvoje babice vnuk moj....in posledica te ljubezni si zdaj ti tu ob meni. V katero smer bi se zavrtel vrtiljak mojega življenja, če bi se odločil za katero od drugih dveh deklic, ne bom nikoli izvedel.

SAFED: Morda bi sedaj namesto tu v bolnici sedela na konjih v kaki Teksaški preriji in gledala sončni zahod.

KEFAL: Da, prav mogoče. In tebi nebi bilo ime Sefad ampak John. Morda pa bi bil Samantha in bil nosil podvezice in krila.

SAFED: Ojoj, samo tega ne.

KEFAL: Jaz pa mislim, da bi ti roza prav dobro pristajala.

SAFED: Pustiva to, povej mi rajši zgodbo o naslednji deklici. Kje in kako sta se spoznala ?

KEFAL: Da, saj res, zgodbe. Druga ljubezen mojega življenja. Vedno sem jim rad prisluhnil in ko so se začele nabirati tudi v moji duši, sem jih začel tudi pripovedovati. Vrele so iz mene kot majhen potok, ki nima druge možnosti kot da nekje pricurlja na površje, ker mu je v prsih pretesno. Nekatere stvari v življenju lahko storimo če se tako odločimo, v nekatere pa smo prisiljeni, ker enostavno ne moremo drugače, in pripovedovanje zgodb je zame postala nuja, tako kot dihanje. Ko sem to spoznal, sem tudi druge ljudi začel bolj strpno sprejemati, kdo ve, morda tudi njih v pametna in nespametna dejanja sili ta notranja neustavljiva sila. Veš vnuk moj, glede na to, da ljudje, tisti bolj pametni in tisti malo manj, veliko stvari nismo zmožni razumeti, bi morali ravno zaradi tega biti dosti bolj strpni do sveta okoli sebe. Morda so stvari take kot so ravno zato ker morajo biti. No, rad bi slišal zgodbo o drugi deklici praviš. Dobro, samo da malo pomislim kako se je vse skupaj odvijalo, tudi zgodbe počasi zarjavijo če ne skrbimo zanje in zgodbe imajo seveda najraje če jih delimo z drugimi, tako ohranijo svojo lepoto in svežino.

Aha, že vem, takole gre.

Vse skupaj se je pripetilo po koncu vojne, ko sem srečen da sem še živ, prišel nazaj v svoj rodni Maribor....

DRUGI PRIZOR

Klopca v parku. V ozadju se sliši vojaški orkester. Na klopci sedi mlado dekle, poleg nje pa črnolasa deklica. Kefal (oblečen v vojaško uniformo) zamišljeno hodi, malo postoji in prisluhne muziki, zagleda dekleti na klopci.

KEFAL: Pozdravljeni mladi dami. Se smem prisesti ?

ALENKA: Oh, seveda mladi tovariš. Saj je še zadosti prostora. Marička pomakni se malo v stran, da se bo tovariš lahko prisedel.

KEFAL: Zelo sem vesel, da vaju tale moja Mariborska brigada ni pregnala od tu s svojim muziciranjem. Njim v bran moram povedati, da v zadnjih letih niso imeli prav veliko priložnosti za vaje. Nemci niso bili ravno veliki ljubitelji naše glasbe ter so nam krajšali čas z drugimi dejavnostmi. Moji zato danes žal ne zadanejo vsakega tona točno v tistem trenutku, ko si je skladatelj to zamislil.

ALENKA: Nič hudega. Jaz jih prav rada poslušam. Tudi Marički se glasba dopade, kajne ?

MARIČKA: Ja. Še posebej je hecen tisti visok in debel s trobento.

ALENKA: To je klarinet in ne trobenta.

MARIČKA: Pa saj si ravno prej rekla, da je to trobenta.

ALENKA: Ne, takrat sem mislila na tistega suhega, ki se tako neznosno poti. On igra na trobento.

MARIČKA: Aha, jaz sem pa mislila, da misliš tistega debelega.

ALENKA: Kako pa to, da vi tudi ne igrate v orkestru ?

KEFAL: Saj bi z veseljem, toda žal nekoliko obvladam le citre, ki pa jih pri takile udarni godbi ne pogrešajo preveč. Naj se predstavim, meni je ime Kefal in sem doma iz Studencev.

ALENKA: Jaz sem Alenka, to je pa....

MARIČKA: Jaz sem pa Marička, njena sestra !

KEFAL: *(Marički)* A tako, sestra ! Jaz bi pa lahko prisegel, da si njena babica.

MARIČKA: *(se zasmije)* Kakšna babica, ne govori neumnosti, saj vendar vidiš da sem še čisto mlada.

KEFAL: Prav imaš, če te takole od strani pogledam pa res izgledaš malo mlajša. Jaz bi ti pripisal največ dvainštirideset let. Sem zadel ?

MARIČKA: Vi pa potrebujete očala. Samo štirinajst jih imam.

KEFAL: Nemogoče ! Pa že tako velika in brihtna ?

ALENKA: Ja, včasih tudi sama ne najdem odgovora na katerega od njenih vprašanj.

KEFAL: No, potem bo pa še kaj iz nje. Le kdor sprašuje se lahko uči. Vedve pa po naglasu sodeč ne prihajata iz Maribora ?

ALENKA: Sedaj stanujemo že nekaj časa tu v Mariboru na Šentiljski cesti. Doma smo pa iz Črne na Koroškem.

KEFAL: Kaj vas je pa prignalo sem ? Pa ja ne sloves našega vojaškega orkestra ?

ALENKA: Nemci.

KEFAL: Ja, ti pa niso dvakrat vprašali kje hočeš živeti. Tudi mene so že pri osemnajstih pognali po svetu.

ALENKA: Važno, da se vam je uspelo vrniti.

KEFAL: Kar mirno me tikajte tovarišica in upam, da vas ne užalim če tudi jaz vas.

ALENKA: Nikakor.

KEFAL: Me veseli. Kar se tiče vrnitve imaš pa prav, zelo sem srečen, da sem se zopet lahko vrnil in to živ in zdrav. Mnogi niso imeli te sreče.

ALENKA: Vem. *(obmolkne za trenutek nato reče potih)* Tudi Bruno je ni imel.

KEFAL: Kdo pa je bil Bruno ?

ALENKA: Ti povem kdaj drugič. Poslušaj, tale pesem mi je zelo všeč *(bend zaigra „Tam, kjer murke cveto“; Alenka nežno zapoje)*

*A vrh strme pečine grad Kamen obuja spomine,
spomni Pegama se, se smehlja in si misli: vse mine.
Ti dolina zelena, s krvjo prepojena, predraga,*

KEFAL:

te vedno ljubil, nikoli pozabil ne bom.

ALENKA: Jo tudi ti poznaš ?

KEFAL: Da, zares je lepa. Dobro se ti poda.

MARIČKA: Poglej tistega debelega, kako rdeč je v obraz. Izgleda, da mu bo ravnokar zmanjkalo zraka in se bo prevrnil na dirigenta.

KEFAL: *(se zasmeji)* Kaj ti vse ne opaziš. Poglej si raje tistega majčkenega bobnarja v prvi vrsti, ki mu kapa vsakič ko udari po bobnu skoraj skoči z glave in si jo mora nato popraviti.

MARIČKA: Jaaa, pa res ! Poglej Alenka kako mu poskakuje, še enkrat bo udaril pa bo kapa na tleh... kako zabavno.

ALENKA: Kako lepa uniforma, tudi moj brat je imel podobno.

KEFAL: Ja, zares je imenitna in nikjer mi ni ne prekratka in ne predolga. Sem jo ravno prejšnji mesec dobil. Med vojno žal nismo nosili takihle nobel. No, pa saj jih niti nismo tako zelo pogrešali, za razliko od hrane. Za kako dobro klobaso bi se bil takrat pripravljn bojevati tudi v spodnjicah.

ALENKA: To bi bil pogled. Verjetno bi se vojna prav hitro končala, če bi se morali vsi boriti v svojih spodnjicah. Tudi generali. Ti bi brez svojih odlikovanj in našitkov na uniformi kaj hitro izgubili veselje do vojne in do tega da priganjajo svoje vojake v smrt. Poleg tega jih tudi vojaki ne bi jemali kaj preveč resno. Kar zamisli si kakega generala, ki bi v dolgih belih spodnjicah vpil svoja povelja, njegovi vojaki bi verjetno od samega smeha le s težavo še mirno držali puške v rokah.

KEFAL: Če pa bi mu med poveljevanjem slučajno zdrsnile do gležnjev, bi pa verjetno lahko kar takoj podpisali kapitulacijo.

ALENKA: Tudi pri nas na učiteljišču bi bilo prav zabavno videti katerega od naših domišljavih učiteljev v spodnjicah.

KEFAL: So ljudje, ki jih obleka drži pokonci in tisti drugi, ki držijo obleko. Kako dolgo pa že obiskuješ učiteljišče ?

ALENKA: Ravnokar se učim za zaključne izpite, potem pa upam, da bom uspela najti službo.

KEFAL: Jaz te takoj vzamem za učiteljico. Zaradi pričetka vojne mi ni uspelo dokončati šolanja in bi mi kak repetitorij s prikupno učiteljico zelo prav prišel.

ALENKA: Zaradi prikupnosti učiteljice ne bo učni uspeh nič boljši.

KEFAL: No, to so vas pa narobe naučili tam na učiteljišču. Prikupnost ima izjemen pomen pri poučevanju, poskrbi za to da pogled in misli ne odtavajo drugam.

ALENKA: Od gledanja učiteljice še nihče ni postal pametnejši.

KEFAL: Morda še nihče ni poizkusil. Jaz bi bil pripravljen tvegati tak eksperiment.

ALENKA: No dobro. Ko bom zaključila šolanje, ti pošljem sliko in lahko eksperimentiraš.

KEFAL: *(se zasmeji)* Dogovorjeno.

ALENKA: Ko sva že ravno pri slikah. Tule ena leži na tleh. Je morda tvoja ?

KEFAL: Pokaži.

ALENKA: Neka deklica je na njej in poglej, tu na zadnji strani nekaj piše. „Damit dass du mich nicht vergisst“. Podpis, Marička.

MARIČKA: Tako ji je ime kot meni. Daj, da vidim.

ALENKA: To bi bila pa punca žalostna, če bi izvedela, da je končala pod klopjo v parku. Ali pa je morda slika tebi padla iz žepa ?

KEFAL: Ja, ehm...ne moja ni, prvič jo vidim. Kar nazaj jo položi, morda se pa njen lastnik vrne.

ALENKA: Dobro. Vso srečo Marička, upam, da te tvoj dragi ni pozabil tako kot tole sliko v parku (*položi sliko nazaj na tla*).

MARIČKA: Ali jo lahko jaz obdržim ?

ALENKA: Kar tu jo pusti Marička. Morda se pa pozabljivec vrne.

MARIČKA: Joj, prosim, prosim. Sigurno ne bo nikogar nazaj. Lenka, ali jo lahko obdržim.

ALENKA: Ne, ne, kar tu jo pusti. Saj je ne rabiš.

MARIČKA: Rabim, rabim. Prosim Lenka.

KEFAL: Če hočeš ti dam jaz namesto slike tole značko od naše mariborske brigade. Čisto nova je, danes sem jo dobil na komandi. Poglej kako je lepa. Tule na ovratnik ti jo pripnem, če želiš.

MARIČKA: Jaaa, prosim.

KEFAL: No, tako tovarišica. Sedaj si pa tudi ti prava partizanka.

ALENKA: Zahvali se za značko tovarišu Kefalu.

MARIČKA: Hvala.

KEFAL: Oh, saj zahvaljevanje ni potrebno. Prav rad ti jo dam. Samo sedaj ko si pa sprejeta med partizanke, se moraš pa pridno učiti, poslušati svojo sestro in starše ter se boriti za svojo domovino, če bo to slučajno še kdaj potrebno.

ALENKA: Upam, da ne. Je bilo v zadnjih letih kar zadosti bojevanja za moj okus.

KEFAL: Imaš prav. Človek kar težko verjame lastnim spominom, ko pomisli na vojni čas. Ali je sploh mogoče, da je še nekaj mesecev nazaj divjala vojna in sem s svojimi tovariši zmrzoval po okoliških gozdovih, sedaj pa takole mirno sedim tukaj v parku in me nežno greje julijsko sonce in vajina družba.

ALENKA: Če je tako se pa malce ogrni, da se ne prehladiš, midve z Maričko bova žal morale počasi oditi. Marička mora domov k ateku, jaz pa nazaj v internat. Če zamudim, jih moram poslušati od naše nadzornice, ki pa ni nič kaj prijetna matrona.

KEFAL: Joj, pa ja ne? Saj še ni tako pozno. Poleg tega moji še niso prenehali z koncertom. Ostanita še malo, bosta videli, da so z vsako pesmijo boljši. Le malo se morajo ogreti, potem pa igrajo vsaj tako dobro kot Dunajski filharmoniki, če ne boljše.

MARIČKA: Če se bo tisti trobentar še bolj ogrel ga bo zadela kap. Saj je že sedaj tako rdeč v obraz, da mu kar para pri ušesih ven uhaja.

ALENKA: Klarinetist, ne trobentar Marička.

MARIČKA: Saj res, sem pozabila, klarinetist.

ALENKA: Tole pesem še poslušajva potem pa greva.

KEFAL: Ta je zares lepa, prava partizanska, pogosto smo si jo zvečer prepevali ob ognju. (*prisluhnete pesmi*)

V temnem gozdu ob tabornem ognju
pesem tiho junaki pojo.
O trpljenju Slovenskega ljudstva,
ki bori se za svojo svobodo.

ALENKA:

O junaki, le dajte prodrite
v naša mesta iz temnih gozdov.
Vse, ki bijejo nas, preženite
in spodite iz naših jih domov.

KEFAL: Kako lepo poješ.

ALENKA: Moj atek je bil zborovodja in doma smo vedno prepevali. No, tako, sedaj pa res morava iti Marička. Kefal, lepo te je bilo spoznati.

KEFAL: Počasi, počasi, pa ja ne boste kar takole izginile kot kafra. Kaj ko bi se še kdaj dobili ?

ALENKA: (*malo pomisli*) Lahko.

MARIČKA: Jaz imam zjutraj šolo in imam čas šele popoldne.

KEFAL: Kaj pa ti Alenka, kdaj bi pa ti imela čas ? Morda jutri ?

ALENKA: Lahko.

KEFAL: Tu na tem mestu, ob osmih recimo?

ALENKA: Dobro. Pridi Marička in posloviti se od tovariša Kefala.

MARIČKA: Adijo Kefal in ne pozabi, šele popoldne imam čas.

KEFAL: Hehe, adijo Marička, veš da ne bom pozabil.

TRETJI PRIZOR

Ista scena. Kefal nestrpno hodi sem ter tja.

KEFAL: Eno celo uro prej si moral priti. Čemu že? Vse to čakanje ne koristi ničemur, le nervoznega te dela. Kot da je že kdaj katera punca prišla na zmenek predčasno. Še nikoli v zgodovini človeštva se to ni zgodilo, ti pa misliš, da bi se utegnilo ravno danes. Da bo punca prišla pol ure prezgodaj, se ozrla na okoli in si rekla : „ Krščen Matiček, saj tega partizana pa ni nikjer. ”, in bo meni nič tebi nič odšla. No, pomiri se sedaj, saj ni več dolgo. Še dve minuti, če bo točna. Točna pa seveda nobena ni, se pravi še kakih deset do petnajst minut, če bo po žensko točna, če ne bo niti po žensko točna, pa še kake pol urice. Joj, prosim, samo tega ne, če bom moral čakati še pol ure se mi bo zmešalo. Pa se ja ne pogovarjaš na glas sam s sabo, saj bodo ljudje mislili, da se ti je zmešalo. Lepo utihni in se usedi. *(sede in dolgo molči)*

Še minuta. A boš že utihnil za božjo voljo, če bo slišala tvoj samogovor se bo obrnila še preden bo rekla dober večer. *(dolgo sedi molče; pride mimo starejša sprehajalka)*

SPREHAJALKA: Pozdravljen mladi mož. Je tu poleg vas prosto ? Se lahko prisedem ?

KEFAL: Lep pozdrav tovarišica. Ne, raje se ne usedite. So ravnokar prebarvali, pa se vam bo poznalo na obleki če sedete.

SPREHAJALKA: Kako pa to, da vi sedite ?

KEFAL: Sem prepozno opazil. Sedaj sem pa že našmiran in je tako vseeno ali obsedim ali ne. Vi pa bodite zadosti pametni in se usedite na naslednjo klop.

SPREHAJALKA: A tako praviš ? Barvali da so. *(gre dalje)*

(izza grmovja se prikaže Alenka)

KEFAL: *(vstane)* Alenkaaa ! Kako lepo, da si zopet prišla.

ALENKA: Pozdravljen Milan. Kaj si dvomil ?

KEFAL: Kje pa ! Pravzaprav sem bil pred petimi minutami trdno prepričan le v dve stvari na tem svetu, prvič v to, da boš danes sigurno zopet prišla in pa drugič v to, da te prav gotovo ne bo.

ALENKA: Me veseli, da so se tvoja pričakovanja uresničila. No, ko sva že pri tem, kdo je tu in koga ni, Marička te pusti lepo pozdravljati. Je hotela na vsak način iti zraven, pa sem ji komaj dopovedala, da je bolje če ostane doma. Ko bi videl s kakim ponosom nosi tvojo značko bi ti bilo prav toplo pri srcu, še spat je šla včeraj z njo.

KEFAL: To me pa veseli. Lepo jo pozdravi ko jo zopet vidiš. Prav prisrčna in brihtna deklica je.

ALENKA: Ko si kaj zapiči v glavo začne njena prisrčnost včasih malo popuščati, njena brihtnost pa krepiti. Ko bi videl kako me je pred nekaj dnevi gnjavila glede ogleda šolske lutkovne predstave. Na vsak način si je želela, da grem tudi jaz zraven in bolj sem ji dopovedovala, da ne morem kar tako ven iz internata kadar se mi to zahoče, manj me je poslušala. Nepopustljiva je bila. Kaj mi je pa preostalo drugega kot da se vdam in grem. Sem se morala prostovoljno javiti na dodatno dežurstvo v sprejemnici, da so mi dovolili za tistih nekaj uric ven.

KEFAL: Močna volja je dober karakterni znak. Upajva le, da bodo stvari, ki jih bo v življenju želela doseči dobre in pravične, le tako se človek lahko primerno zahvali za ta dar.

ALENKA: Tudi jaz tako upam. Sicer pa se ne bojim preveč zanjo. Atek jo kar lepo vzgaja, vedno jo zaposli s kakim delom in ji tako ne dopusti, da bi imela veliko časa za razmišljanje o neumnostih.

KEFAL: Pravilno. Več kot je ljubezni, strožja je lahko vzgoja.

ALENKA: Tebi se pa pozna, da si ravnokar prišel od vojakov. Mislim, da bo strogosti kar zadosti za nekaj časa. Sedaj bolj kot strogost potrebujemo razumevanje, sočutje in solidarnost.

KEFAL: Verjetno imaš prav. Vojna spremeni človeka. Pogosto se sprašujem, kaj bi postalo iz mene in kam bi me vodila življenska pot, če ne bi moje mladosti tako iznenada prekinila vojna. Prav gotovo ne bi sedel danes tule v vojaški uniformi in se pogovarjal s tabo.

Kakšna škoda bi to bila.

ALENKA: Pa saj takihle deklic kot sem jaz je po drugih parkih tudi dosti.

KEFAL: Kje pa, saj vsi vedo, da ravno v tem parku rastejo najlepše cvetlice. Pustiva zdaj to, povej mi raje kaj o svojem življenju, če sem biti malo radoveden. Prejšnjič si dejala, da si doma iz Črne na Koroškem.

ALENKA: Res je. Tam sem odraščala dokler se ni začela vsa ta vojna norost. Mamo sem izgubila že ko sem bila čisto majčkена, le deset let mi je bilo, zbolela je za tuberkulozo. Tako je naš ubogi atek ostal sam s tremi otroci.

KEFAL: Tremi ? Maričko sem spoznal, kdo je pa tretji ?

ALENKA: Moj brat Bruno.

KEFAL: Je on tudi tu z vami v Mariboru ?

ALENKA: Boš vse izvedel.

KEFAL: Se opravičujem, bom čisto tiho, nadaljuj prosim.

ALENKA: Kje sem že ostala. Aha, atek je ostal povsem sam s tremi otroci. Ni mu bilo lahko, predvsem zato, ker je prej mati tako lepo skrbela za nas, da je imel po njeni smrti prav gotovo občutek, da nalogi vzgoje treh otrok sam ne bo kos. Tako je moral od mamine smrti dalje žonglirati s tremi službami. Zjutraj je bil tajnik na občini v Črni, zvečer pa oče in mati nam trem otrokom. Po enem letu se je atek odločil, da bi bilo bolje če grem jaz za nekaj časa živeti k stricu v Villach. Tam sem preživela eno leto in sem obiskovala gostinsko šolo. Stric je prav lepo skrbel zame in zelo sem mu hvaležna, da je takrat malo pomagal ateku in me vzel k sebi.

KEFAL: To je res lepo. Takrat ko je družina v stiski, takrat je čas, da stopi skupaj in si pomaga.

ALENKA: Ja, prav imaš. Še vedno prav rada napišem kako pismo ali pa razglednico in jo pošljem stricu v zahvalo in pa zato da ne izgubiva stika.

KEFAL: Prav gotovo ti je pa moralo biti težko tako daleč stran od svojih, poleg tega še v tuji deželi.

ALENKA: Sprva že, potem pa sem se s časom malo privadila in mi je bilo lažje.

KEFAL: In kaj se je zgodilo potem, ko si se vrnila domov na Koroško ? Še vedno ne vem kako ste pristali tu v Mariboru ?

ALENKA: Ateka so zaradi tega ker je bil tajnik na občini Nemci aretirali in zaprli v taborišče v Šentvidu. Hvala bogu so ga nekaj mesecev kasneje izpustili. Jaz sem namreč tedaj šla do nekega vplivnega Nemca v Črni in ga prosila, če bi lahko pri vojaških oblasteh posredoval za našega ateka. To je tudi storil, toda pogoj za njegovo izpustitev je bil to, da se z vso družino izseli iz Črne in nikdar več ne vrne. Zato se je preselil tu v bližino Maribora, po vojni pa sem kjer stanujemo sedaj, na Šentiljsko cesto. No, Marička on in babica Gizi. Jaz pa sem trenutno v internatu.

KEFAL: Kdo pa je babica Gizi ?

ALENKA: To je gospa, ki se je priselila k ateku iz Murske Sobote in mu pomagala skrbeti za otroke. Rada nas ima kot lastna mati in tudi mi jo imamo.

SPREHAJALKA: *(v mimohodu)* A barvali so ?! *(sprehajalka gre dalje)*

ALENKA: Kaj pa je bilo tole ?

KEFAL: Nič takega, gospa se zanima za gradbena dela. Ostala si pri tem, kako ste se morali izseliti iz Črne. Gre zgodba še dalje ali si hotela že postaviti piko.

ALENKA: Še malce. Moj brat Bruno je šel v partizane, tako kot ti. Nemci so ga ujeli in mu po hitrem postopku sodili. Obglavili so ga februarja letos. *(preneha govoriti; priteče ji solza na oči)*

KEFAL: Zelo mi je žal. *(položi roko na njeno)*

ALENKA: Komaj je še uspel napisati domov poslovilno pismo in že ga ni bilo več. Kot da to ne bi bilo že zadosti, so Nemci prišli še pome, me v Mariboru za štiri mesece zaprli ter me neprestano zasliševali o bratovih dejanjih. Nato pa so me skupaj s še nekaj drugimi ženskami poslali v Lienz na prisilno delo, kjer sem do konca vojne delala v podzemni tovarni orožja. Ja, taka je moja zgodba. (*si obriše solze*)

KEFAL: Težka zgodba za tako mlado dekle.

ALENKA: Zadosti o meni. Kar je bilo je bilo in se ne da več spremeniti. Konec vojne je in vsi imamo pravico verjeti v srečnejšo prihodnost. Tudi jaz verjamem.

KEFAL: Neverjetna si in to po vsem tem kar si preživela.

ALENKA: Tudi drugi iz naše vasi imajo podobne zgodbe. Vojna je kot en velik vihar, ki raznese ljudi na vse konce in kraje in zapusti za seboj opustošenje, ki ga lahko le čas popravi. Nekatere stvari pa se izgubijo za vedno. Povej mi Kefal, kako pa je tebe zaneslo sem, na to klop ?

KEFAL: Kje začeti ? Ravno tako kot ti, tudi jaz nimam še ravno veliko let na puklu, pa se je kljub temu že nabralo doživetij za vsaj dve življenji. Odraščal sem v Železničarski koloniji v Studencih, s svojima dvema bratoma in starši. Oče je delal v železničarski delavnici, mati pa je bila gospodinja. Ko se je začela vojna, sem z drugimi kolonisti, ki so bili precej uporniška družba, med nami je bilo veliko nacionalno zavedne mladine, nekega dne, kmalu po prvem napadu Nemcev, vdrl v vojaška skladišča. Od tam smo odnesli vsemogoče, od moke, sladkorja testenin in orožja. Spomnim se kako, čeprav sem bil takrat še bolj šibak, sem uspel prenesti cel žakelj testenin tam od Jezerske ceste v Mariboru pa vse do doma, kar je bila kar lepa pot. Od tistih testenin sta se mati in oče nato praktično celo vojno preživljala. Potem pa, ko so Nemci vse zasedli, so se začele pa hajke. Nas mlade koloniste so seveda takoj imeli na seznamu sumljivih oseb.

ALENKA: Saj meni si se zdel tudi malo sumljiv na prvi pogled (*se nasmehne*)

KEFAL: Potem si me pa še kdaj dobro oglej in si mogoče ustvariš drugačno mnenje. Pojdiva malce na sprehod, da si pretegneva noge in tudi beseda včasih lažje steče, če človek hodi. (*vstaneta in začneta počasi hoditi*)

ALENKA: Nadaljuj prosim, je ravno začelo postajati zanimivo.

KEFAL: Kje sem že ostal ?

ALENKA: Pri sumljivih osebah.

KEFAL: Aha, no, potem je oče nekega dne prišel domov in rekel, da je bil obveščen tam na komisiji, da so tele tri njegove fante ocenili kot vse kaj drugega kot Nemcem naklonjene. Oče nam je dejal: „Takole fantje, od sedaj naprej si boste morali pomagati sami, jaz vam ne morem več pomagati.” Brata so nato po hitrem postopku poslali v St. Poelten, ki je nekje v bližini Dunaja in to nas je seveda vse zelo pretreslo. Mene pa so tudi kmalu za tem poklicali pred komisijo in začeli zasliševati o tem kaj in kdo sem. Odgovoril sem jim, da sem Slovenec. „Kako Slovenec ?” so se čudili. „Moja mater ne zna nemško in moj materin jezik je slovenščina”, sem jim odgovoril. Ko so to slišali, so mi na mojo izkaznico z rdečim napisali - Slovenec. Čez dva dni sem že moral oditi iz Maribora, tako hitro so reagirali. Pred tem pa smo seveda izvedli še par takihle uporniških akcij, ki so verjetno bile tudi vzrok temu, da mladi Mariborčani pri Nemcih nismo bili prav priljubljeni. Spominjam se, da sem se enkrat z mojimi prijatelji Grajfi zmenil, da bomo na cesti kjer sem delal zažgali delovne stroje. Jaz sem bil pooblaščen, da priskrbim bencin, ki sem ga tudi uspel dobiti, no, dobesedno ukradel sem ga in z njim smo potem zažgali tiste mašine. Če bi nas takrat dobili bi nas seveda vse postrelili.

ALENKA: Nisem vedela, da sem v družbi tako nevarnega upornika. Če bi to vedela, bi verjetno dvakrat premislila ali se je varno ponovno srečati s teboj.

KEFAL: Lepim dekletom se nikoli ne upiram. Kje sem že ostal, aha, mene so nato Nemci poslali na nek skrajno, skrajno zabačen kraj. Grossgerrungs se je imenoval, bilo pa je to kakih dvesto kilometrov naprej od Dunaja in čisto blizu taborišča Mathausen. Ali je bilo to namerno ali ne, ne vem. Tja sem prispel prvega decembra in zima je bila, mraz je bil, sneg

je bil in kot prvo sem dobil v roke lopato in sem moral cel dan odmetavati sneg. A veš kako sem se jaz takrat počutil ? To sem si rekel: „Mater mu.“ Čez nekaj dni, mi je uspelo dobiti namestitev pri neki gospej, ki je bila vdova in je živela čisto blizu železniške postaje. Bila je prava antifašistka in zato sva bila prav hitro na isti valovni dolžini. Tam sem nato ostal kako leto in pol. Nato so me zopet začeli premeščati sem ter tja in tudi na vojaško komisijo so me parkrat klicali, kjer sem naprej vztrajno zatrjeval, da jaz ne mislim iti v nemško vojsko, saj nisem nemški državljani in sem tu le na začasnem delu. Sprva so se temu mojemu zagovoru vsi tisti člani komisije čudili in niso vedeli kam z menoj. Nato pa so me nekega jutra prišli iskat žandarji kar na postajo in rekli : „Z nami !“. Odpeljali so me na zbirališče in kasneje s transportom v Kromžiš, to je češko mesto na Moravskem. Zdaj sem pa ferdaman tu noter, sem si mislil. Tam so nas nato začeli uriti za na fronto in tam je tudi prvič čez mene zapeljal tank. To mi lahko verjameš, da je to prav zoprni občutek, ko takole tičiš v luknji in čez tebe pelje takle tank. Nekega dne, pa so mi v roko potisnili mitraljez in me skupaj z drugimi naložili na živinske vagone s katerimi smo se potem par dni peljali nekam proti Varšavi. Kmalu za tem ko smo prispeli, so šli nekega jutra v napad. To je bilo na reki Pilici, ki je bila morda tako velika kot Savinja, široka tam okoli trideset do štirideset metrov, ampak ravno toliko globoka, da se je dalo priti čez. Na drugi strani so bili vkopani Rusi in so nas čakali. Ko so Rusi vžgali po nas, sem si rekel, kakor koli bo, bo. Kako da mene ni takrat zadelo, ne vem. Pogosto sem razmišljal o tem. Nadrejeni oficir, ki je bil zraven mene je takoj padel. Jaz pa sem jo, ko sem to videl, hitro ubrisal nazaj proti reki. Težko bi rekel koliko časa je trajal tisti boj, vem le to, da je bilo zares trdo. Takrat sem sklenil, da moram na nek način priti nazaj. Za mano se je nahajala nemška vojaška policija, ki je iskala dezertarje, zato sem moral biti zelo previden. Vedel sem, da si moram na nek način pomagati sam. Skriti se seveda nisem smel, zato sem se napotil do sanitetnega obvezovališča, kjer je bilo polno ranjencev, katere so nakladali na kmečke vozove in jih vozili stran. Vzel sem enega konja in voz, naložil nekaj ranjencev in z njimi šel nekaj ur po cesti nazaj do glavnega obvezovališča. Tako sem bil nekako zaposlen in če bi me kdo kaj vprašal, bi mu pač odgovoril, da vozim ranjence.

ALENKA: Ko govoriš o svojih vojnih prigodah govoriš kar nekako drugače. Bolj preprosto in mariborksko.

KEFAL: Saj veš kako pravijo: „Lahko spraviš mariborčana ven iz Maribora, ne moreš pa spraviti Maribora ven iz mariborčana.“

ALENKA: Ne, prvič slišim da bi tako govorili.

KEFAL:No, bi pa lahko kaj takega rekli. Kje sem že ostal, aha, že pred vsemi temi dogodki sem se odločil, da moram oditi v Partizane. Tisti večer pa sem si rekel, dobro, kar si se odločil moraš sedaj storiti. Sklenil sem, da si prestrelim roko in grem nato takole ranjen nazaj na obvezovališče. Od tam mi bo pa že nekako uspelo priti nazaj domov in nato v Partizane, sem si mislil. Šel sem, spomnim se da je bil tak lep lunin večer kot včeraj, daleč stran v gozd. Nato sem dolgo časa opazoval in poslušal, če ni kje blizu kaka nemška patrulja. Obvezal sem si roko in nanjo prislonil kos kruha, da se mi ne bi od strele preveč osmodilo in potem sem puško, ki sem jo držal takole, sprožil. Strel je šel malo nižje kot sem želel, tu, ravno v zglob. Potem sem seveda odšel takoj nazaj na obvezovališče, da me oskrbijo in predvsem, da dobim originalen dokument. Tega sem tudi dobil in naslednji dan so me že poslali v Radom v bolnico. Tam v operacijski sobi, me je pa postalo pošteno strah. Če bi zdravniki namreč ugotovili, da sem se ustrelil sam, bi bilo konec z mano.

Nemci so postrelili vse dezertarje, tu ni bilo pardona. Dobro se še spomnim, da ko sem se ulegel na tisto operacijsko mizo me je zdravnik vprašal :”Aus welcher Entfernung ist geschossen worden ?” in sem mu odgovoril, da ne vem iz kake razdalje so me ustrelili, da je bil pač boj od blizu in da se je streljalo iz vseh strani. Zdravniku je bilo namreč jasno, da je moral to biti strel iz neposredne bližine, ker to se je videlo iz ožganine okoli rane.

Zdravnik ni nič odgovoril, dal mi je anestezijo in nato sem izgubil zavest. Naslednji dan, ko sem se prebudil, so druge ranjence že odpeljali. Potem so tekom dneva pripeljali še več

ranjencev in so jih naslednji dan zopet odpeljali, mene pa so pustili tam notri. Misli sem si, sedaj si pa ferdaman, sedaj je po tebi. Ampak tretji dan so me pa končno naložili na transport in odpeljali v Badverishoffen. Tam sem se pravzaprav prav fino imel. To je bila taka nobel, nobel bolnica za rekonvalescente. Tam je bila tudi neka simpatična sestra in izgleda, da sem ji bil tudi jaz simpatičen, kajti nekega dne mi je zaupala, da mislijo za vse vojake iz nižje Štajerske ukiniti pravico do dopusta. To seveda zame ni bila dobra novica, saj sem se seveda hotel čim prej vrtniti domov in od tam naprej oditvi v Partizane. Kaj narediti ? Naslednji dan sem se kar sam javil pri šefu zdravnikov in mu rekel, da se že počutim zadosti zdravega in da si želim iti nazaj na fronto. On je bil seveda prijetno presenečen in si je verjetno mislil, take pa rabimo. Zdravnik mi je, zaradi navdušenja nad mojim pogumom, odobril še štirinajst dni bolniškega dopusta in mi dal dovoljenje, da za ta čas odpotujem domov. Tako sem se usedel na vlak in prek Dunaja odpotoval domov. Na Dunaju mi je bila usoda zopet naklonjena, saj ko sem tam čakal na vlak, so zavezniki ravno na vso moč začeli bombardirati mesto. Jaz sem se skupaj z drugimi stanovalci skril v kleti neke večnadstropne hiše. Kmalu je bomba padla prav na sredo hiše, ki se nam je v trenutku sesula na glave. Mene so edinega živega potegnili izpod tistih ruševin. Spomnim se, da ko sem zaslišal žvižg bombe, me je nenadoma prevzel nek čuden občutek in sem iz sredine sobe, kamor so me posadili, skočil v kot k oboku in to mi je izgleda rešilo življenje. Ko se je potem vse sesulo name, sem bil prepičan, tako, sedaj si pa mrtev. No, ampak do večera so se le prikopali do mene in me potegnili ven. Naslednji dan pa sem se, kot da se ne bi nič pripetilo, ponovno usedel na vlak in odpeljal naprej v Maribor. Ko sem prišel domov, sem staršem takoj povedal, da grem v Partizane. Oče je dejal, da naj storim kar mislim da je prav. Mati pa je bila pa strahovito obupana. Bala se je, da se bo zanju slabo končalo, ko bodo Nemci to izvedeli. Tisto slovo od doma je bilo zato zame strahovito težko. Še nikomur nisem povedal kaj mi je mati rekla tistega večera. Bilo je nekaj kar nobena mati ne bi smela reči svojemu otroku. *(za trenutek obmolkne)* Rekla mi je...Kefal, če greš v partizane, se bom jaz obesila. In s to krivdo, s tem občutkom sem jaz odšel od doma. Petinštiridesetega leta maja meseca, ko sem po vojni prišel nazaj, nisem upal domov, ker sem mislil, da je to res storila. Mati ne bi smela tega reči. Tudi če bi to kasneje storila. Meni je bilo takrat zelo težko, ampak ji nisem tega nikdar očital. Tudi njenih besed nisem še nikomur zaupal. Ti si prva, ki ji o tem govorim.

ALENKA: Lepo znaš pripovedovati Kefal. Res zanimiva zgodba in hvala ti, da si mi v njej prihranil vojne grozote, ki si jih sigurno doživel pri Partizanih. Teh zgodb sem slišala že preveč in tudi Bruno je imel svojo.

KEFAL: Prav imaš.

ALENKA: Jebela cesta, a je res že toliko ura ? Jaz bi morala že pred četrto ure biti v internatu. Adijo Kefal, moram iti.

KEFAL: Počakaj, počakaj. Kdaj te bom lahko zopet videl ?

ALENKA: Jutri, jutri, če želiš. Adijo.

KEFAL: *(kliče za njo)* Ob isti uri kot danes Alenka !!!

ČETRTE PRIZOR

Ista scena. Kefal sedi na klopi.

KEFAL: Le kje hodi ? Že pol ure zamuja. Pa vendar ni pozabila ? Morda sem rekel kaj takega kar jo je odvrnilo. Ti in tvoj dolg jezik. Ko bi se včasih znal ugirzniti vanj in utihniti, bi ti bilo v življenju lažje. Kar poglej se ! Tudi če ni nikogar zraven ne znaš biti tiho. Preveč si govoril in spraševal ter premalo poslušal. Zakaj za božjo voljo moraš vedno toliko spraševati ? Zakaj ? Sedaj je pa ni, ker je sita tvojih vprašanj. Kdo pa ne bi bil ? Kdaj te bo srečala pamet ? Pa tako lepo sva se imela. Malo sva se pogovarjala o najinih usodah, najinih družinah, šla na sprehod, vse povsem normalne in prav nič razburljive reči na prvi pogled. Ona je tista, ki jim je vdahnila lepoto in zaradi nje sedim sedaj tu kot kak premočen cucek in čakam na sonce. Sonce, kje si ? Zebe me, moker sem. Samo še enkrat posij name in obljubim da bom potem dal mir. No, mir za nekaj časa. Kak dan mogoče. Ni res, dobro veš, da je sedaj tvoja sreča odvisna od nje. Da se ji ni kaj zgodilo ? Morda je zbolela, morda je bila kaznovana ker je prišla prepozno nazaj v internat...ah, nehaj že s tem ugibanjem, se ti bo še zmešalo. Mora priti, drugače bom šel pa jaz v k njej v učiteljišče. Pa saj te ne bodo spustili notri. To je deklinška šola in takihle petelinov kot si ti se tam znebijo po hitrem postopku. Bom pa zlezel skozi okno. Ne, do učiteljišča grem, ter se pretvarjam, da sem nov učitelj, ki je ravno prispel iz...iz...kaj jaz vem, iz Adergasa, saj je vseeno in me bodo spustili notri. Če ne bo šlo, pa lahko še vedno zlezem skozi okno. Da, takoj jutri zjutraj grem tja. Moram jo še enkrat videti, da ji povem kako zelo mi je prirasla k srcu. Mora zvedeti, pa naj se potem zgodi kar se hoče.

SPREHAJALKA: Pozdravljen mladi mož. Se je barva že posušila ?

KEFAL: Pozdravljena tovarišica. Je, je, kar prisedite, drugače bo prostor kakor izgleda ostal prazen.

SPREHAJALKA: Kako je pa to mogoče ? Pa vas mlada dama ja ni pustila na cedilu ? (*se prisede*)

KEFAL: Tako izgleda. Že pol ure zamuja.

SPREHAJALKA: Pol urice, no, saj to pa še ni nič. Pri nas ženskah pol urice prav hitro mine, če se pripravljamo na zmenek. Ko prvič pogledamo na uro smo še točne, potem pa si le malo popravimo pričesko, pogladimo krilo in uredimo tistih nekaj stvari po hiši, ki jih ženska pač ne more pustiti nedotaknjene, če želi mirne duše oditi od doma, in ko se nato ponovno ozremo po uri je ta le v nekaj trenutkih naredila prav čudežen skok naprej in kar naenkrat zamujamo vsaj za debele pol ure. Zato le glavo pokonci mladi partizan. Ni še vse izgubljeno.

KEFAL: Oh, hvala tovarišica. Upam, da imate prav. Kaj pa vi ? Ste tudi s kom zmenjeni ?

SPREHAJALKA: Ježeš marička, za to je pa zame že malce prepozno. Kaj ste hoteli mene povabiti na zmenek, če vaša ljubezen ne pride.

KEFAL: Morda. Nikoli ne morate biti prepričani, da se ne vname še kako srce za vas.

SPREHAJALKA: No, saj če malo neskromno priznam, sem v svojih dneh zanetila marsikateri požar. Toda edini, ki je od vsega tega ognja ostal osmojen sem bila jaz. Vi mladi fantje se sicer hitro vnamete, a čim pride prvi dež je ognja hitro konec.

KEFAL: Je potrebno skrbeti za to, da ogenjček naprej pridno prsketa. Verjetno ste pozabili kdaj pa kdaj vreči kako poleno nanj.

SPREHAJALKA: Morda, tovariš, morda. Kdo bi vedel zakaj se stvari odvijajo ravno tako kot se. Morda je usoda, karma, božja kazen ali milost, konec koncev je prav vseeno. Ko se enkrat ločimo od rodnega drevesa, nas življenje nosi naprej kot list papirja v viharju in nihče ne ve kam ga bo nanese in zakaj.

KEFAL: Morda je tako s tistimi bolj pustolovskimi, da se prepustijo viharju. Drugi pa padejo na tla kot jabolko in poženejo korenine le par centimetrov od rodne zemlje. Če slučajno ne zgnijejo še preden pride zima. Je pa res, da ko pride vojna kot je bila tale, nas pa odnese

vse skupaj z drevesi vred. Kaj pa ste vi počeli med vojno tovarišica, če smem biti radoveden ?

SPREHAJALKA: Tresla sem se. Ampak na strani partizanov.

KEFAL (*se zasmеji na glas*): Lepo povedano tovarišica. Pa ne le od mraza kaj?

SPREHAJALKA: Tudi.

KEFAL: Ja, tehle zadnjih nekaj zim je bilo pa res od hudiča. Kot da vojna ne bi bila že zadostna kazen.

SPREHAJALKA: Veš mladi mož. Saj te lahko tako kličem, kaj?

KEFAL: Seveda.

SPREHAJALKA: Veš tole s tovariši in tovarišicami mi je še nekoliko novo. Človek še sočloveka ne more pozdravit tako kot se mu zljubi, ne da bi se v to nekdo obregnil in te popravil. No, pa saj to je sedaj povsem vseeno. Kar sem ti hotela povedati je tole. (*za trenutek obmolkne*) Tudi jaz sem nekoč sedela prav na tej klopi in nekoga čakala.

KEFAL: Kdo pa je to bil ?

SPREHAJALKA: Če ne boš preveč spraševal in me prekinjal boš vse izvedel.

KEFAL: Pardon.

SPREHAJALKA: Čakala sem svojega brata. Vse to se je pripetilo mnogo let nazaj, ko sem bila približno toliko stara kot deklica na katero danes čakaš ti. Rekel je, da bo prišel točno opoldne. Že dolgo ga nisem videla in srce mi je tako razbijalo v prsih od veselja, da sem bila prepričana, da ko ga ugledam pripriči omedlim. Bil je lep poletni dan in sonce je visoko na nebu pripekalo s tako silo, da bi se komaj držala pokonci, če ne bi s seboj vzela svojega sončnika. Bil je lep velik in rdeč, sončnik namreč, in vanj sem zataknila belo cvetlico, tako kot jih je v tistem času bilo polno na travnikih za našo hišo. Vso otroštvo sva preživela skupaj, z bratom namreč, in bila sva nerazdružljiva. Niti za trenutek ga nisem želela izpustiti izpred oči, saj je bilo z njim v družbi venomer tako zanimivo in zabavno, nikoli mu ni zmanjkalo idej ali pa zabavnih zgodb s katerimi bi krajšal čas svojim prijateljem in meni, ki smo kot lačni volkovi požirali vsako njegovo besedo. Bil je postaven fant in dekleta so se rada ozirala za njim. Prijateljice so me neprestano gnjavile z vprašanji o tem, kaj si misli o kateri od njih, on pa se ni preveč menil zanje. Kadar sem ga vprašala, če mu je katera od prijateljic všeč, je vedno odgovoril, da ima še velike plane za svoje življenje in da se že ne misli pustiti ujeti kateri od punc, da ga priveže na otroke in dom. Čeprav na vsake toliko časa, sem ga pa kljub temu zalotila kako se je poljubljal s katero od njih kje prav na skrivaj, zadaj za starim mlinom naprimer. In tako so minevali dnevi, tedni in meseci in zdelo se je, da je vsak dan podoben prejšnjemu in da bo za vedno ostalo tako. Da mu bom jaz visela na repu, medtem ko bo njega gnalo po okoliških hribih in mestih v iskanju novih pustolovščin. „Ga bo že minilo, le počakajte.“ ali pa „Vsak mlad gams si mora obrusiti rogove“ je dejal oče in ga pustil, da dela kar mu pač pade na pamet. Toda jaz sem vedela, da je več kot to. Nekatere ptice letajo višje kot druge in njemu je usoda namenila drugačno pot kot nam. To je slutil on in to sem čutila jaz. In tako je nekega lepega spomladanskega dne, takega, ki vse bogaboječe ljudi zvleče na plano po dolgi mrzli in turobni zimi, moj brat povsem v nasprotju z njegovo navado vsak dan osvojiti dodaten košček sveta, ostal doma v svoji sobi. Bilo je že opoldne in nikakor ga nisem mogla priklicati ven. Začelo me je že skrbeti in zato sem ga vedno bolj vztrajno klicala in prosila naj mi pove kaj je narobe. Odgovoril pa mi ni, le vsake toliko časa je dejal naj ga pustim pri miru in naj se brigam za svoje lastne stvari. Tako sem ga pustila pri miru, čeprav bi me skorajda razgnalo od radovednosti. Cel dan ga ni bilo iz sobe in tudi naslednje dni je bilo tako. Po kakem tednu smo si že vsi začeli delati skrbi in se odločili, da skupaj vstopimo v njegovo sobo. Vedela sem, da mu to ne bo všeč, toda naša skrb nam ni dala miru. Ko smo vstopili v sobo smo videli, da so bile vse zavesе zastrite, da so po tleh ležale vse mogoče stvari, od oblek, knjig in zemljevidov, in da je brat ležal povsem nepremično na postelji obrnjen stran od vhodnih vrat. Mislili smo, da spi zato smo ga začeli klicati po imenu, da bi se prebudil. Ni se odzval, še kar naprej je povsem negibno ležal in zdelo se je, kot da ni v

njem več nikakršnega življenja. Zbali smo se in ga začeli glasneje klicati. Nič ni pomagalo. Naposled je oče naredil nekaj korakov proti njemu in ravno ko se ga je želel dotakniti, se je brat nemudoma in tako sunkovito obrnil, da se je oče od presenečenja skoraj prevrnil in padel. Še preden smo si utegnili opomoči od presenečenja in kaj reči, nas je tako divje pogledal kot kak stekel pes in rekel : „V Ameriko grem. Tam želim uspeti ali pa umreti.” To je rekel povsem mirno in tiho, kot da bi bila to najbolj normalna stvar, tako kot sončni vzhod naprimer, ki se mora v vsakem primeru zgoditi ali se kdo s tem strinja ali pač ne.

KEFAL: In je res šel ?

SPREHAJALKA: Boš vse izvedel, če boš le prisluhnil. (*zavzdihne, se zamisli in nadaljuje*) No, in ko je mati slišala te njegove besede je planila v jok, saj je vedela, da ko se je on za nekaj odločil, ga živa duša ni mogla več odvrniti od tega. Kljub temu pa ga je začela rotiti in moledovati, naj za božjo voljo nikamor ne hodi, da je še premlad, takrat mu je bilo vsega osemnajst let, in da bo zbolela od žalosti, če odide tako daleč. Tudi ona ga je namreč imela zelo rada in si ni mogla predstavljati življenja brez njega. Ko je brat slišal njene besede je vstal iz postelje, stopil do matere, jo pobožal po licu in odšel iz sobe brez da bi rekel eno samo besedo. Nekaj dni smo bili mati, oče in jaz čisto iz sebe, saj nismo vedeli za kdaj si je brat zamislil svoj odhod in za koliko časa je želel oditi. Več kot smo ga spraševali, manj je odgovarjal. Minilo je nekaj dni, nato še nekaj tednov in izgledalo je, kot da smo on in mi že povsem pozabili na njegove besede in njih strašno prerokbo. Naše življenje je počasi zopet steklo nazaj v svoje stare ustaljene tirnice. Brat se je ponovno neobremenjeno začel predajati svojim pustolovskim strastem in uganjal s prijatelji in mano vse mogoče norosti, mati in oče, pa sta se ravno tako posvetila svojim vsakodnevnim opravilom in skrbem. Vsi smo upali, da bo tisti dan izginil v pozabo, kot kaka nočna mora. Nekega jutra pa, ravno smo se skobacali iz postelj, smo zagledali brata, kako urejen kot vojak stoji s kovčkom v roki pri vratih in z nežnim toda odločnim pogledom zre v nas. „Napočil je čas, da grem. Naj vam bo sreča naklonjena dragi oče, ljuba mati in prosim lepo skrbite za malo Katjuško.” je dejal. Tako me je klical že od kar pomnim, čeprav mi ni tako ime, toda on si je rad sam izmišleval imena za svoje prijatelje, saj je bil mnenja, da se tista, ki so jim jih dali starši niso podala k njihovim značajem. Mati je kar omedlela od strahu in je začela, nato ko je prišla k zavesti, tako milo jokati, da so tudi nama z očetom privrele solze v oči. Z materjo sva ga začeli objemati in rotiti naj ne pojde nikamor, oče pa je kot okamenel strmel vanj in ni bil pri močeh izreči niti besede. Kadarkoli je odprl usta, mu je zmanjkalo sape in solze so se mu še močnejše ulile po licih. „Vse vas imam zelo rad, a napočil je čas za moj odhod. Kjerkoli bom, vedno boste v mojem srcu. Ne morem več ostati tu. Če ostanem le še malo dlje, bom začel sovražiti svoj dom in tudi vas, ki vas najbolj ljubim. Zbogom.” V tistem trenutku se je obrnil in odšel. Mati je še dolgo klicala za njim in ga rotila naj vendarle pride nazaj, toda on se ni niti obrnil in korakal strumno naprej. Dolgo časa po njegovem odhodu nismo slišali nobene novice o njem, nismo vedeli ali mu gre dobro ali ne, ali je uspel pripotovati v Ameriko ali ne in manj smo vedeli, bolj nas je za talce imela naša lastna domišlija, ki pogosto ni risala najlepših slik in nas pogosto spravljala v obub. Kakih šest mesecev po njegovem odhodu, pa smo prejeli razglednico na kateri je pisalo, da je prišel v Ameriko živ in zdrav in da si je našel službo pri nekem čevljarju. Na razglednici je bila slika nekega velikanskega kipa, ki je v roki držal baklo. Mati mi je razložila, da je to Kip svobode in da je to navadno prva stvar, ki jo popotniki uzrejo, ko prispejo v Ameriko. Kip svobode, sem pomislila, končno je bil svoboden. Toda zakaj ga je moralo nesti tako daleč stran od nas, da je lahko živel tako kot si je želel še vedno nikakor nisem mogla razumeti. In tako se je čas zopet pognal v galop in menjavali so se letni časi, jaz sem začela odraščati in nekako smo se navadili živeti brez njega. Mati pa se je po njegovem odhodu spremenila, ni bila več tako živahna in zgovorna in pogosto sem jo slišala kako ponoči joče. Brat nam je na vsakih nekaj mesecev poslal novo kartico in poročal, kaj doživlja v novi domovini. Vsako prejeto kartico smo prebrali vsaj petdesetkrat, da bi se nam v spomin vtisnila ja vsaka beseda. Prijateljice so še nekaj časa spraševale

po njem, potem pa so se zagledale v druge fante in spomin na mojega brata je izpuhtel iz njenih glav ravno tako hitro, kot se je njegova podoba v njih naselila. Jaz sem ga zelo pogrešala in si neizmerno želela, da bi se vrnil toda, vedela sem, da je to zelo malo verjetno. Uspeti ali umreti si želi v Ameriki, je dejal tisti dan, ki se je zdel že tako odmaknjen, da nisem vedela ali sem ga zares doživela ali pa mi je o tem le nekdo pripovedoval. Za njega ni srednja pot nikoli obstajala. Vedno si je želel več kot ostali in nikoli ni bil zadovoljen z doseženim. Ker pa je v življenju pogosto tako, da človek kljub vsem poizkusom in naporom ne doseže željenega, so ga ti njegovi neuspehi pogosto naredili jeznega in turobnega in to vse dotlej dokler ni našel nekaj novega, kar je zaposlilo njegovo domišljijo in roke. Jaz sem ga ravno zato imela tako rada, ker me je venomer znova spominjal na to, da je življenje lahko čudovito in razburljivo, če si le upaš svobodno razmišljati in živeti. Vse nas je nalezl z njegovo ljubeznijo po svobodi in ko je odšel, smo imeli občutek, kot da se je nad nas zgrnila velikanska pajčevina, ki nam ne omogoča da bi se gibali svobodno. Morda je bila ta pajčevina že vedno nad nami, le mojemu bratu je uspelo tistih nekaj let izrezati luknjo v njej in nam pokazati kak je svet, če te nič ne omejuje in drži pri tleh.

KEFAL: Pa si brata potem še kdaj videla ?

SPREHAJALKA: No, nekega dne, prav gotovo je minilo že vsaj pet let odkar je odšel, smo dobili od njega razglednico na kateri je pisalo, da nas pride v kratkem obiskati in da si želi sprva sestati z menoj prav tu v tem parku, na tej klopi kjer sva včasih sedela, ko mi je pripovedoval o svojih veličastnih zamislih in planih. Točno opoldne dvanajstega maja naj ga počakam tu, je zapisal. Do takrat je bilo še mesec dni in lahko mi verjameš, da je bil to najbolj mučni mesec dni mojega življenja. Vsako jutro, ko sem se prebudila sem sprva pogledala na koledar, če je že napočil tisti dan in včasih sem bila prepričana, da se je kak dan vlekel vsaj teden dni preden sem ga lahko prekrižala na svojem koledarju. No, ampak naposled je končno nastopil dvanajsti maj. Že od rane ure sem bila na nogah in razmišljala katero krilo naj oblečem, kako naj si počešem lase in podobne reči. Misli so mi drvele po glavi s tako hitrostjo, da sem se morala vsake toliko časa kar usesti, da se mi ni zvrtelo. Ali ga bom še spoznala ? Ali me ima še vedno rad ? Ali mu je v Ameriki res uspelo uresničiti svoje sanje ? Vse to so bila vprašanja, ki mi niso dala miru. Tako kot ti verjetno, sem tudi jaz prispela sem že vsaj pol ure prezgodaj in se nervozno presedala sem ter tja po klopi, kot bi sedela na trnjih. Minute so se vleklye kot polž in mislila sem že, da nikoli ne bom dočakala poldneva. Naposled je ura le odbila dvanajst in moja nervoza se je stopnjevala že skorajda v blaznost. Vsakega mimoidočega sem ustavila, s pogledom premerila od nog do glave in povprašala po imenu, da se mi brat ja ne bi po nesreči izmuzni skozi prste, ker me ne bi spoznal ali pa bi mislil, da ga čakam na kateri drugi klopi. Toda njega ni bilo od nikoder. Minilo je že kake pol ure in nič. Tudi naslednje pol ure ga ni bilo. Bila sem že povsem obupana in izčrpana od neprestane napetosti. Čakala sem ga in čakala ter se ozirala za vsakim ki je prišel mimo in upala. Nič. Minili sta dve uri, tri, štiri. Doma so si sigurno že delali skrbi, a jaz nisem in nisem mogla verjeti, da brata ne bo. Pričela sem jokati in vsake toliko časa se je nekdo ustavil in me povprašal zakaj jočem, pa nisem imela moči in volje, da mu povem. Začelo se je že nočiti, ko sem končno vstala in odšla domov. Tisto noč nisem tudi zatisnila očesa in sem ves čas razmišljala le o tem, zakaj ga ni bilo in kaj se mu je morda pripetilo. Tudi naslednji dan sem ga prišla ob dvanajstih sem čakati in ravno tako odšla zvečer domov povsem obupana. Cel teden sem presedela na tej klopi preden sem se udala in prenehala hoditi. Doma so bili vsi ravno tako potrti kot jaz in vsi so ravno tako srčno upali, da ga ponovno vidijo. Brata pa ni bilo od nikoder. Cel mesec smo preživeli v nevznosnem pričakovanju njegovega prihoda. Upali smo, da bo poslal vsaj kako razglednico s pojasnilom zakaj ni utegnil priti. Toda nič, niti besede. Nikoli več ga nismo videli. *(za trenutek obmolkne)* Vsi smo ga imeli tako radi...veš, še vedno pogosto pridem sem v park in sedem na to klop ter ga čakam. Pretvarjam se, da sem še mlada deklica, da bo ura ravnokar odbila poldne in da je prav danes dvanajsti maj tistega

davnega leta na katerega so že vsi pozabili. Takrat navadno zopet z otroškim pričakovanjem pogledujem v obraz vsakega mimoidočega ter upam, da bom uzrla svojega brata, mladega, postavnega in polnega življenja. Takega, kot ga imam v spominu. Takrat se tudi jaz zopet počutim mlado in polno upanja. Upanja, da je še živ in da mu je v Ameriki uspelo uresničiti svoje sanje. *(za trenutek obmolkne; nadaljuje s pripovedjo kot da govori sama sebi)* Uspeti ali umreti je dejal. Nekatere ptice letajo višje kot druge. Jaz upam, da je uspel.

KEFAL: Tudi jaz tovarišica. *(položi za trenutek roko na njeno ramo)*

SPREHAJALKA: No tako, noge sem si odpočila. Sedaj me bodo pa že nesle še zadnji del poti do doma. Lep pozdrav mladi mož in vso srečo vam želim. *(vstane in odide)*

KEFAL: Srečno. *(pogleduje za njo in molči)* Za božjo voljo. Tole pa ni bila ravno zgodba, ki bi dala človeku upanja. Le kje hodi moja Alenka. Sedaj pa že debelo zamuja. Pa je ja ne bom tudi jaz čakal tako kot tale neserečnica svojega brata. Mora priti, mora. Drugače bo šel pa Mohamed k njej. Vsaj malo bližje je kot v Ameriki. Aha, tamle gre jo že vidim skozi grmovje. *(vstane in pozorno opazuje)* Ne, obrača se, drugam gre, ni ona, mater, saj to ne more biti res. Le kje si Alenka moja ? *(se usede nazaj na klop, komolce nasloni na stegna in glavo potrto nasloni na dlani)* Zakaj življenje vedno terja od mene toliko potrpljenja ? *(v tem trenutku priteče do Kefala Marička)*

KEFAL: Marička !! Kaj pa ti tu ?

MARIČKA: Kefal, tako sem vesela, da si še tu. Sem že mislila, da boš morda že odšel.

Nisem mogla priti prej, ker sem morala še pomagati očetu pri urejanju njegovih papirjev.

KEFAL: Marička, povem mi. Kje je pa Alenka ? Rekla je, da bo prišla točno ob uri, pa je ni od nikoder ?

MARIČKA: Ja, saj ravno zaradi tega sem prišla. Alenka me je poslala sem naj ti sporočim, da danes ne utegne priti, ker smo se ravno včeraj preselili v Žitečko vas in imamo še toliko stvari za postoriti okoli hiše, da ne bo imela časa. Jutri zvečer nas pridi obiskat, če boš imel čas je rekla. Saj boš imel čas, kajne ? Tudi jaz bi te rada videla, imam darilo zate, samo ga dobiš le če obljubiš da prideš.

KEFAL: A veš da bom prišel, že zaradi tvojega darila. Kje pa stanujete v Žitečki vasi ?

MARIČKA: Oh, čisto enostavno za najti. Ta druga hiša na levi, takoj ko prideš v mesto. Še osel bi našel.

KEFAL: Potem pa le bolje da ne zaidem.

MARIČKA: Sedaj moram pa nazaj, da ateka ne bo skrbelo. Se vidiva jutri Kefal. Adijo. *(odide)*

KEFAL: Adijo mala. Aleluja, vsaj jaz jo bom dočakal. Tebi pogrešani brat, želim pa vso srečo, kjerkoli že si.

PETI PRIZOR

Bolnišnična soba; po njej se razlegajo glasovi iz radija.

KEFAL: Tako je to bilo. Kako dolgo je že tega in kljub temu se vsega tako dobro spominjam, kot da bi se vse zgodilo včeraj. Tisti ljubek obraz, njena sproščenost in prisrčnost so me kar privezali na njo.

MIŠO: Za božjo voljo Jože, ugasni že to ropotuljo, saj si danes že petkrat slišal poročila. Če si do sedaj nisi uspel zapomniti kaj se po svetu dogaja, potem ti tudi šesta poročila ne bodo prav dosti pomagala.

JOŽE: Ne vpij Mišo, ravno bo na sporedu vreme.

MIŠO: Pa saj je zate čisto vseeno kakšno bo vreme, že tri tedne tičiš tu v bolnici in nič ne izgleda, da boš tudi v naslednjih treh tednih prišel ven. Če bi povedali kakšno bo vreme na onostranstvu bi še zastopil da želiš prisluhniti, tako je pa vendar povsem vseeno.

KEFAL: Kdo bi vedel dragi Safed kaj je bolj nevarno za moje zdravje, pljučnica ali pa intelektualni nivo pogovorov v tej sobi.

SAFED: Pa saj o intelektualcih tako nisi imel nikoli prav visokega mnenja dedek.

KEFAL: Res ? Čudno, tega nisem opazil. To je pa verjetno zato, ker so do tega naziva prišli predvsem tisti, katerih besede izpuhtijo v nič kot ljubljanska megla in nimajo na naša življenja prav nikakršnega vpliva. Je že res, da takile knjižni molji navadno niso sposobni sami uresničiti idej o katerih govorijo, toda učinke njihovih pridig bi pa lahko merili vsaj po tem koliko lepega so svetu storili tisti, ki njihovim besedam prisluhnejo. Čeprav imam občutek, da mladi svoje učitelje poslušate le še zato, da bi prišli do svojih diplom in spričeval.

SAFED: Zakaj si jih pa poslušal ti dedek ?

KEFAL: Ker sem upal, da bom z znanjem, ki mi ga bodo predali uspel polepšati svet.

SAFED: In ti je uspelo ?

KEFAL: Vsakemu uspe, ki poizkusi Safed, vsakemu. V skladu z njegovimi zmožnostmi. Nismo vsi ustvarjeni enako in tudi nismo vsi rojeni v okolje, ki bi nam omogočilo razvoj naših idej in osebnosti. Življenje se zdi kot velik kup naključij in mislim, da niti ni tako pomembno kaj vse ti uspe v življenju doseči, temveč bolj to, kakšen človek postaneš, življenjskim dosežkom ali porazom navkljub.

SAFED: In si zadovoljen s tem kar je postalo iz tebe ?

KEFAL: Čeprav sem star, še nisem na koncu poti. Še se učim. Morda me sreča pamet pet minut pred smrtjo. Do takrat se pa lahko le delam malo pametnega.

SESTRA DRAGANA: *(vstopi v sobo)* Lep pozdrav fantje. Saj ste vse pridno pojedli kajne ? Važno je, da se čim prej zopet postavite na lastne noge, da sestro Dragano ne bodo tako zelo bolele njene, ker vas mora stalno prenašati.

MIŠO: Če želite, da vam jih malo zmasiram, se kar uležite tu poleg mene. Noge me sicer bolj slabo nosijo, zato pa so moje roke toliko bolj gibčne.

SESTRA DRAGANA: Kar pomirite se malo gospod Mišo, da mi ne bo treba zopet leteti po tablete za pritisk.

MIŠO: Ah kaj, tisto zadnjič ni bilo nič takega. Vsakomur lahko včasih srce ponagaja. Ni problem v srcu veste sestra Dragana, problem je v telesu. Srce nima oči in ne vidi da se je telo h kateremu spada že postaralo ter deluje v nevednosti naprej s polno paro. Ubogo betežno telo pa ga ne zmore več dohajati. Zato pa smo starejši občani včasih malo bolj naporni. Gre le za to, da moramo malo pare spustiti na plan vsake toliko časa, da se pritisk v žilah uravna in če je takrat v bližini kak nič hudega sluteč sodržavljan, potem se revež pač malo opeče.

SESTRA DRAGANA: No, sedaj si pa predstavljaš, da moraš skrbeti za polno železniško postajo takihle parnih lokomotiv. Da sem še pri življenju je pravi čudež.

KEFAL: Kako pa kaj vaš strojevodja sestra Dragana ? Že nekaj časa ga ni bilo sem v bolnico na obisk. Včasih je prihajal vsak dan ob štirih popoldne, točen kot švicarska ura. Potem je začel hoditi vsak drugi dan, malo manj točno in na koncu le še enkrat na teden, kadar je imel pač čas.

SESTRA DRAGANA: Te stvari se vas pa prav nič ne tičejo. Sicer pa ne vem od kod vam je to znano.

KEFAL: Mišo mi je povedal. On tu boleha že praktično od kar so zgradili bolnišnico, poleg tega tudi nič ne uide njegovemu ostremu pogledu. Seveda pod pogojem, da si ne nadane mojih očal.

MIŠO: Tebi pa človek prav nič ne more zaupati ne da bi naprej zblebetal.

KEFAL: Oprosti prijatelj. Ampak če sestra Dragana tako vdano skrbi za naše telesno zdravje, moramo pa mi v zameno ja tudi malo poskrbeti za njeno ljubezensko. Pa saj ne da bi bil tako radoveden sestra Dragana, v te reči se vtikam le zato, ker bi vam s kakim nasvetom lahko morda pomagal. Veste tudi jaz sem bil včasih v tem poklicu.

SESTRA DRAGANA: V kakšnem poklicu ?

KEFAL: Zaljubljenih strojevodij.

SESTRA DRAGANA: Malo preveč vas je za moj okus. Strojevodij brez cilja in voznega reda.

KEFAL: Pa saj vsi pridemo na cilj, kakšna je pred tem vožnja, pa je ključnega pomena.

JOŽE: Goooooooool !!! Neverjetno, naši so zabili gol proti Mariborčanom. Saj sem vedel, da tistih Štajercev ni zadosti v hlačah da nas premagajo.

MIŠO: Ugasni že enkrat ta radijo, drugače ti nalijem bučno olje v infuzijo.

KEFAL: Samo z enim golom nas pa zaenkrat še ni prav nihče premagal. Boš videl Jože, sedaj se bodo moji mariborčani šele zbudili.

JOŽE: Malo pozno so si nastavili budilko, le še šest minut je do konca tekme.

KEFAL: Tudi takrat dvainpetesetega leta, ko smo v Ljudskem vrtu igrali proti ljubljancanom so oni vodili z dva nič štiri minute pred koncem, pa smo jim na hitro zabili še tri gole in jih poslali nazaj v Ljubljano še malo trenirati. No, kje sva že ostala sestra Dragana,aha, pri strojevodjih.

SESTRA DRAGANA: Nikoli več, nikoli več, nikoli več...moški, vsi ste isti.

KEFAL: Oh, dajte no. Taka mlada čedna deklica pa že takole razočarana nad ljubeznijo.

SESTRA DRAGANA: Ne nad ljubeznijo, nad dedci.

KEFAL: Kar nad vsemi po vrsti, kaj ?

SESTRA DRAGANA: Vsemi.

KEFAL: Je že res, da nas je bog nekoliko nenavadno ustvaril. Samozavest in pamet pri fantih pogosto ne gresta z roko v roki. Ve deklice pa ste tako očarane od te samozvesti in predrznosti, da ste pripravljene na vse ostalo pozabiti. Poskušajte fante videti take kot so in ne take kot bi si želele da so. Človek si zaslepljen od svojih želja ustvari svet, ki ne more obstajati in je potem razočaran, če drugi ljudje ne delijo istih fantazij in se vedejo po svoje.

SESTRA DRAGANA: Kako to mislite ?

KEFAL: Zaprite oči sestra Dragana, boste bolje razumeli.

SESTRA DRAGANA: Kaj, zamižim naj ?

KEFAL: Le za trenutek, prosim.

SESTRA DRAGANA: Naj bo. Tako, mižim. In sedaj ?

KEFAL: Opišite mi prosim fanta v katerega bi si želela zaljubiti.

SESTRA DRAGANA: Saj to ni tako težko. Prijazen mora biti, imeti smisel za humor, zvest in priden naj bo ter na oko naj bo prijetnega videza. To je vse. Nič več kot to si ne želim.

KEFAL: Sedaj pa odprite oči in opišite enega od nas nesrečnikov tu v sobi. Tistega, ki vam je najljubši, saj ni potrebno povedati njegovega imena.

SESTRA DRAGANA: To pa bi bil betežen starec, ki je redko zadovoljen s čemerkoli kar storim zanj, ki zaradi lastnih tegob z življenjem pogosto noče več videti kaj je še lepega

okoli njega in je v lastno razvedrilo nerganje in pritoževanje povzdignil že na umetniško raven.

KEFAL: Sedaj si pa zamislite, da smo mi trije nesrečniki edini trije moški na svetu. Kakšen smisel bi še imela vaša želja po prijaznem, zvestem in postavnem fantu. Prav nobene, kajneda ?

SESTRA DRAGANA: Mi pravite torej naj si izberem kar enega izmed vas ?

KEFAL: Nikakor ! Mi smo že za staro šaro kar se ljubezenskih podvigov tiče, to je očitno že na prvi pogled.

MIŠO: Morda pri tebi Kefal. Jaz sem še kar dobro ohranjen primerek.

KEFAL: Olimpijci hitreje pretečejo maraton, kot pa ti rabiš do stranišča. Prosim ne govori neumnosti in me ne moti, saj vidiš da se pogovarjam s sestro Dragano. Torej, mi smo očitno že na prvi pogled za staro šaro, toda vašega princa pa tudi še niste uspeli najti. Nekje boste torej morali malo popustiti pri vaših zahtevah drugače,

Varij, varij, da preletna samka se ne boš jokala.

Kot je lepo povedal Prešeren.

SESTRA DRAGANA: Pa saj nisem tako zbirčna, le vsakega trota ki mimo prileti, pa tudi ne mislim vzeti, .

KEFAL: Razumem vašo dilemo. Vse kar hočem reči je, da se naše želje in pa stvarnost pogosto ne skladata in če želi človek kljub temu prijeti srečo za rep, potem mora ravno tako pogosto malo popustiti in se zadovoljiti z manj. Važno je le, da vedno poskušate seči po zvezdah, včasih boste uspeli kako zagrabit, včasih pa boste zgrabili le za mesec, kar je pa mnogo več od večine drugih, ki se sploh ne upajo stegniti. No, pa še resnici na ljubo je treba priznati, da boste največkrat zgrabili v prazno, toda brez tega pač ne gre. Žirafe ne bi nikoli razvile tako dolgih vratov in si naplnile želodcev, če ne bi poskušale segati po visokih drevesih, tistih, za katerimi se drugim živalim ni dalo stegovati, ker so mislile, da nima smisla.

SESTRA DRAGANA: Nekako vas razumem g. Kefal, toda zakaj ne morate nikdar kaj razložiti tako, da bi vas človek lahko takoj zastopil.

KEFAL: Verjetno boste našli svojega princa gospodična Dragana le, če se boste znali zadovoljiti s tem, da bo imel velik nos.

SESTRA DRAGANA: To bi verjetno šlo. Le, da ga meni ne bo potrebno brisati.

SAFED: Čudno da imaš ti tako kratek vrat dedek, če si se pa vso življenje tako stegoval.

KEFAL: Ti si moja roka, ti si moj vrat Safed in ti se boš stegoval naprej takrat, ko se jaz ne bom več mogel in sedaj, ko se babica več ne more. Aha, saj res, dolžan sem ti še eno zgodbo.

SAFED: Res je.

KEFAL: Zadnja zgodba se je pripetila v St. Petersburgu, ko sem željan znanja in avantur odšel po širnem svetu in upal, da najdem to, kar v domovini nisem uspel.

SAFED: In kaj naj bi to bilo.

KEFAL: Samega sebe, predvsem. Nekega dne sva s prijateljem zašla v majhen zakajen bar...

JOŽE: Gooooool ! Dva proti nič in le še nekaj sekund do konca tekme. Tvoji Mariborčani so „gotofi”. Sem vedel, da nimajo nobenih šans.

MIŠO, KEFAL, SESTRA DRAGANA: Utihni !!

TRETJE DEJANJE

PRVI PRIZOR

Zakajen majhen bar. Pri eni od miz sedi gospod starejšega datuma z mlado prikupno spremljevalko. Pri šanku se zbirajo izzivalno oblečena mlada dekleta, ki pogledujejo k vhodu, če bi v lokal zašli morebitni novi gostje. Vstopita dva študenta, se sramežljivo ozreta naokoli in se usedeta k prvi prosti mizi.

NATAKAR: Želita ?

KEFAL: Eno pivo prosim. Kaj boš pa ti ?

HENDRIK: Jaz bi tudi pivo.

NATAKAR: Domače ali uvoženo ?

KEFAL: Meni kar domačega.

HENDRIK: Meni pa raje kakega nemškega (*natakar odide*). Tu nikoli ne veš ali znajo ti domačini zvariti kaj užitnega ali ne.

KEFAL: Vi nezaupljivi švabi. Vsaka tuja stvar vam je sumljiva in nič ni nikoli tako dobro kot v vašem ljubem faterlandu. Še konzula odpošljete v kako deželo šele potem, ko ste čeznjo poslali kak tank ter se tako malo seznanili z naravnimi znamenitostmi in domačinom naznanili svoj dobronamerni prihod.

HENDRIK: Ko pa vi vzhodnjaki karkoli primete v roke spremenite v polomijo. Bolje tisoč let vladavine reda in discipline, kot pa neprestano razdejanje kakršnega imate.

KEFAL: Heil Hendrik ! Imam pa že raje malo nereda, kot pa da bi mi gospodoval takle mozoljast Untermensch kot si ti. Poleg tega, pa kakor opazujem, nimate vi fini gospodje iz zahoda prav nič proti našim nediscipliniranim damam. Če boš še dolgo bulil tja proti puncam nama bodo poslale račun. Tistele tam namreč niso tu zato ker se pripravljajo na jutrišnji izpit iz biokemije.

HENDRIK: Kaj misliš, da bi se dalo kaj zmeniti? V moje naročje bi prav lepo sedla naprimer tista blondinka v rdečem.

KEFAL: Oh, prav gotovo so punce za posel. Samo se bojim, da boš grd kakor si, moral plačati po malo višji tarifi. Poglej, ena gre sem. Ne govori preveč, da stvari ne podražaš. (*ena od deklet pride k Kefalu in se mu usede v naročje*)

DANA: Pozdravljen mladi mož ali želiš, da ti malo zaplešem. Ni drago in prepričana sem, da se ti bo dopadlo.

KEFAL: (*v zadregi*) Se ne bi branil kakega plesa, toda počakaj vsaj toliko, da sprva spijsa najini pivi. Pridi nazaj, če ne boš imela kakih drugih opravkov.

DANA: Za tebe bom vedno našla nekaj časa mladi mož.

(*Dana se nasmehne, vstane in se usede v naročje Hendriku, Kefal ljubosumno pogleduje proti njima medtem ko se onadva pogovarjata*)

HENDRIK: (*Dana vsatne in odide*) Lieber Himmel, tale pa ni bila prav sramežljiva. A si videl kako lepo rit ima ?

KEFAL: A veš da nisem opazil, sem se bolj koncentriral na njene duhovne vrednote.

HENDRIK: Tule mi je vedno bolj všeč. Mislim, da morava večkrat priti sem.

KEFAL: Hja, treba je priznati, da imajo tale dekleta bolj privlačne argumente kot naše profesorice. Če bi katera od tehle predavala, prav gotovo ne bi tako pogosto zaspal na predavanjih. Mislim, da bi se razvil celo v enega marljiveših študentov. Le predstavljaj si, s kakšnim veseljem bi človek šel na ustni izpit, kjer bi bil potem povsem sam s takole v kabinetu.

HENDRIK: Ti kar sanjaj. Pij raje tvoje pивce in misli na poštevanko, da se malo ohladiš.

KEFAL: Boš že videl kdo sanja. Da se mi ne dotakneš piva medtem ko me ni.

(*Kefal vsatne in gre proti Dani, ki je v družbi deklet pri šanku.*)

KEFAL: Pivo sem spil. Pa pojdiva, če ti je prav.

DANA: Dobro. Kar za menoj stopi.

(Dana gre s Kefalom v najbolj temačen kot bara in mu pokaže na stol na katerega naj se usede.)

DANA: 10 minut stane 600 rubljev, 20 minut pa 1000. Plača se vnaprej. Postaven fant kot si ti, si sigurno lahko privošči 20 minutk plesa kajne?

KEFAL: Ta postavni fant je bolj reven študent in bo raje prišparal jutri še nekaj za kosilo in si bo privoščil le 10 minut.

(Kefal izvleče denarnico in plača. Dana skrbno spravi denar in začne poplesavati okoli Kefala, on pa jo le nepremično opazuje.)

DANA: Ali ti ni všeč kako plešem ?

KEFAL: Saj ti ni potrebno tako poplesavati tu okoli mene. Pridi sem in se mi usedi v naročje. *(Dana se usede. Kefal jo začne nežno božati. Ona sprva povsem nepremično sedi, potem pa se začne kot mačka drgniti ob njega. Minute minevajo. Ko preteče nekaj časa Kefal vsatne, si odene plašč in nežno poboža Dano po obrazu)*

(Najlepša hvala (odide nazaj proti Hendriku; Dana še nekaj časa nepremično obsedi na stolu).)

HENDRIK: Povej, kako je bilo? Vse hočem vedeti.

KEFAL: Veš kaj, kar sam porabi nekaj pejnezov pa boš zvedel kaj in kako. No, če želiš te jaz častim, trenutno se namreč prav imenitno počutim.

HENDRIK: Ne bo potrebno. Mi je babica poslala nekaj denarja za praznike in mislim, da bo zadostovalo. Koliko pa stane ta hec?

KEFAL: 10 minut 600 rubljev, 20 minut pa 1000. Vso srečo mali.

(Hendrik vstane in gre proti šanku od koder se z izbranko nameni v isti kot lokala kjer je bil poprej Kefal z Dano. Medtem Dana pride k Kefalovi mizi.)

DANA: Ali me boš povabil na kako pijačo?

KEFAL: Kot sem dejal. Sem reven študent in jutri ne bi želel preskočiti kosila.

DANA: Ime mi je Dana. Veš, ne smem se zadrževati pri gostih, če ti nič ne naročijo zame. Poglej, naroči vsaj pomarančni sok z vodko, to je najcenejša pijača tu, saj stane le 60 rubljev.

KEFAL: Dobro, naj bo. Natakaj, en pomarančni sok z vodko prosim!

DANA: Hvala.

KEFAL: Meni pa je ime Kefal. Me veseli, da sva se spoznala Dana.

DANA: Tudi mene veseli Kefal. Kaj pa je zaneslo dva mlada fanta v tale naš brlog tatov.

KEFAL: Jaz nisem prav noben fant, imam jih že dvaindvajset in mi družba takihle rožic kot si ti ni ravno tuja.

DANA: No, no, saj nisem mislila nič slabega. Veš, tu se vedno menjavajo eni in isti obrazi. Tudi če kdaj vstopi kak nov gost, nosi prav isti obraz kot nekdo, ki je tu že bil. Navadno so to potrti in resni obrazi ali pa lažnivi in surovi. Ti pa si prinesel sem toliko svežine, take, ki je tu nisem čutila že dolgo.

KEFAL: No, saj resnici na ljubo moram priznati, da ne hodim prav pogosto po takihle špelunkah, toda tale moj hobi nacist *(pokaže s prstom v kot sobe kjer je Hendrik)* je pač čisto mahnjen na vas Rusinje in sva si jih zato prišla par ogledati malo pobližje.

DANA: In? Kašna je ocena ?

KEFAL: Sedi pet. Ampak, sedi prosim tu na moje koleno *(se nasmeje)*.

DANA: Me veseli, da sem ti všeč. Naj ti predstavim še moje prijateljice. Tole tu je Olja, tista tam pri šanku pa Maša (*Kefal jima v pozdrav pomaha*).

KEFAL: Koliko si pa ti stara in kako si se znašla tu v tej luknji ?

DANA: Štiriindvajset. Tu delam. Drugače pa prihajam iz Sahalina, mesta z imenom Dolinsk. (*natakarica prinese pijačo*)

KEFAL: Kje zaboga pa je Sahalin?

DANA: To je otok daleč na vzhodu. Od tam sem doma. Moja družina še vedno živi tam.

KEFAL: In kako to, da sedaj živiš tu?

DANA: Zaljubila sem se v fanta in St. Petersburga, mu rodila sina in se preselila sem. Preveč vprašanj postavljaš mali. Ljudje v klubih kot je tale ne govorijo radi o svoji preteklosti. Tu je vse osredotočeno na sedanjost.

KEFAL: Kako to misliš?

DANA: (*se nasmehne*) Moški pridejo sem. Pričakujejo, da jih mi punce zabavamo ravno zato, da bi pozabili na vse kar jih bremeni. To pa je navadno njihova preteklost. Vsi imamo v mislih svetlo prihodnost h kateri nas vleče, preteklost pa je tista od katere bežimo, ker ni taka kot si jo želimo. Nihče pa ne pomisli, da bo tudi naša prihodnost verjetno postala prav taka kot naša preteklost, če se mi sami ne spremenimo. To pa uspe le najbolj iskrenim, iskrenim do sebe in svojih napak.

KEFAL: Lepo povedano mala. Vidim, da ti ves ta barski dim pred tvojimi očmi še ni uspel zamegliti pogleda.

DANA: Verjetno je le vprašanje časa.

KEFAL: Nikar, ne bodi tako črnogleda. Se ne podaja k tvoji mladosti in lepoti.

DANA: Saj ni problem v dimu veš Kefal. Problem je v teh ljudeh okoli mene. Nehali so verjeti. Verjeti v to kar verjame vsak otrok. V dobro v sočloveku. V to, da nas je več na tem svetu zato, da si pomagamo, da si skupaj življenje naredimo lepše. Nekje sem prebrala, da dva skupaj zmoreta opraviti trikrat toliko dela kot ta ista dva vsak zase. To je edino pravilo, ki nam ga je potrebno razumeti. Ljudje smo narejeni za to da delamo, se ljubimo in prepiramo skupaj. Da strpno živimo skupaj, ne glede na naša nesoglasja.

KEFAL: Govoriš mi iz duše mala.

DANA: V mojem poklicu ima punca pač veliko časa za razmislek. Tole pozibavanje riti pač ne zahteva prav veliko mišljenja (*se nasmehne in se z ritjo podrgne ob Kefala*).

KEFAL: Takrat ko ti razmišljaš se pa nam zamegljuje um (*jo zagrabi okoli pasu*).

(*Hendrik se vrne k mizi z velikim nasmehom na obrazu. Pogleda Dano, pomežikne Kefalu in prisede.*)

HENDRIK: Saj smem prisesti k vama golobčkoma, kajneda? Heilige Maria, tale tvoja prijateljica mi je pa dala vetra. Ko bi vedel, da ste punce tu tako spretni, bi že dolgo nazaj tu kupil kak abonma.

KEFAL: Si bil pa tudi bolj škrt. Sem upal, da te še vsaj deset minut ne bo.

HENDRIK: Da bi se ti lahko zabaval s svojo srnico. Oprosti prijatelj, ampak tudi pri nas denar ne raste na drevesih.

KEFAL: Daj, pojdi si na stranišče pudrati nos za kake pol ure, saj vidiš da sem zaposlen.

HENDRIK: Pudrati nos?

KEFAL: (*zavzdihne*) Vidiš Dana, kakšnim vse dandanes pustijo študirati ?

HENDRIK: Prosim, kako to misliš ?

KEFAL: Ne sekiraj se. Se ti bo že posvetilo kaj sem ti hotel povedati, če ne pa tudi nič hudega, boš dal k ostalim nepojasnenim stvarem v tvojem življenju. Kaj naj sedaj ? V miru se s teboj ne morem več pogovarjati. Pridem nazaj kak drug dan, sam, pa bova nadaljevala pogovor. Katere dni pa delaš?

DANA: V ponedeljkih, sredah in petkih. Zvečer (*se nasmehne*).

KEFAL: Dobro, dogovorjeno torej. Se vrnem. Greva Hendrik, da ne zamudiva zadnjega avtobusa.

HENDRIK: Kaj, jaz bi pa še malo ostal. Saj še ni tako pozno.

KEFAL: Kakor hočeš, jaz grem. Lepo se imej Dana, lepo da sva se spoznala. *(jo poboža po obrazu, vstane in začne hoditi proti izhodu)*

DANA: Počakaj Kefal, te bom pospremila do vrat.

HENDRIK: Tudi jaz grem, sam pa že ne mislim ostati tu. *(Vsi trije gredo proti izhodnim vratom.)*

KEFAL: Zunaj je prav hudičevo mrzlo.

DANA: Saj ni tako hudo. Pozimi je še dosti hladneje.

KEFAL: No, pa saj mene ne bo zelo zeblo, predvsem zato, ker si ti prej tako lepo...

DANA: *(se sramežljivo nasmehne)* Hvala.

KEFAL: Adijo.

HENDRIK: Živela.

DRUGI PRIZOR

Nekaj dni kasneje. Ista scena. Kefal vstopi v lokal. Se ozira proti šanku kjer ugleda Dano in se nato brez da bi jo pozdravil usede za prvo prosto mizo. Pri eni izmed miz sedi Aleksander z Ivanom.

KEFAL: Eno pivo prosim. Domače.

Natakarica odide. Kefal pogleduje proti šanku kjer je dana s prijateljicami. Dana zapusti šank in gre k enemu od gostov ter se mu usede v naročje. Kefal nemo opazuje. Ko natakarica prinese pivo, ga spiše na dušek.

KEFAL: Še eno pivo prosim. *(nemirno pogleduje k Dani. Ona pa je še kar naprej pri sosednji mizi in se vede kot da ga ne opazi. Čez nekaj časa vstane in se prisede k Kefalu)*

DANA: Pozdravljen mladi mož. Lepo da si zopet prišel.

KEFAL: Sem že misli, da me ne poznaš več. *(jo mrko pogleda)*

DANA: Pa ja nisi ljubosumen ? To je moje delo veš, ne smeš biti ljubosumen.

KEFAL: Saj nisem ljubosumen.

DANA: Naroči prosim nekaj zame..

KEFAL: Naroči kar hočeš. *(Dana pomaha natakarju)*

DANA: Sem že mislila, da te ne bo več nazaj. Res sem vesela, da si prišel.

KEFAL: Prinesel sem ti darilo za tvojega sina. *(Danin obraz povsem zažari, vzame darilo)*
Upam, da mu bo všeč.

DANA: Avtomobilček. Oj, kako lepo. Tega bo pa res vesel. Hvala, zares si pozoren mladi mož.

KEFAL: Ne kliči me tako. Ime mi je Kefal.

DANA: Oprosti. Hvala Kefal. Le kako to, da si se spomnil na to da imam sina.

KEFAL: Vsake besede se spomnim, ki sva jo spregovorila tisto noč.

DANA: Tudi jaz se vsega prav dobro spominjam. *(natakarica prinese pijačo)*

KEFAL: Na zdravje mala.

DANA: Na zdravje mali.

KEFAL: *(nastane daljša tišina; Kefal nestrpno pogleduje naokoli)* Veš, prvič ko sem te videl je bilo vse tako enostavno. Ti mi nisi pomenila prav nič več kot katerakoli druga deklica tamle za šankom. Bila si le prikupna suhica z črnimi lasmi. V teh nekaj dneh, odkar se nisva več videla, pa si se v mojih mislih in sanjah spremenila v edino deklico na tem svetu. Je že čudno kaj nekaj izrečenih besed in malo pretečenega časa naredi iz mene. Sedaj se ne morem vesti več tako neodvisno in brezbržno do tebe kot še takrat. Sedaj imaš oblast nad menoj, moč da me prizadaneš.

DANA: Všeč mi je tvoja odkritosrčnost. Veš, tudi jaz sem večkrat pomislila nate. Nisem pa si mislila, da se bova še kdaj videla.

KEFAL: Potem si vesela da me vidiš?

DANA: Zelo. Ali danes tudi želiš, da ti zablešem ?

KEFAL: Kakšna je pa tarifa ?

DANA: Nažalost ista kot zadnjič. Tu namreč cen ne določam jaz ampak moj šef. *(z glavo pomigne v smeri mize kjer sedi Aleksander)*

KEFAL: A to je tisti gangster tam. Saj bi si lahko mislil. Vedno isti simpatični gospodje. Dober posel ima z vami rožicami. Prav veliko stroškov ne more imeti s teboj, ko si pa tako drobcena, poješ sigurno komaj kaj več kot kaka ptičica.

DANA: Čiv, čiv, čiv...*(oba se nasmehneta; Kefal jo nežno poboža po obrazu)*. Zares sem vesela, da si prišel Kefal. Drugače bi se mi večer zopet tako vlekel kot vsi drugi. Teh zoprnih moških in tega bara sem že povsem sita. Ampak ko pa nič drugega ne znam. Jaz nisem obiskovala fakultete tako kot jo ti, veš. Doma smo bili zelo revni in sem morala že

kot majhna deklica pomagati staršem pri delu. Potem pa, ko sem spoznala očeta mojega Vladeka, sem mislila, da se bo vse spremenilo na bolje, da bova odšla v St. Petersburg in bom lahko našla kako dobro službo in bomo živeli srečno družinsko življenje. Pa me je fant zapustil še preden sva se poročila in mi tako ni preostalo drugega, kot da si čim prej najdem kakršnokoli delo.

KEFAL: In zakaj ravno tu?

DANA: Prav dosti izbire nisem imela. Šefa tega bara sem spoznala v nekem nočnem klubu. Bil je prijazen z menoj in mi obljubil, da me bo dobro plačal.

KEFAL: In so se njegove obljube uresničile?

DANA: Ah, saj ni važno. Raje mi ti povej kako gredo kaj tvoje študije. Izgledaš tako umirjen in pameten, sigurno ti gre učenje dobro od rok.

KEFAL: Človek se težko kaj velikega nauči od povprečnih učiteljev. Lahko je bilo tistemu Aleksandru iz Makedonije postati velik mož, ko pa se je lahko učil od Aristotelja. Moji učitelji pa se le napihujejo kot da bi bili Aristotelj, ko pa odpro usta, pa pride iz njih le topel zrak. *(nastane daljša pavza, nato se Kefal skloni k Dani ji jo poljubi na usta)*. Tele tvoje ustnice me lahko naučijo več kot vse univerze sveta. Zato ker jih ljubim. Ljubezen pa je največja šola našega življenja, le iz nje izvira pravo spoznanje. Verjetno zato, ker je edina, ki se dotakne našega srca. Spoznanja pa ni iskati z razumom, temveč s srcem. Če bi bila sreča človeštva odvisna od pametnih glav, potem bi ob vseh teh znanstvenikih in vsevedih morala že zdavnaj biti v rokah slehernika. Ker pa temu še ni tako, mislim, da jo iščemo na napačnem mestu. Iz nas samih izvirajo vse težave in zatoorej morajo biti tudi vse rešitve v nas samih. Ker pa nam največ težav povzročajo naša hrepenenja in strasti, jih verjetno lahko tudi rešimo le tako, da najdemo odgovor tam od kjer izvirata ti naši gospodarici. To pa je srce, zibeljka našega življenja. *(jo še enkrat poljubi)*

DANA: Joj, tega pa raje ne počni tukaj. Ne smejo misliti, da imam kaj s katerim izmed gostov. Saj bi si tudi jaz želela, da bi te lahko poljubila, toda potem bi imela same težave.

KEFAL: Enostavno si ne morem pomagati. Ko te imam tule ob sebi se te moram dotakniti, ta sila je močnejša od mene.

DANA: Pojdiva tja zadaj, da ti malo zaplešem, kot zadnjikrat.

KEFAL: Dobro, kakor želiš. *(odideta v kot bara)*

ALEKSANDER: Si gledal boks včeraj ? Tisočaka sem zapravil zaradi te naše zgube. Tudi enkrat ga ni pošteno usekal, pa toliko je imel za povedati pred dvobojem kako ga misli namahati. Tisti amerikanec se pa tudi tepe kot babnica. Zmagal je le zato, ker je dve glavi višji. Konec je veličastnih dvobojev. Takih kot so bili za časa Casiusa Claya *(gre do šanka)*. Kaj je punce ? Ali boste kaj delale ali samo tu ob šanku čebljale? Da mi takoj izginete in pripeljete v lokal kakega gosta. Pa naj mi še ena pove kaj si ima Dana toliko za povedati s tistim zelencem tam? Če ga do konca večera vsaj pošteno ne obere, jih bo dobila. Kaj ste še tu ? En dva, da vas ne vidim več. *(dekleta gredo ven; Aleksander se vrne k mizi)*

Zadosti imam že tehle cvetk. Nič več ne delajo in vsak dan manj zaslužijo. Mislim, da jih bom prav po hitrem postopku zamenjal s svežo robo. Tudi Dana, ki je včasih prinašala dobre denarce se je polenila. Kar poglej jo danes, že cel večer naklada s tistim študentom tamle, ki sigurno nima denarja niti za kozarec vode. Te ženske, jaz ti povem Ivan, bolje kot ravnaš z njimi, slabše je. Le udarce razumejo, teh pa imam za njih na zalogo.

IVAN: Točno tako. Tele babnice je potrebno vzgajati s težko roko, drugače ni od njih prav nobene koristi.

ALEKSANDER: Tale bar mi prinaša premalo in jaz ne mislim cele noči presedeti tule s tabo in čuvati tele kokoši. Potrebno bo presedlati v kak bolj obetaven posel. Včeraj sem govoril z Maksimom, izgleda, da se da s tisim belim praškom zaslužiti več kot židje s posojili.

IVAN: Maksim se kopa v denarju. Veš, da mi je pred kratkim ponudil celo delo, za velike novce. Ampak raje kušnem tebe na rit, kot pa da bi delal za tega hinavca.

ALEKSANDER: Ta podgana. Te stvari se moramo lotiti kar se da hitro, da nam je kdo ne izpelje izpred nosa in da si Maksim ne začne preveč domišljati. Pokliči Pjotra, da vidim kako hitro se lahko zmenimo o prvi pošiljki.

IVAN: Bom šef.

ALEKSANDER: Tele kokoši bom pa obdržal še nekaj časa. Če že niso dobre za kaj drugega, bodo tu vsaj za najino lastno zabavo.

(Aleksander vstane in gre hitrega koraka proti Kefalu in Dani.)

ALEKSANDER: Dosti je bilo teh neumnosti. Saj si že pol ure tu. Ne plešeš, ne piješ, ne kasiraš. Da te ne vidim več pri temle študentu *(zagrabi Dano za roko in jo porine v smeri vrat)*. Tja ven pojdi poiskati kako novo stranko in brez mi ne hodi nazaj. Ti mali pa se hitro poberi od tu, da te ne doleti kaka nezgoda *(Kefal vstane in prime Dano za roko)*.

KEFAL: Tu ostani Dana. Nikamor ne hodi, še najmanj pa ven na mraz.

ALEKSANDER: Do dve štejem mali. Spusti jo. Ti pa naredi tako kot sem ti rekel. Ena...

(Aleksander vzdigne roko)

DANA: Pojdi Kefal, prosim. Stori to zame. Saj bo vse v redu, ne skrbi. Jaz znam sama paziti zase. Se vidiva jutri. Delam od devetih naprej. Sedaj pa pojdi, prosim te *(mu položi roko na prsa. Kefal mrko pogleda Aleksandra, postoji še nekaj trenutkov, nakar se naglo obrne in odide)*.

TRETJI PRIZOR

Naslednji dan. Ista scena. Kefal vstopi v lokal in gre naravnost k Dani, ki je skupaj z drugimi dekleti pri šanku.

KEFAL: Dana stopi z menoj, govoriti morava.

DANA: Kefal, kako sem vesela, da te ponovno vidim. Sem mislila, da te ne bo več nazaj, potem ko te je Aleksander tako grdo odgnal.

KEFAL: Kaj me briga ta ničla. Saj nisem hodil sem zaradi njega, ampak zaradi tebe. Poslušaj me zelo pozorno. Včeraj sem celo noč premišljeval kaj storiti, niti za trenutek mi ni uspelo zatisniti oči.

DANA: Pa res izgledaš precej utrujeno.

KEFAL: Pusti zdaj to. Poslušaj me. Ti moraš proč od tu. To ni pravo mestu zate, sama dobro veš da je tako in dlje ko boš odlašala z odhodom, težje se boš zanj odločila. Vsak človek se s časom navadi na svoj zapor in če je zadosti dolgo v njem, ne more več živeti brez njega. Zato moraš čim prej proč.

DANA: Kefal, si znorel ? Kam pa naj grem.

KEFAL: No vidiš. Le kdaj si dobila vtis, da nimaš v življenju nobene druge možnosti. Svet je velik in poln priložnosti, zakaj ne tudi zate ? Le skočiti je potrebno. Sprva je voda bolj mrzla, potem pa se že navadiš. Tudi ti se boš.

DANA: Kako bom pa preživela mojega Vladeka ? On še ne zna plavati, veš.

KEFAL: Ne skrbi, tudi na to sem pomislil. Toda še nekaj ti moram povedati, nekaj veliko važnejšega. *(Kefal za trenutek preneha govoriti, nato zajame sapo)*. Dana, ljubim te. Še nikoli nisem srečal dekleta, ki bi se tako hitro dotaknilo mojega srca.

DANA: Kefal, saj te imam tudi jaz rada, toda saj sva se komaj spoznala.

KEFAL: To je povsem vseeno. Vem, da si ti pravo dekle zame. Le tebe si želim in tako zelo kot še nobene doslej. Zaupam svojem srcu. Če se motim, naj gre vse moje življenje k hudiču. Komu pa naj potem še zaupam? Profesorjem, prijateljem, staršem, duhovnikom ? Ti vsi skrbijo le za lastno rit. Tebe si želim in zato morava pobegniti. Skupaj nama bo uspelo, boš videla.

DANA: Kefal, saj si čisto ponorel. Ne morem stran od tu. Moj sin in jaz živiva v Aleksandrovem stanovanju, delam v njegovem baru, vse prijateljice, ki jih imam so tu. Ničesar drugega nimam.

KEFAL: Dana, pomisli malo. Ali si poznala te prijateljice prvi dan ko si prišla v St. Petersburg ?

DANA: Seveda jih nisem.

KEFAL: Ali si stanovala v Aleksandrovem stanovanju s svojim sinom in delala v njegovem lokalu ?

DANA: Ne, nisem.

KEFAL: Zakaj si sploh prišla v St. Petersburg, se še spomniš ?

DANA: Ker sem hotela biti skupaj z očetom svojega Vladeka ?

KEFAL: Da, Dana, zato ker si hotela biti srečna. Srečna, Dana. Se še spomniš tvoje želje po družinski sreči ? *(Dani se osolzijo oči in dolgo ne reče nič)*.

DANA: Seveda, hotela sem biti srečna.

KEFAL: No vidiš, zato si prišla sem v to mesto. Zaradi tvojega hrepenenja po sreči in ne zaradi tehle tvojih prijateljic in Aleksandra, brez katerih sedaj misliš, da ne moreš več živeti. Prej si lahko živela brez njih in zopet boš lahko, če boš le zopet začela verjeti, verjeti, da boš nekoč lahko srečna. Spoznala boš nove prijateljice in živela boš z mano, in to zato ker te jaz ljubim in ne zato ker delaš zame.

DANA: Kaj pa če me boš ti nehal ljubiti, ko se me naveličaš ?

KEFAL: Ah, nehaj s tem Dana. Če ne boš poizkusila ne boš nikoli izvedela kako bi lahko bilo. Z menoj ali s katerim drugim. Ljubim te Dana in ne bom te zapustil, dokler me boš ljubila tudi ti. Vidiš, vse je v tvojih rokah. Ljubezen, sreča, nov začetek.

DANA: *(Dana tiho ponovi)* Ljubezen, sreča...*(nato pogleda Kefala naravnost v oči)* Prav pojdiva !

KEFAL: Tako je prav. Sem vedel, da si pogumna punca. Takole bova storila. Moram urediti še nekaj stvari, zato se ti lepo obnašaj kot da se ni nič zgodilo, jaz pa pridem pote, ko bo vse pripravljeno za odhod, le sprva moram še...

(Kefal govori naprej medtem pa v lokal vstopijo Aleksander, Ivan in Pjotr.)

ALEKSANDER: Tole bo odlična stvar fantje. Usedimo se tule, da se dogovorimo še o podrobnostih. Pjotr s čim ti lahko postrežem ? Imam odlično rdeče vino, dobil sem ga od nekega Italijana, ki je čisto nor na našo Natašo. Sam ga prideluje, je zares odlično.

PJOTR: No pa daj. Da vidim, če je res za kaj.

ALEKSANDER: *(pride natar)* Ne obljubljam preveč, boš že videl. Tri kozarce in tistega rdečega iz Italije, kar dve flaši prinesi. *(se ozre po sobi in zagleda Kefala in Dano)*

Kaj pa Dana počne zopet s tistim mulcem. Saj sem ji že včeraj rekel naj ga pusti pri miru. Ji bom že pokazal in temu njenemu smrkavcu *(vstane od mize)*

IVAN: *(ga prime za roko)* Pusti šef bom že jaz pozneje uredil, boš videl, da se zadeva ne bo več ponovila.

PJOTR: Katera pa je ta Dana ? Pa ja ne tista tam pri vratih s tistim študentom ?

ALEKSANDER: Točno tista. Včasih je bila prava zlata jama, kako jih je znala obračati, to bi moral videti. Sedaj pa le še poseda okoli s takimi fiozofi.

PJOTR: Dobra roba, ni kaj. Takele cvetke tudi sam rad nabiram. No, pustimo sedaj to. Najprej posel, potem pa zabava.

ALEKSANDER: Prav imaš. *(natarica prinese vino in ga natoči)* . Nazdravje prijatelja. Na dober posel !

IVAN, PJOTR: Na zdravje ! *(vsi trčijo s kozarci in spijejo požirek)*

PJOTR: Zadeva je sledeča. Pošiljka mora kar najhitreje na pot. To pa iz dveh razlogov. Prvi je ta, da naši vrli policisti začenjajo nekaj sumiti in na prehodu Novoe Selo mislijo postaviti kontrole in začeti pregledovati vsako vozilo ki jim pride naproti. To mi je zaupal naš policist in mislim, da bi ga že iz previdnosti bilo dobro poslušati.

Drugič, ker je pošiljka precej velika, bo potrebno voziti ponoči, saj je čez dan na cesti več rednih kontrol kot ponoči. Potrebovali bomo tudi tovornjak velikosti vsaj 2,5 ton, zato da lahko dobro skrijemo robo.

ALEKSANDER: To ne bo problem. Vem za nekoga, ki nam ga lahko posodi. Je skoraj nov. Z napolnjenim tankom naredi več kot tisoč kilometrov.

PJOTR: Saj jih bo tudi moral, ker zadeva ni ravno okoli prvega vogala. Za prevzem pošiljke se morata dogovoriti z Valodjo. Jaz bom pa poskrbel, da bo zadeva na pravem mestu ob pravem času.

IVAN: Kdaj pa bo prevzem ?

PJOTR: Prihodnji ponedeljek ob sedmih zvečer, v skladišču št. 5 glavnega železniškega terminala v Kapčanki.

ALEKSANDER: Dobro, mi bomo tam, le glej, da se kaj ne zalomi. Kar se pa plačila tiče, pa ne pristanem niti na kopejko več kot pol milijona, že pri tej ceni me ropoš Pjotr.

PJOTR: To ne bo šlo. Saj veš, da sva prijatelja, toda nakupna cena in riziko, ki ga nosim jaz je previsok, da bi se lahko srečala pri tej ceni. Zmeniva se za šesto tisočakov in eno flašo tegale rdečega, ki je zares imenitno, to ti dam prav.

ALEKSANDER: Petsto pedest tisoč in tistole rožico Dano *(pokaže v smeri kjer sedita Dana in Kefal)*, ki se ti tako dopade ti dam povrhu. Punca pozna svoj posel, ne bo ti žal. *(Pjotr se ozre proti Dani in za trenutek pomisli)*

PJOTR: Petsto sedemdeset in punco. To je moja zadnja cena.

ALEKSANDER: Dogovorjeno. Tako se dela posle (*seže v roko Pjotru in ga potreplja po ramenu*), koristnem mora vedno slediti prijetno (*se zasmеji na ves glas*). Sedaj pa še kaj spijmo, da se nam ne posušijo usta. Ti Ivan pa pojdi do Dane in naredi konec tisti komediji in jo pripelji sem (*Ivan vstane in gre proti Dani in Kefalu*).

IVAN: Dana, šef te kliče, pojdi takoj tja in zabavaj najinega gosta. Ti študentek pa lepo pospravi svoje zvezke in se hitro poberi od tu, preden me ne mine dobra volja.

KEFAL: Prekleti gangsterji, mislite da se da vse rešiti na silo (*vstane in se obrne k Dani, ki še sedi*) Ne pozabi o čem sva govorila mala.

DANA: O sreči, saj vem. (*se nasmehne*)

KEFAL: Točno tako. (*jo poljubi na lice*) Jaz bom svojo besedo držal. Bodi pripravljena.

DANA: Bom. Čakala te bom.

IVAN: Zdaj te imam pa že dosti (*ga zagrabi za ovratnik*).

KEFAL: Ne repenči se, saj grem. (*se urno obrne in gre proti izhodu. Preden stopi skozi vrata se ponovno ozre k Dani, ki že sedi pri Aleksandrovi mizi, malo postoji in zamrmra*) Boste že videli fantje, da se da tudi brez pretepa priti do svojega. (*odide*)

ČETRTO PRIZOR

Nekaj dni kasneje. Ista scena. V lokal vstopijo Aleksander, Ivan, Pjotr in Dana.

ALEKSANDER: Tole je bila pa napeta stvar fanta, malo je manjkalo pa bi šlo vse rakom žvižgati.

PJOTR: Kaj nam mar, važno, da se je zadeva dobro iztekla. Kaj neda rožica moja ? *(poljubi Dana na usta, ona se brani)*.

IVAN: Usedimo se tule v kot, da lahko v miru kaj spijemo. Če sedaj nimamo razloga za slavlje, pa tudi ne vem kdaj bi ga imeli.

ALEKSANDER: Tako je. Letos sta božič in novo leto za nas prišla že malo prej. *(se na ves glas zasmehi)* Saša, kje si ?! Prinesi nam najboljšo vodko, kaj, prinesi dve in potem vsake pol ure še eno, dokler bomo lahko še sedeli pokonci.

PJOTR: Ko ne bomo mogli več, jih pa začni nositi na vsakih petnajst minut.

ALEKSANDER: To je beseda prijatelj. Danes bomo šparali le z slabo voljo. Kaj se pa ti tako kislo držiš Dana ? Se ti je noht odlomil ali kaj ? *(se zasmehi na ves glas, natarica prinese pijačo)*

PJOTR: Jo bom že jaz potolažil *(ji naliže poln kozarec)*. Pij rožica moja, da dobiš zopet rdeča lička.

DANA: Ne hvala, ne bom pila.

ALEKSANDER: Kdo je pa tebe kaj vprašal. Tu imaš, pij ! *(Dana vzame kozarec in naredi požirek)* Do dna ! Si me slišala ! Danes nam ne boš kvarila veselja. *(Dana spiše še preostanek in se na stolu obrne stran od družbe)* Ta ti je muhasta. Pustimo jo naj se kuja če se hoče. Pjotr povej, kako zaboga ti je uspelo spraviti tovornjak čez tisto kontrolo, saj je policajev mrgolelo kot na proslavi ? To si zares mojstrsko izpeljal, to ti moram priznati. Gledali so in gledali, videli pa niso nič. Kot bi slepce poslal v galerijo. Še lastne riti niso mogli najti.

PJOTR: Slepí so bili le za našo robo, bankovce so pa še kako dobro videli, pogoltneži nemarni, in to samo tiste z veliko ničlami. Ampak hvala bogu niso prav brihtnih glav in se jim sanja ne koliko je takale zadeva vredna. Če bi imeli kaj v buticah vendar ne bi delali pri policiji. *(vsi trije se glasno zasmehijo)*

IVAN: Jaz sem bil nekoč policaj.

ALEKSANDER: No evo, dokazni postopek zaključen. *(Pjotr in Aleksander se zasmehita)*

IVAN: Ti bom že pokazal.

ALEKSANDER: Ne jezi se prijatelj stari, saj veš da te hecam. *(ga potrepja po ramenu)* Na, tu imaš, spij z mano nekaj. Na stare čase, na bodoče posle in na naše zdravje nagnimo fanta. Na zdravje !

IVAN, PJOTR: Na zdravje !

(V lokal vstopita Kefal in Hendrik. Kefal se ozre naokoli, pogled mu za trenutek postane pri Dani, nato pa se naglo obrne stran in usede k prvi prosti mizi. Hendrik mu sledi.)

KEFAL: Dve pivi prosim. Domači.

HENDRIK: Jaz bi pa raje...

KEFAL: Domači ! Zdi se mi, kot da je minilo že nekaj let odkar sva bila prvič tu.

HENDRIK: Oh, jaz pa se tiste blondinke še prav dobro spomnim, mislim celo, da bom danes malo obudil spomine nanjo.

KEFAL: Daj nehaj že in se malo zresni. Danes nisva tu, da bi se zabavala.

HENDRIK: Ja, ja, saj res. Ti moraš pa tudi vedno vso veselje pokvariti s to tvojo resnostjo. Če bi zadeve jemal malo bolj sproščeno, danes ne bi bil v taki godlji kot si.

KEFAL: Življenje je ena godlja, Hendrik. Odpri oči, pa boš videl kako naju le premetava sem ter tja kot list v vetru. Midva pa si domišljava ves čas kako sva gospodarja svoje usode.

HENDRIK: Poglej, zopet nekaj filozofiraš. Sprosti se, danes imava povsem enostavno nalogo, če stvari prav razumem. Popijeva pive, tistemu gangsterju tam v kotu poveva, da mu misliš speljati najlepšo cvetlico, on ti jo brez prigovarjanja izroči in vsi skupaj živimo srečno do konca svojih dni, še posebej pa seveda ti in tvoja lepotica iz Saharina.

KEFAL: Sahalina ! *(natakar prinese pivi)*

HENDRIK: Se opravičujem. Sicer je pa tako vseeno. Ko bo tisti gangster tam slišal za tvoj predlog, se bo tvoja čas na tem svetu v trenutku skrajšal za...no, za toliko pač kolikor bi bila drugače daljša. Pri tebi verjetno tako ne prav dosti, ko pa si prišel na okus za takale dekleta.

KEFAL: Čudovita punca je in stokrat pametnejša kot vse tiste puhoglavke tam na univerzi. Sicer pa raje poslušaj in nehaj že nekaj neprestano blebetati, ker sedaj res ni pravi čas za to. Dobro veš zakaj sva tu. Da te za vsak slučaj spomnim, kako naj bi stvar tekla. Sprva povsem v miru spijsava tole pivo, nato gre vsak k šanku in si izbere eno punco za ples, da bo tisti gangster tam pri Dani pomirjen, ko bo videl da trošiva denar, nakar počakava toliko časa in naročava toliko piv in plesov dokler, ne bo Dana uspela za trenutek uiti od svoje mize in se z menoj dogovoriti kako jo danes najbolje pobrišemo od tu, preden se stvari zakomplicirajo ali pa tisti gangster spusti svojega psa na naju.

HENDRIK: Hja, prvi del načrta mi je čisto všeč, le pri drugem delu slutim težave. Daj, prosim te Kefal, zbudi se že enkrat iz te tvoje ljubezenske norosti ali ne vidiš, da se stvar ne more dobro končati. To tu niso pravljice iz tisoč in ene noči, ki jih lahko odložiš na nočno polico, ko so ti preveč napete.

KEFAL: Samo strah te je, nič drugega. Umiri se, saj se bo vse dobro izteklo.

HENDRIK: Ne morem verjeti, da sem se ti dal prepričati v tole. Morda bi moral še jaz kako od tehle rožic s seboj vzeti, da bi se mi vsaj izplačalo danes nositi kožo naprodaj. Dobro vem namreč, da ko bodo tile fantje zaslutili kaj nameravaš, bodo pozabili na lepe manire.

KEFAL: Saj jih niso nikoli imeli. No, sedaj pa pojdi in si izberi kako punco, jaz bom pa še malo tu posedel.

HENDRIK: Z veseljem. Malo zabave mi bo čisto prijalo, preden jih dobim po nosu.

KEFAL: Vse bo v redu. No, le pojdi. *(Hendrik vstane in gre do šanka kjer si izbere eno od deklet in se z njo napoti v kot bara. Ona začne poplesavati okoli njega; Kefal medtem opazuje kaj se dogaja pri mizi kjer sedi Dana)*

ALEKSANDER: Ampak tole ti pa povem Pjotr, takale kontrabanda je pa dosti bolj zabavna kot čuvanje tegale kokošnjaka.

PJOTR: Predvsem pa prinese večji blagoslov za tvojo dušo. Kaj boš pa naredil z vsem denarjem.

ALEKSANDER: Sigurno ga ne bom porabil na počasnih konjih in hitrih puncah, tako kot Ivan *(se zasmeji)*.

IVAN: Zelo smešno šef.

ALEKSANDER: Daj spijmo še kaj, da se nam ne posuši grlo.

PJOTR: Kaj je ljubica, ti si pa danes ohlajena kot šampanjec. Se bova kasneje malo pogrela, pa ti bo takoj lažje boš videla. *(jo objame okoli pasu in poljubi na lice, ona se poskuša izmakniti)* Se me boš že navadila golobica, tako ali pa drugače. Še vsako sem ukrotil, zakaj ne bi tudi tebe. Daj, pokaži Pjotru, da znaš biti pridna punca *(jo začne objemati in poljubljati, ona se izmota iz njegovega objema in mu eno primaže)*

DANA: Pusti me !

PJOTR: A tako, nočeš. *(jo zgrabi za lase in povleče k sebi)* To, ali hočeš ali nočeš odločam jaz draga. Poštene denarce sem odštél zate in zato se boš obnašala tako kot se spodobi. Si že pozabila najin dogovor ? Dobro veš kaj je zate najbolje ljubica, tako, dosti o tem,

sedaj se pa malo umiri in kaj spij, da se malo sprostiš. *(jo spusti in poboža po laseh)* Saj veš, da ti bo pri meni lepo, le navaditi se moraš, pa bo.

(Kefal vstane izza mize in gre naravnost proti Dani in Pjotru.)

KEFAL: Da ti ne pade na pamet jo še kdaj takole vleči za lase ti tele neumno.

PJOTR: Oho, kdo pa je zdaj to ljubica? Tvoj vitez na belem konju, kaj ? Poslušaj miško, ti se lepo usedi nazaj k svoji mizi, da se ti ne pripeti kaj hudega in pusti nas odrasle fante, da se zabavamo.

KEFAL: Pusti punco pri miru ti pravim. Dana pojdi z menoj. *(jo prime za roko in poskuša povleči proč; Pjotr vstane in udari Kefala s pestjo v trebuh)*

DANA: Neee ! Pusti ga !

PJOTR: Vidim, da si bolj počasne pameti fant. Poberi se odtod, da ne bo potrebno klicati zdravnika. Dana, ti pa kar lepo tu sedi in da ti ne pridejo kake neumnosti v glavo. Sem slišal namreč, da se malo preveč rada pogovarjaš s temle študentkom.

KEFAL: *(prime ponovno Dano za roko)* Pridi greva. Zdaj ali pa nikoli ! *(Dana vstane in stopi k Kefalu)*

PJOTR: Kam pa kam ? Danica moja, pa saj dobro veš kaj sva se zmenila, kar pridno tu nazaj se usedi in pošlji tvojega učenjaka nazaj v študentski dom, da se naspi.

KEFAL: Pridi greva Dana. *(Kefal se nameri proti vratom in poskuša potegniti Dano s seboj; ona se obotavlja in obstoji)*

DANA: Ne morem s teboj Kefal. Ne morem, pusti me in pojdi. *(se mu izvije iz roke)*

KEFAL: Zakaj ne ? Kaj hočeš celo življenje preživetu tu s temi barabami ?

DANA: Nimam izbire.

KEFAL: Seveda jo imaš, pojdi greva. *(jo poskuša potegniti s sabo)*

DANA: Pusti me in pojdi. Jaz moram ostati tu.

KEFAL: Zakaj ?

DANA: Mojega Vladeka imajo. Če ne ostanem tu pri Pjotru, ga ne bom nikoli več videla.

KEFAL: Kaj ? Ve barabe nemarne.

ALEKSANDER: Ne repenči se mali. Saj vidiš, da noče iti s tabo. Ko boš odrastel boš že zastopil te stvari, sedaj pa se lepo poberi od tu. Ivan, pospremi fanta do vrat, da se ne izgubi. *(Ivan vstane prime Kefala za vrat in ga prične vleči proti izhodu; Kefal se mu upira z vso močjo)*

KEFAL: Hendrik ! Pridi sem ! *(Hendrik, ki je medtem iz kota sobe opazoval kaj se dogaja, se izvije iz objema punce in jo ucvre naravnost proti izhodu)*

HENDRIK: Te počakam zunaj Kefal ! *(Hendrik se medtem preriva z Ivanom)*

ALEKSANDER: Si pa pripeljal s seboj pogumne prijatelje. *(Pjotr in Aleksander se zasmejita na glas)*

KEFAL: Pusti me ! Saj grem !

IVAN: Oh, saj vem da greš.

KEFAL: Nismo še rekli zadnje besede fantje. Dana potrpi še malo, kmalu se vrnem. *(Ivan ga potiska proti vratom, tam pa ga z glavo naprej vrže čez prag)*

IVAN: Ne vračaj se mali ! Drugič ne bom tako nežen.

PETI PRIZOR

Bolnišnična soba; po njej se razlegajo glasovi iz radija.

KEFAL: Tile gangsterji, ki verjamejo le v lastno korist, znajo človeku včasih malo pokvariti veselje. Ampak tak je včasih svet moj Safed, nepravičen in surov. To pa ni razlog za to, da bi se človek s tem sprijaznil in ne postavil po robu.

SAFED: In kako si se jim postavil po robu dedek ?

KEFAL: To je že druga zgodba dragi Safed. Morda ti jo povem prihodnjič. No, sedaj si slišal vse tri zgodbe. Kaj misliš, katera bi lahko bila ?

SAFED: Težko se odločim. Vse tri zgodbe si tako doživeto povedal, da sem bil vsakič povsem prepričan, da mora biti ravno tista o kateri ravno govoriš.

KEFAL: Saj so mi vse tudi čisto zares zmešale glavo in segle v srce. Težko bi rekel zakaj je ena od njih kasneje postala tvoja babica in ne morda katera druga. Morda je usoda tako hotela, morda pa je bilo čisto naključje, kdo bi vedel, vsekakor sem hvaležen, da se je moje življenje za večno prepletlo z njenim. Ko bom zvedel komu naj bom hvaležen za to, mu bom pa poslal kako kranjsko klobaso v zahvalo.

SESTRA DRAGANA: *(vstopi v sobo)* Pozdravljeni fantje, saj vas ne motim pri kakšnih pomembnih opravkih, kaj ?

MIŠO: Oh, pa še kako. Jože se ravno ne more odločiti ali bi zaprl še drugo oko in za pet minut zadremal ali pa prestavil postajo na radiju ter poslušal poročila še v armenščini, ker v vseh ostalih jezikih jih je že slišal. Mislim, da smo jih ravno poslušali v korejščini. Jaz razmišljam ali bi se prevrnil na levi bok ali pa bi še kako minuto ostal na desnem. Kefal pa ima v planu v enem popoldnevu povedati svojo celotno življensko zgodbo. Kot vidite sestra Dragana, smo vsi zelo zaposleni.

SESTRA DRAGANA: Me veseli Mišo, da vam ni dolgčas. Saj vas ne bom dolgo motila, le pritisk vam moram zmeriti. Kdo bo prvi ?

MIŠO: Pa saj veste, da to pri nas nima smisla, saj takoj ko se pojavite na vratih, nam pritisk tako poskoči, da vaš aparat še komaj sledi.

SESTRA DRAGANA: Izgovori nič ne pomagajo. Bova začela kar midva g. Mišo. Dajte roko prosim. Jože, vi pa za trenutek utišajte vaš radijo, da bom lahko slišala utrip. *(Jože utiša radijo)*.

MIŠO: O, kaka blažena tišina. Sem že čisto pozabil kak blagodejen občutek je to. Sestra Dragana, če Jožetu vzamete tale radijo, bomo v dveh dneh zopet vsi zdravi kot dren, to vam obljubim in vse kar nas bo še spominjalo na tale postanek tu pri vas, bo le še rahlo zvonjenje v ušesih.

SESTRA DRAGANA: No, no, nikar ne pretiravajte g. Mišo in ne premikajte roke prosim. Saj ni tako hudo. Poleg tega pa dobro veste v kakšno veselje je ta radijo g. Jožetu.

JOŽE: Preko mene mrtvog, boš ti ugasnil tale radijo sosed. Terorizirati se pa ne dam. To je še vedno svobodna dežela in če hoče človek poslušati svoj radijo, potem ga tudi bom.

SESTRA DRAGANA: Kar mirno kri g. Jože, nihče vam ne bo ugašal radija. G. Mišo, prosim ne dražite soseda in ne premikajte roke. No tako, gotova sva. Stosedemdeset zgornji in devedeset spodnji. Vredu bo. G. Jože vi ste naslednji, kar dvignite rokav prosim.

KEFAL: Sestra Dragana, a ste mi prinesli jabolko ?

SESTRA DRAGANA: Lepo vas prosim g. Kefal, dajte že nehati s temi jabolki, saj jih nihče na svetu ne more toliko pojesti.

KEFAL: Lahko pa poskusim kajne ?

MIŠO: Si je rekel Ikarus in skočil v smrt.

KEFAL: Mišo, pusti humor raje humoristom, da si zaradi naprezanja ne izpahneš kakega uda.

MIŠO: Me nič ne skrbi, saj mi ga bo sestra Dragana zopet naravnala. Kajneda sestra Dragana ?

SESTRA DRAGANA: Saj ste kot petletni otroci. Kaj ne mislite nikdar prenehati s temi vašimi nesmiselnimi prepiri ?

KEFAL: Kaj nam bi pa potem ostalo za zabavo ?

MIŠO: Zaradi nečesar se star človek mora razburjati, da si malo okrepi zdravje in da tisti okoli njega vedo da je še živ.

SESTRA DRAGANA: Še pri vsakem smo ugotovili, če ga je življenje zapustilo, zato ste lahko kar malo bolj miroljubni. Tako, sedaj ste pa še vi na vrsti g. Kefal. Dvignite rokav prosim.

KEFAL: Jaz nimam nikakršnih problemov s pritiskom in zato sploh ni potrebno da ga merite.

SESTRA DRAGANA: Kako nimate problemov ? Zakaj pa potem jemljete zdravila za srce.

KEFAL: No, saj pravim. Odkar jemljem zdravila ni nobenih problemov, zato tudi merjenje ni potrebno.

SESTRA DRAGANA: Nehajte že z neumnostmi in dvignite rokav.

KEFAL: Jawohl ! Zu Befehl ! Vidiš kako daleč tu prideš z besedami in argumenti dragi Safed. Le do tam, do koder sega potrpljenje naše drage sestre.

SAFED: Saj če vas takole opazujem sestra Dragana, moram priznati, da še zelo milo in potrpežljivo ravnate s temi „nikolizadovoljneži“.

SESTRA DRAGANA: O, lepa hvala. Kako lepo vzgojenega vnuka imate g. Kefal.

MIŠO: Izdajalec.

JOŽE: Kolaborator.

SESTRA DRAGANA: No tako, pa sva opravila g. Kefal. Pritisk je v redu.

KEFAL: Saj sem vam rekel da nimam težav z njim.

SESTRA DRAGANA: Sedaj vas pa zapuščam fantje. Ne zganjajte neumnosti medtem ko me ni. Je to jasno !?

KEFAL, MIŠO, JOŽE: Jawohl !!

MIŠO: Smrt fašizmu !

SESTRA DRAGANA: Neotesanci. *(odide; Jože da radijo zopet na glas)*

MIŠO: Za božjo voljo Jože, pa ja ne že spet to ropotanje. Kobilice in ušpičene prekle so pravi blagoslov v primerjavi s tabo in tvojimi radijem. A ti ne boš pa nič rekel Kefal ? Kot da tebi to ne gre ravno tako na živce.

KEFAL: Proti naravnim katastrofam sem žal nemočen prijatelj. Kje sva že ostala dragi Safed. Aha, pri treh babicah, no takrat so bile še mlade punce, ampak čas nikogar nič ne vpraša ko z nami na puklu drvi skozi življenje. Kaj torej misliš, katera je prava ? Saj se še spominjaš stave kajne ?

Če pravo babico spoznaš,
s sladoledom lahko se posladkaš.

Če pa uganki ne boš kos,
lahko le obrišeš se pod nos.

SAFED: Ni lahka naloga, moram priznati. Babica je sicer res znala govoriti nemško, kar bi verjetno izključilo tvojo rusko plesalko.

KEFAL: Dano.

SAFED: Da, Dano. Sara in Alenka pa sta živeli nekaj časa v Nemčiji oziroma Avstriji in jima nemški jezik zato ni bil tuj. V spominu imam, da je babica znala lepo peti in tudi risala je rada. Gledališče in igrilstvo bi se tu kar dobro podalo.

KEFAL: Moraš pa upoštevati, da sva z babico kasneje dolgo let živela v Munchnu in bi se lahko zato tudi Dana tam naučila nemškega jezika.

SAFED: Ne boš me speljal na napačno sled dedek. Jaz mislim, da je Sara tista punca, ki je kasneje postala moja babica. Sem zadel ?

KEFAL: Vanilijin sladoled z rozinami prosim. Prav gotovo ga dobiš v slaščičarni čez cesto in prosim ne bodi skromen s kepicami, kar pošteno naj ti jih naložijo na kup.

SAFED: Sem res zgrešil, pa bi lahko prisegel, da je ona.

KEFAL: Kriva prisega bi bila to dragi vnuk. No, sedaj pa le urno po moj sladoled in prosim ne pozabi na poti pobrati še moje bergle, ki ležijo nekje pred vhodom v bolnico, če niso slučajno že dobile druge šepave noge, ki rabijo pomoč.

SAFED: Dobro, dobro, vse dobiš dedek. Preden grem, pa mi prosim še povej katera od preostalih dveh deklet je prava.

KEFAL: Ti povem ko prideš nazaj, že zaradi tega, ker boš zato morda malce bolj pohitel.

SAFED: Naj bo, pa grem. Pridem nazaj čez 10 minut. *(odide)*

ZASTOR (se spusti le za trenutek)

Safed vstopi v sobo. Okoli Kefalove postelje je postavljena bela tekstilna pregrada. Pred njo stoji sestra Dragana, znotraj nje, očem neviden, pa stoji zdravnik. Jožetova postelja je prazna. Po sobi se razlegajo glasovi iz radija.

ZDRAVNIK: Sestra ! Pripravite injekcijo diparola in to hitro ! Mislim, da ga izgubljam.

Povejte glavni sestri, naj takoj pripravijo opreacijsko sobo.

SESTRA DRAGANA: Takoj doktor. *(hitrim korakom se napoti proti vratom, ko vidi, da želi Safed stopiti do postelje)*

SAFED: Dedek !! Kaj pa je z dedkom sestra !?

SESTRA DRAGANA: Prosim ne hodite v sobo. Počakajte zunaj !! *(sestra Dragana zapusti sobo; Safed se pomakne k vratom in obstoji kot okamenel)*

ZDRAVNIK: Pa saj to ne more biti res. Kaj ta hudičev aparat deluje ali ne ? Gospod me slišite !? Draganaaaaa !!!! Kje zaboga pa tičite.

SESTRA DRAGANA: *(sliši se njen glas iz hodnika)* Že grem ! *(vstopi v sobo)* Injekcija. Opreacijska soba je pripravljena.

ZDRAVNIK: Preverite prosim elektrode. Aparat ne zazna več pulza.

SESTRA DRAGANA: Elektrode so v redu. Bom preverila na vratu. Nič !

ZDRAVNIK: Tudi respiracija je zastala. Greva na oživljanje. Sprostite dihalne poti. Gremo, gremo ! Pripravite defibrilator !

SESTRA DRAGANA: Pripravljen.

ZDRAVNIK: Stopite stran prosim...še enkrat...ponovno...še enkrat. Ni pulza. Mislim, da ga izgubljava. Greva še enkrat. Stopite stran...in še enkrat. Preverite pulz.

SESTRA DRAGANA: Nič.

ZDRAVNIK: Ne kaže dobro. Greva še enkrat...Pulz ni zaznaven. Zadosti bo. Konec je. Čas smrti je osemnajst in petinštirideset minut. Vzrok smrti še neznan. Zapišite prosim.

KEFAL: Dedek !!!!!!! Ne smeš umreti ! Prinesel sem ti sladoled. Zbudi se ! *(Safed se približa zastoru)* Tudi ime mi moraš še zaupati ! *(zajoče)* Zbudi se, ni še napočil tvoj čas.

SESTRA DRAGANA: Pomirite se. Saj sem vam rekla, da stopite ven. To vendar ni...*(v sobo vstopi Kefal)*.

KEFAL: *(povsem mirno)* Alenka je bila.

SAFED: Dedek !

KEFAL: Kaj pa je ? Sem šel le na stranišče, saj od tega ni še nikogar pobralo. Kaj se pa tu dogaja ?

SESTRA DRAGANA: G. Jože je pravkar umrl. Verjetno je bil vzrok srčni infarkt.

SAFED: Jaz pa sem mislil, da si ti tam za zastorom.

SESTRA DRAGANA: G. Jožeta smo prestavili na vašo posteljo, ker pri njem ni deloval dovod kisika.

KEFAL: Ti pa si mislil, da je mene pobralo. Saj veš, da ti kaj takega ne bi storil brez tega, da ti prej pošljem vsak kako razglednico v slovo. Tu na Jožetovo posteljo se usediva malo, da ne bova v napoto.

SESTRA DRAGANA: Tale sladoled pa kar ven odnesite. Saj veste, da ga gospod Kefal ne sme jesti.

KEFAL: Bodite človeški in privoščite vstalemu od mrtvih malo veselja.

SESTRA DRAGANA: Naj bo. Le tokrat.

ZDRAVNIK: Sestra, poskrbite za preminulega. Obvestite bližnje in napišite poročilo.

SESTRA DRAGANA: Takoj doktor. *(zdravnik odide)*

SAFED: Kako vesel sem, da te zopet vidim dedek. Tole prejle je tudi meni skrajšalo življenje za nekaj let. Obljubi, da nas ne zapustiš takole na hitro.

KEFAL: Saj veš, da pri meni traja vse zelo dolgo. Tudi na moj zadnji zmenek bom sigurno zamudil. Poleg tega pridejo dnevi, ko mi je tu na tej strani groba še prav prijetno. *(za trenutek se zamisli)* Včasih, moram priznati, mi pa ni uspelo najti smisla, ki bi opravičeval vso to trpljenje, ki ga zahteva življenje. Takrat sem pomislil tudi na to, da bi vrgel puško v koruzo. Zakaj je nisem, ne vem. Morda je bilo zapisano v zvezdah, da moram še nekaj časa počakati, preden bom lahko ponovno skupaj z mojo Alenko. Zelo jo pogrešam.

Morda, pa sem bil le preveč radoveden in me je zanimalo kaj bo prinesel jutrišnji dan. Kdo bi vedel ? Življenje človeku zastavi več vprašanj, kot pa mu ponudi odgovorov. Tako, zdaj mi daj pa prosim moj težko prislužen sladoled in ugasni prosim tisti nadležen radijo. *(Safed ugasne radijo)*

MIŠO: Kakšen blažen mir.

KONEC

© Borut Marter

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.